

Vodič za socijalno i radno uključivanje žrtava nasilja u obitelji

DEŠA Dubrovnik
2024.

Vodič za socijalno i radno uključivanje žrtava nasilja u obitelji

Svibanj, 2024

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo rada, mirovinskoga
sustava, obitelji i socijalne politike

Nakladnik:

DEŠA Dubrovnik

Frana Supila 8, 20000 Dubrovnik

020 420 145 / 020 311625

info@desa-dubrovnik.hr

www.desa-dubrovnik.hr

Za nakladnika:

ANA CVJETKOVIĆ, izvršna direktorica

Autorice:

ANĐELA PALAMETA, mag.iur.

ANA ŽEROVNIK VIDAČ, mag.act.soc.

Program „PowerON-a“ financira Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike.

Sadržaj Vodiča za socijalno i radno uključivanje žrtava nasilja u isključivoj je odgovornosti udruge DEŠA i ne odražava nužno stajalište Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike

Djelokrug rada i kontakti različitih institucija i organizacija civilnog društva uključeni u Vodič, isključiva su odgovornost OCD/institucije na koje se informacije i odnose i koje su nam te informacije i dostavile.

Rodni pojmovi muškog/ženskog roda se odnose na oba roda.

ISBN: 978-953-59810-4-6

CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 001227794.

PREDGOVOR

Predstavljamo Vam Vodič za socijalno i radno uključivanje žrtava nasilja u obitelji, koji je nastao intenzivnim radom kroz projekt PowerON-a.

DEŠA – Dubrovnik je organizacija civilnog društva koja već dugi niz godina pruža podršku žrtvama i svjedocima kaznenih djela, kao i žrtvama nasilja u obitelji. Predanim zalaganjem i radom smo pokrenuli izgradnju složenog sustava podrške i pomoći žrtvama i svjedocima na području Dubrovačko – neretvanske županije. Naše nastojanje da odgovorimo na potrebe naših korisnika i korisnica dovelo nas je do potrebe za proširivanjem usluga i različitih aktivnosti i mjera koje nudimo našim korisnicima, kako bi se više u fokus stavile potrebe žrtava i svjedoka nasilja u obitelji.

2023. godine smo pokrenuli projekt PowerON-a kojeg financira Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike. Provodimo ga u partnerstvu s Gradom Dubrovnikom i Hrvatskim zavodom za zapošljavanje – Područni ured Dubrovnik. Projekt obuhvaća različite aktivnosti osnaživanja, motiviranja i obrazovanja korisnika/ca žrtava nasilja u obitelji, kako bi ojačali svoj položaj u društvu te poboljšali kvalitetu svog života i života svoje obitelji. Aktivnosti projekta su usmjerene i na prevenciju nasilja u obitelji, osnaživanje stručnjaka o specifičnim potrebama žrtava nasilja te mogućnostima i mjerama koje za ovu ciljanu skupinu postoje u lokalnoj zajednici. Jedna od aktivnosti ovoga projekta je i istraživanje na temu Zaštita prava žena žrtava nasilja i žrtava nasilja u obitelji na području Dubrovačko – neretvanske županije, kojim smo ispitali potrebe žrtava nasilja, mogućnosti, mjere te preporuke za daljnje djelovanje.

Dugogodišnje djelovanje DEŠE u području podrške i zaštite žrtava kaznenih djela i prekršaja nasilja u obitelji, utjecalo je na izradu ovoga Vodiča kojim ćemo informirati naše sadašnje i potencijalne korisnike/ce, različita javnopravna tijela, kao i udruge/organizacije na području DNŽ o dostupnim pravima i mogućnostima u našoj županiji.

U prvom dijelu Vodiča predstaviti ćemo smjernice, upute, mjere, prava i mogućnosti žena žrtava nasilja i žrtava nasilja u obitelji. U drugom dijelu Vodiča ćemo predstaviti usluge i prava za sve ranjive skupine i to kroz nekoliko područja:

- 1. Ekonomsko osnaživanje i cjeloživotno obrazovanje***
- 2. Psihosocijalna podrška i socijalne usluge***
- 3. Pravna podrška*** i opće pravne informacije

Vjerujemo da će vodič biti od pomoći u snalaženju među različitim uslugama u našoj županiji.

DEŠIN tim

POWERONIA

SADRŽAJ

PREDGOVOR	3
SADRŽAJ	5
Uvod	7
TKO SU ŽRTVE NASILJA U OBITELJI?	11
Prekršaj nasilja u obitelji prema Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji.....	13
Institucionalna podrška žrtvama nasilja.....	15
Novčana naknada za žrtve kaznenih djela	17
Socijalne usluge i socijalne naknade Zavod pruža različitim korisnicima	19
Stambeno zbrinjavanje žrtava nasilja u obitelji.....	20
Podrška u organizacijama civilnog društva i drugim organizacijama na području Dubrovačko-neretvanske županije i na nacionalnoj razini	23
Caritas Dubrovačke biskupije	24
EKONOMSKO OSNAŽIVANJE I CJELOŽIVOTNO OBRAZOVANJE.....	27
Malo o rodnoj diskriminaciji, jednakosti i propisima te mjerama koji štite rodnu jednakost, roditeljstvo i usklađivanje privatnog i poslovnog života.....	27
Mjere Dubrovačko - neretvanske županije – Upravnog odjela za zdravstvo, obitelji i branitelje.....	29
Mjere Grada Dubrovnika – Mjere socijalnog programa za 2024. godinu (Službeni glasnik broj 1 29. siječnja 2024).....	31
Naknade i usluge Hrvatskog zavoda za socijalni rad	34
DEŠIN Obrazovni i kreativni centar	42
DEŠA - Fond za podršku ženama u potrebi i ženama žrtvama nasilja	43
Gradsko društvo Crvenog Križa Dubrovnik	45
Obrazovanje i osposobljavanje odraslih u Dubrovačko-neretvanskoj županiji	47
Obrazovanje odraslih – Turistička i ugostiteljska škola Dubrovnik	47
Mjere Hrvatskog zavoda za zapošljavanje – Područni ured Dubrovnik.....	52
CARITAS Dubrovačke biskupije.....	61
PSIHO SOCIJALNA PODRŠKA I SOCIJALNE USLUGE U ZAJEDNICI	62
Socijalne usluge u zajednici	63
Hrvatski zavod za socijalni rad	63

Obiteljski centar, Područna služba Dubrovačko – neretvanska	68
Opća bolnica Dubrovnik - Psihijatrijska dnevna bolnica	69
Posthospitalna dnevna bolnica – intermitentno liječenje	70
Odjel za mentalno zdravlje – Zavod za javno zdravstvo Dubrovačko – neretvanske županije.....	70
Gradsko društvo Crvenog Križa Dubrovnik.....	74
DEŠA – Dubrovnik, Regionalni centar za izgradnju zajednice i razvoj civilnog društva	79
Obiteljsko savjetovalište Dubrovačke biskupije	79
Psihološko savjetovalište Centra za mlade Dubrovnik	80
Feniks – Udruga za zaštitu djece, mladih i obitelji	80
Zaklada Blaga djela	81
Udruge za osobe s invaliditetom i djecu s teškoćama u razvoju	82
1. Dva Skalina, Udruga roditelja djece s poteškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom	82
2. Rina Mašera, Udruga za osobe s intelektualnim teškoćama	83
3. Udruga slijepih Dubrovačko - neretvanske županije	83
4. Udruga gluhih i nagluhih Dubrovačko - neretvanske županije	83
5. Društvo multiple skleroze Dubrovnik	84
6. Udruga za Down sindrom Dubrovačko - neretvanske županije.....	85
7. Udruga osoba s invaliditetom „Prijatelj“ Metković	86
Udruga radost Ploče	86
PRAVNA PODRŠKA i OPĆE PRAVNE INFORMACIJE	87
DEŠA – Dubrovnik, Regionalni centar za izgradnju zajednice i razvoj civilnog društva	101
Nacionalni pozivni centar (NPC)	102
Besplatna pravna pomoć	103
Pravna klinika Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu	104
Opće pravne informacije za roditelje koji kreću u proces razvoda braka	106
LITERATURA	110
PRILOZI	112

Uvod

U Dubrovačko – neretvanskoj županiji postoji nekolicina usluga dostupnih različitim ranjivim skupinama. Potrebno je napomenuti da ovaj Vodič opisuje usluge koje su besplatne za korisnike. U nastavku donosimo pobrojane usluge udruga i institucija koje postoje u široj zajednici.

Ove usluge su dostupne žrtvama svih oblika nasilja i žrtvama nasilja u obitelji, kao i drugim korisnicima u različitim životnim situacijama

ADRESAR:

Institucija/ organizacija civilnog društva	Telefon	e-mail / adresa
DEŠA – Dubrovnik, Regionalni centar za razvoj zajednice i izgradnju civilnog društva Adresa: Frana Supila 8, 20 000 Dubrovnik	020/ 311-625	info@desa-dubrovnik.hr
Nacionalni pozivni centar za žrtve kaznenih djela i prekršaja	116 006	npc@pzs.hr
Pravna klinika Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu	01/4811 311 01/4811 320 01/4811 324	klinika@pravo.hr Adresa za dostavu pismena: Pravna klinika Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Palmotićeva ulica 30, 10 000 Zagreb.
Hrvatski zavod za socijalni rad	Područni ured Dubrovnik: 020/414-710 ili 020/414-711 Područni ured Metković: 020/690-999 Područni ured Ploče: 020/679-071 Područni ured Korčula: 020/711-463	Područni ured Dubrovnik: e-mail: korisnik018@socskrb.hr Područni ured Metković: e-mail: korisnik049@socskrb.hr Područni ured Ploče: e-mail: korisnik112@socskrb.hr Područni ured Korčula: e-mail: korisnik038@socskrb.hr

Institucija/ organizacija civilnog društva	Telefon	e-mail / adresa
Obiteljski centar, Područna služba Dubrovačko – neretvanska	099 162 8796	oc-dubrovnik@obiteljski.hr
Odjel za mentalno zdravlje ZZJZDNŽ	Dubrovnik: tel. 020 341 - 082 fax. 020 341 – 088 Korčula: tel 020 715 – 021 Vela Luka: tel: 020 813 – 659 Metković tel: 020 681 – 979	Dubrovnik: mentalno.zdravlje@zzjzdnz.hr prevencija.ovisnosti@zzjzdnz.hr Korčula i Vela Luka: pamela.andrea@zzjzdnz
Besplatna pravna pomoć, Dubrovačko – neretvanska županija	020/351-206 Izdvojeno mjesto rada Metković: 020/681-922	ivana.dedovic@dnz.hr lukica.provic@dnz.hr
Poliklinika za zaštitu mentalnog zdravlja djece	Narudžbe: 020/ 431-582	/
Psijhijatrijska dnevna bolnica, Opća bolnica Dubrovnik	Na prijedlog nadležnog psijhijatra	/
Opća bolnica Dubrovnik Posthospitalna dnevna bolnica – intermitentno liječenje	Na prijedlog nadležnog psijhijatra	/
Turistička i ugostiteljska škola Dubrovnik	020/640-426 +385 98 366 518	obrazovanje.odraslih@tusdu.hr
Hrvatski zavod za zapošljavanje – Područni ured Dubrovnik	Vaučeri: 020/433-709	Vaučeri: kristina.haklicka@hzz.hr Mjere aktivne politike zapošljavanja: www.mjere.hzz.hr
Gradsko društvo Crvenog križa	020/418-810	info@crvenikrizdubrovnik.hr gdck.dubrovnik@gmail.com
Caritas Dubrovačke biskupije	020/ 612- 240	caritas@db.hr
Obiteljsko savjetovalište Dubrovačke biskupije	Silvia Sokal Gojavić 091-323-3905 Marijana Vekarić 091-323-3918	os@db.hr

Institucija/ organizacija civilnog društva	Telefon	e-mail / adresa
Lukjernica, Udruga za zaštitu prava psihijatrijskih pacijenata i unaprjeđenje duševnog zdravlja i kvalitete života	0912816237	lukjernica@hotmail.com
Psihološko savjetovalište Centra za mlade Dubrovnik	/	savjetovaliste@cmd.hr
Feniks, Udruga za zaštitu djece, mladih i obitelji	/	info.feniks.dubrovnik@gmail.com
Udruga roditelja djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom „Dva skalina“, Dubrovnik	095/368-9227 (Anita Šetka – tajnica) 091/793-3403 (Antonija Kovačić-predsjednica)	dva.skalina@du.t-com.hr
Udruga gluhih i nagluhih Dubrovačko – neretvanske županije	020/ 332- 690	udruga-gluhih@net.hr
Udruga slijepih Dubrovačko – neretvanske županija	020 / 323 - 753	udruga.slijepih.du@du.t-com.hr
Udruga za Down sindrom Dubrovačko – neretvanske županije	/	downdnz@gmail.com
Društvo multiple skleroze Dubrovnik	098 709536	dms_dubrovnik@sdmsh.hr
Rina Mašera, Udruga za osobe s intelektualnim teškoćama	020 414 168	info@rinamasera.hr
Udruga osoba s invaliditetom „Prijatelj“ Metković	+385 20 680 090 (kancelarija) +385 91 680 09 01 (radionica) + 385 91 629 77 28 (terapijski odjel)	uosi.prijatelj@gmail.com (kancelarija) uosi.prijatelj.radionica@gmail.com (radionica) terapije.uosiprijatelj@gmail.com (terapijski odjel)
Udruga Radost Ploče	020/670-856	udruga.radost.pl@gmail.com
Zaklada Blaga djela	020/321-606	zaklada.blaga.djela@du.t-com.hr

POWERONIA

TKO SU ŽRTVE NASILJA U OBITELJI?

Žrtve nasilja su osobe koje su pretrpjele ili neko kazneno djelo na svoju štetu ili prekršaj nasilja u obitelji. Ovaj termin se najčešće koristi laički i obuhvaća osobe koje su pretrpjele različita kaznena djela ili prekršaj nasilja u obitelji. Postoje različite definicije tko bi bile žrtve nasilja. Prema Kaznenom zakonu (NN 144/12, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21, 114/22, 36/24) i Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji (NN 70/17, 126/19, 84/21, 114/22, 36/24) žrtva kaznenog djela ili žrtva nasilja u obitelji je uvijek fizička osoba koja trpi duševnu i fizičku posljedicu, imovinsku posljedicu ili bitnu povredu temeljnih prava i slobode. U DEŠI najčešće radimo sa žrtvama kaznenih djela prijevare, prijetnji, nasilja u obitelji, zlostavljanja i zanemarivanja djece i dr. Isto, sve češće se susrećemo sa žrtvama kaznenih djela protiv spolne slobode.

Tijekom više godina rada uvidjeli smo da najčešće radimo sa žrtvama **nasilja u obitelji**. Osim kaznenog djela nasilja u obitelji i prekršaja nasilja u obitelji, žrtve nasilja u obitelji trpe i prijetnje, zlostavljanje/zanemarivanje, kaznena djela protiv spolne slobode i dr., sve to u bliskim, obiteljskim odnosima. Nažalost, najčešći počinitelji su bliski članovi obitelji.

Nasilje u obitelji nije samo kazneno djelo nasilja u obitelji prema Zakonu o kaznenom postupku, kao i prema prekršaju Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji. Nasilje u obitelji je svako kazneno djelo koje osoba trpi od bliskog člana obitelji.

Svako nasilje uzrokuje mnogobrojne posljedice, ne samo fizičke posljedice. Najtrajnije i najveće su psihološke posljedice, pogotovo ako je počinitelj tih djela bliski član obitelji.

Više o ovome pročitati u poglavlju psihosocijalna podrška.

Žrtve imaju pravo na zaštitu prije, tijekom i nakon sudskog postupka.

Prava žrtve kaznenog djela prema čl. 43 Zakona o kaznenom postupku (NN 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17, 126/19, 126/19, 130/20, 80/22, 36/24)

1. pravo na lako dostupan, povjerljiv i besplatan pristup službama za potporu žrtvama kaznenih djela, odmah nakon počinjenja kaznenog djela i onoliko dugo koliko je potrebno,
2. pravo na djelotvornu psihološku i drugu stručnu pomoć i potporu tijela, organizacije ili ustanove za pomoć žrtvama kaznenih djela u skladu sa zakonom,
3. pravo na zaštitu od zastrašivanja i odmazde,
4. pravo na zaštitu dostojanstva tijekom ispitivanja žrtve kao svjedoka,

5. pravo da bude saslušana bez neopravdane odgode nakon podnošenja kaznene prijave te da se daljnja saslušanja provode samo u mjeri u kojoj je to nužno za potrebe kaznenog postupka,
6. pravo na pratnju osobe od povjerenja, po njezinu izboru (članak 202. stavak 2. točka 38. ovoga Zakona), pri poduzimanju svih radnji u kojima sudjeluje, od prijave žrtve do pravomoćnog okončanja kaznenog postupka,
7. pravo da se medicinski zahvati prema žrtvi poduzimaju u najmanjoj mjeri i samo ako su krajnje nužni za potrebe kaznenog postupka,
8. pravo podnijeti prijedlog za progon i privatnu tužbu sukladno odredbama Kaznenog zakona, pravo sudjelovati u kaznenom postupku kao oštećenik, pravo biti obaviještena o odbacivanju kaznene prijave (članak 206. stavak 3. ovoga Zakona) i odustajanju državnog odvjetnika od kaznenog progona te pravo preuzeti kazneni progon umjesto državnog odvjetnika,
9. pravo na obavijest od državnog odvjetnika o poduzetim radnjama povodom njezine prijave i podnošenje pritužbe višem državnom odvjetniku
10. pravo na tajnost podataka čijim bi se otkrivanjem mogla ugroziti njezina sigurnost ili sigurnost žrtvi bliskih osoba,
11. pravo da bez nepotrebne odgode bude obaviještena o puštanju uhićenika na slobodu, ukidanju pritvora ili istražnog zatvora, bijegu okrivljenika i otpuštanju osuđenika s izdržavanja kazne zatvora te mjerama koje su poduzete radi njezine zaštite, **osim u slučaju odricanja žrtve od navedenog prava,**
12. pravo da bude obaviještena o svakoj odluci kojom se pravomoćno okončava kazneni postupak, **osim u slučaju odricanja žrtve od navedenog prava,**
13. pravo predložiti da bude ispitana putem audio-video uređaja, **osim ako žrtva zahtijeva da bude nazočna u sudnici tijekom davanja iskaza**
14. druga prava propisana zakonom.

Sud, državno odvjetništvo, istražitelj i policija će izjavu žrtve o tome želi li koristiti navedena prava unijeti u pouku o pravima ili zapisnik te će poučiti žrtvu da tu izjavu može uvijek tijekom postupka izmijeniti.

Prema Zakonu o besplatnoj pravnoj pomoći (NN 143/13, 98/19) ako se osoba nema sposobnosti sama zastupati, ima pravo na besplatnu pravnu pomoć. Naravno, ako ukupni prihodi podnositelja i članova kućanstva mjesečno ne prelaze po članu kućanstva iznos proračunske osnovice kao i ako ukupna vrijednost imovine u vlasništvu podnositelja i članova kućanstva ne prelazi iznos od 60 proračunskih osnovica.

Osoba koja se nema sposobnosti sama zastupati je osoba koja nema potrebna znanja iz pravne struke da bi se u postupku zalagala za zastupanje svojih interesa.

Oštećenik je žrtva kaznenog djela koji sudjeluje **aktivno** u kaznenom postupku. U kaznenom materijalnom i procesnom pravu, oštećenik je osoba čije je kakvo osobno ili imovinsko pravo kaznenim djelom povrijeđeno ili ugroženo (žrtva kaznenog djela). U kaznenom postupku oštećenik ima određena procesna prava i pravo postaviti imovinskopравни zahtjev. Kao oštećeniku, žrtvi pripadaju neka dodatna procesna prava. Oštećenik ima pravo

biti informiran o svojim pravima, o pomoći, o napretku slučaja. Ima pravo sudjelovati u kaznenom postupku na način da upozorava na činjenice koje su važne za utvrđivanje kaznenog djela, počinitelja i imovinskopravnog odnosno odštetnog zahtjeva. U kaznenom postupku oštećenik se ima pravo služiti vlastitim jezikom. Ima pravo predlagati dokaze na raspravi, postavljati pitanja svjedocima i vještacima te iznositi primjedbe i objašnjenja na njihove iskaze. Oštećenik ima pravo, na kraju dokaznog postupka, iznijeti završni govor. Ima pravo davati izjave te pregledavati spise i predmete koji služe kao dokaz. Oštećenik, također ima pravo na fizičku zaštitu u određenim slučajevima uređenim Zakonom o zaštiti svjedoka, kao i pravo na privatnost i zaštitu od sekundarne viktimizacije. Pri ispitivanju, oštećenik ima pravo uskratiti odgovor na pitanja ako je vjerojatno da bi odgovorom izložio sebe ili svog bliskog rođaka teškoj sramoti, znatnoj materijalnoj šteti ili kaznenom progonu. Oštećenik ima pravo na poduzimanje i nastavak kaznenog progona, ako državni odvjetnik od toga odustane. ***Oštećenik ima pravo tražiti naknadu štete od počinitelja, tj. pravo postaviti imovinskopravni zahtjev, te pravo na naknadu troškova postupka. Imovinskopravni zahtjev može se podnijeti tijekom kaznenog postupka do završetka rasprave ili, odvojeno od kaznenog postupka, u građanskoj parnici. Pravo na pravni savjet i besplatnu pravnu pomoć su također prava oštećenika, ako udovoljavaju uvjetima propisanim Zakonom o besplatnoj pravnoj pomoći. (Ministarstvo pravosuđa i uprave: <https://mpu.gov.hr/UserDocImages/24889>)***

Više o žrtvama i oštećenima kao i pravima žrtve i oštećenika pročitati u poglavlju – Pravna podrška i opće pravne informacije

Prekršaj nasilja u obitelji prema Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji

Prilikom prijave nasilja u obitelji, policija kvalificira takvo djelo ili kao Prekršaj iz čl. 10 Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji (NN 70/17, 126/19, 84/21, 114/22, 36/24) ili kao neko od kaznenih djela koje su obuhvaćeni Kaznenim zakonom (NN 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21, 114/22, 114/23, 36/24).

Prema članku 10. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji, nasilje u obitelji je:

1. Primjena fizičke sile uslijed koje nije nastupila tjelesna ozljeda
2. Tjelesno kažnjavanje ili drugi načini ponižavajućeg postupanja prema djeci
3. Psihičko nasilje koje je kod žrtve prouzročilo povredu dostojanstva ili uznemirenost
4. Ekonomsko nasilje kao zabrana ili onemogućavanje korištenja zajedničke ili osobne imovine, raspolaganja osobnim prihodima ili imovine stečene osobnim radom ili nasljeđivanjem, onemogućavanje zapošljavanja, uskraćivanje sredstava za održavanje zajedničkog kućanstva i za skrb o djeci
5. Zanemarivanje potreba osobe s invaliditetom ili osobe starije životne dobi koje dovodi do njezine uznemirenosti ili vrijeđa njezino dostojanstvo i time joj nanosi tjelesne ili duševne patnje.

Žrtva nasilja u obitelji prema ovom zakonu ima slična prava kao i žrtva kaznenog djela. Važno je napomenuti da žrtva prekršaja nasilja u obitelji ima pravo na pratnju osobe od povjerenja po njezinu izboru pri poduzimanju svih radnji u kojima sudjeluje od prijave prekršaja do pravomoćnog okončanja prekršajnog postupka, ima pravo i na opunomoćenika u postupku, pravo biti ispitana na policiji od strane osobe istog spola, itd.

Novost u Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji je da žrtva ima pravo predložiti da bude ispitana putem audio – video linka.

Važno je istaknuti da žrtva može predložiti izricanje zaštitnih mjera i prije pokretanja prekršajnog postupka ili tijekom prekršajnog postupka. Zaštitne mjere se izriču prije pokretanja prekršajnog postupka na prijedlog žrtve ili drugog ovlaštenog tužitelja ako postoji izravna opasnost za sigurnost žrtve ili članova njezine obitelji odnosno člana zajedničkog kućanstva.

Zaštitne mjere se mogu izreći i po službenoj dužnosti, na prijedlog ovlaštenog tužitelja, žrtve ili Hrvatskog zavoda za socijalni rad.

Prema Prekršajnom zakonu (NN 107/07, 39/13, 157/13, 110/15, 70/17, 118/18, 114/22), **ovlašteni tužitelji** su: državni odvjetnik, tijelo državne uprave, pravna osoba s javnim ovlastima, oštećenik.

Ovlašteni tužitelj u kaznenom postupku može biti: državni odvjetnik, privatni tužitelj (tužitelj koji je podnio privatnu tužbu radi progona kaznenih djela za koja se progona po privatnoj tužbi) i oštećenik kao tužitelj (tužitelj koji je preuzeo progon od državnog odvjetnika koji nije pokrenuo ili je odustao od kaznenog progona).

Kazneni postupak se provodi na zahtjev ovlaštenog tužitelja.

Za djela za koja se kazneni postupak pokreće po službenoj dužnosti ovlašteni tužitelj je državni odvjetnik, a za djela za koja se kazneni postupak pokreće po privatnoj tužbi ovlašteni tužitelj je privatni tužitelj. Za kaznena djela za koja je to propisano zakonom državni odvjetnik pokreće kazneni postupak samo na prijedlog žrtve. Ako zakonom nije drugačije propisano, državni odvjetnik je dužan pokrenuti kazneni postupak ako postoji osnovana sumnja da je određena osoba počinila kazneno djelo za koje se kazneni postupak pokreće po službenoj dužnosti, a nema zakonskih smetnji za progon te osobe.

Sud odlučuje hoće li počinitelju nasilja u obitelji izreći neku od zaštitnih mjera. Zaštitne mjere se propisuju Prekršajnim zakonom (NN 107/07, 39/13, 157/13, 110/15, 70/17, 118/18, 114/22) i zakonima kojim se propisuje prekršaj. To znači da sud može počinitelju nasilja u obitelji propisati neku od mjera koje su propisane Prekršajnim zakonom kao i mjeru propisanu Zakonom o zaštiti od nasilja od obitelji.

Zaštitne mjere prema Prekršajnom zakonu (NN39/13,157/13, 110/15):

1. Obvezno liječenje od ovisnosti
2. Zabrana obavljanja određenih dužnosti ili djelatnosti
3. Zabrana obavljanja određenih djelatnosti ili poslova prema pravnoj osobi

4. Zabrana stjecanja dozvola, ovlasti, koncesija ili subvencija
5. Zabrana poslovanja s korisnicima državnog ili lokalnih proračuna
6. Zabrana upravljanja motornim vozilom
7. Zabrana posjećivanja određenog mjesta ili područja

Vrste zaštitnih mjera prema Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji:

1. Obvezni psihosocijalni tretman
2. Zabrana približavanja, uznemiravanja ili uhođenja žrtve nasilja u obitelji
3. Udaljenje iz zajedničkog kućanstva
4. Obvezno liječenje od ovisnosti

Više o zaštitnim mjerama i pravima žrtve prema Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji možete pronaći u prilogima.

Institucionalna podrška žrtvama nasilja

Na području Dubrovačko – neretvanske županije žrtve nasilja mogu dobiti **pravnu, psihosocijalnu i u nekim slučajevima novčanu pomoć.**

Pravna pomoć se očituje kroz Besplatnu pravnu pomoć koju pruža ured Dubrovačko – neretvanske županije. Ured se nalazi u Dubrovniku i u Metkoviću. Prema Zakonu o besplatnoj pravnoj pomoći (NN 143/13, 98/19) postoji primarna pravna pomoć i sekundarna pravna pomoć. Sekundarnu pravnu pomoć podnositelj zahtjeva može ostvariti kao, primjerice, zastupanje, sastavljanje podnesaka u sudskim postupcima, oslobađanje od plaćanja troškova sudskog postupka, sudskih pristojbi itd. Postoje određeni uvjeti koje podnositelj zahtjeva mora ispuniti kako bi mogao ostvariti sekundarnu pomoć. Neki od tih uvjeta su – lošije materijalne prilike, složeniji postupak za koji je potrebna sekundarna pravna pomoć, ne znanje podnositelja zahtjeva i dr. Pravna pomoć se može odobriti u različitim postupcima. ***Važno je izdvojiti da se besplatna pravna pomoć može odobriti u postupcima tužbe za razvod braka i sporazumnog razvoda braka ako bračni drugovi imaju zajedničku maloljetnu djecu ili posvojenu djecu ili odraslu djecu nad kojom ostvaruju roditeljsku skrb nakon punoljetnosti. Također, odobrava se ako se osoba u kaznenom postupku nema sposobnosti sama zastupati. Naravno, ako ukupni prihodi podnositelja i članova kućanstva mjesečno ne prelaze po članu kućanstva iznos proračunske osnovice kao i ako ukupna vrijednost imovine u vlasništvu podnositelja i članova kućanstva ne prelazi iznos od 60 proračunskih osnovica.***

Žrtve kaznenih djela kao podnositelji zahtjeva imaju drugačiji položaj od ostalih potencijalnih podnositelja zahtjeva za besplatnu pravnu pomoć. Tako je Zakonom o besplatnoj pravnoj pomoći propisano da će se sekundarna pravna pomoć odobriti bez utvrđivanja imovnog stanja ako je podnositelj zahtjeva:

1. žrtva kaznenog djela nasilja u postupku radi ostvarivanja prava na naknadu štete koja je počinjenjem kaznenog djela prouzročena.

Zakonom o besplatnoj pravnoj pomoći se propisuje i da će se sekundarna pravna pomoć odobriti bez utvrđivanja imovnog stanja ako je podnositelj zahtjeva:

1. **dijete u postupku radi ostvarivanja prava na uzdržavanje**
2. osoba koja je korisnik pomoći za uzdržavanje u skladu s posebnim propisima kojima je uređeno ostvarivanje prava iz sustava socijalne skrbi
3. osoba kojoj je korisnik prava na opskrbninu prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji i Zakonu o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata.

Primarnu pravnu pomoć korisnici iz naše županije mogu ostvariti i javljanjem u Pravnu kliniku Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Prema Zakonu o besplatnoj pravnoj pomoći, primarnu pravnu pomoć pružaju upravna tijela, ovlaštene udruge i pravne klinike. Pravne klinike, udruge i upravna tijela mogu davati opće pravne informacije, pravne savjete i sastavljati podneske.

Pravna klinika je jedinica Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu osnovana 2010. koja se bavi pružanjem besplatne pravne pomoći građanima. Pravnu pomoć pružaju studenti volonteri te ista prolazi kontrolu odvjetnika i profesora s Pravnog fakulteta.

Sukladno Zakonu o besplatnoj pravnoj pomoći Pravna klinika daje opće pravne informacije te izrađuje i pruža pravne savjete. Pravna klinika nije ovlaštena zastupati stranke u sudskim postupcima.

Pravna klinika pruža besplatnu pravnu pomoć socijalno ugroženim skupinama, ali i svim ostalim korisnicima koji nemaju dostatnih financijskih prihoda za angažman odvjetnika. Pravna klinika pruža pravnu pomoć na način da stranke dolaze na intervju uživo u prostorije Pravne klinike ili se predmeti zaprimaju putem elektroničkog obrasca za stranke koje nisu s područja Grada Zagreba. Predmeti se zaprimaju te prolaze više faza provjere kako bi stranka dobila točan i vjerodostojan pravni savjet, a posljednja faza provjere odvija se od strane diplomiranih pravnika koji pomažu radu Klinike svojim angažmanom kao vanjski suradnici/akademski mentori.

Pravnoj klinici se može obratiti svatko bez obzira na područje Republike Hrvatske u kojem živi/boravi. Za stranke koje nisu s područja Grada Zagreba i/ili stranke koje iz drugih razloga ne mogu doći na intervju uživo, postoji elektronički obrazac za zaprimanje predmeta dostupan na službenoj stranici Pravne klinike: <https://klinika.pravo.hr/za-stranke/zahtjev-za-besplatnu-pravnu-pomo%C4%87>

Više o besplatnoj pravnoj pomoći, vrsti, postupku, uvjetima pročitajte u poglavlju – Pravna podrška i opće pravne informacije

Više o djelatnosti Pravne klinike Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, predaji zahtjeva i postupku možete pronaći u poglavlju – Pravna podrška i opće pravne informacije

Novčana naknada za žrtve kaznenih djela

Žrtve kaznenih djela u nekim slučajevima imaju pravo na novčanu naknadu prema Zakonu o novčanoj naknadi žrtvama kaznenih djela (NN 80/08, 27/11). Korisnik novčane naknade može biti neposredna i posredna žrtva kaznenog djela, a samo kazneno djelo mora biti počinjeno s namjerom. Neposredna žrtva kaznenog djela je osoba koja je pretrpjela teške tjelesne ozljede ili teško narušenje zdravlja. **Neposredna žrtve** je i ona osoba koja je zadobila ozljede pokušavajući spriječiti počinjenje kaznenog djela, osoba koja je bila ozlijeđena pomažući policiji pri uhićenju počinitelja, pružajući pomoć drugoj žrtvi kaznenog djela i osoba koja je ozlijeđena za vrijeme počinjenja namjernog kaznenog djela nasilja prema drugoj osobi.

Posredna žrtva ima pravo na novčanu naknadu kada kazneno djelo prouzroči smrt neposredne žrtve. Posredna žrtva je bračni drug, izvanbračni drug, dijete, roditelj, posvojenik, posvojitelj, maćeha, očuh, pastorak neposredne žrtve i osoba s kojom je neposredna žrtva živjela u istospolnoj zajednici. Posredna žrtva može biti djed, baka i unuk, ako je jedan od njih neposredna žrtva i ako je između njih postojala trajnija zajednica života, a baka i djed su zamjenjivali roditelje.

Da bi se ostvarila novčana naknada moraju se ostvariti još neki uvjeti, a to su:

1. žrtva mora biti državljanin RH ili da ima prebivalište u RH
2. žrtva mora biti državljanin države članice Europske unije ili imati prebivalište u državi članici Europske unije
3. Kazneno djelo mora biti počinjeno s namjerom bez obzira je li počinitelj tog djela poznat i bez obzira na pokretanje kaznenog postupka
4. Novčana naknada se može ostvariti samo ako je kazneno djelo evidentirano ili prijavljeno policiji ili državnom odvjetništvu kao kazneno djelo

Novčana naknada se može ostvarivati u vidu:

1. **Naknada troškova zdravstvene zaštite – samo ako neposredna žrtva nema pravo na pokriće troškova na temelju zdravstvenog osiguranja**
2. **Naknada za izgublenu zaradu – jednokratni iznos od najviše 35.000 kn**
3. **Naknada zbog gubitka uzdržavanja – pravo može ostvarivati posredna žrtva koju je umrla neposredna žrtva uzdržavala. Ova naknada se isplaćuje jednokratno i to u iznosu od najviše 70 000 kn i to za sve posredne žrtve ukupno. Svota se računa polazeći od najniže obiteljske mirovine određene na temelju pet godina staža osiguranja i očekivanog trajanja razdoblja uzdržavanja posredne žrtve.**
4. **Naknada za pogrebne troškove – osoba koja je platila pogrebne troškove ima pravo na iznos od najviše 5000 kn.**

O novčanoj naknadi odlučuje Odbor za novčanu naknadu žrtvama kaznenih djela.

Obradu predmeta novčanih naknada za žrtve kaznenih djela provodi Služba za podršku žrtvama i svjedocima Ministarstva pravosuđa i uprave.

Zahtjev za pokretanje postupka za ostvarivanje naknade se podnosi Ministarstvu pravosuđa i uprave na popisanom obrascu.

Sadržaj zahtjeva, isprave koje se prilažu, postupak i ostale informacije možete pronaći u Prilogu 3. Zakon o novčanoj naknadi.

Primjer: Posredna žrtva kaznenog djela ubojstva (roditelj, bračni drug itd.) može ostvariti pravo na pogrebne troškove ako je pogreb platila. U dokumentaciju koja se prilaže potrebno je priložiti smrtni list i račun /dokaz o uplaćenim pogrebnim troškovima

Institucionalnu psihosocijalnu podršku žrtva može ostvariti pri Područnim uredima Hrvatskog zavoda za socijalni rad (Dubrovnik, Metković, Ploče i Korčula), u tekstu, **Zavod**; pri Obiteljskom centru, Područnoj službi Dubrovačko – neretvanska te pri Odjelu za mentalno zdravlje Zavoda za javno zdravstvo Dubrovačko – neretvanska (Savjetovališta u Dubrovniku, Metkoviću, na otoku Korčuli).

Područni uredi Hrvatskog zavoda za socijalni rad nadležni su za različita područja. Ako roditelji imaju malodobnu djecu ova institucija je svakako nezaobilazna. Područni ured imaju odjele koje se bave obiteljsko pravnom zaštitom kroz koje rade s roditeljima djece kroz različite mjere obiteljske pravne zaštite koje Hrvatski zavod za socijalni rad može izreći.

Također, Zavod je nadležan u postupcima obveznog savjetovanja prije razvoda braka, kada supružnici imaju malodobnu djecu. U tim postupcima savjetovanja, a i u daljnjim postupcima savjetovanja o obiteljskim odnosima žrtve ***nasilja u obitelji imaju pravo zahtijevati odvojeno savjetovanje od oca djeteta ako je on ujedno i počinitelj nasilja.***

Osim obiteljsko pravne zaštite, Zavod nudi usluge i **izvansudske nagodbe.**

Izvansudska nagodba proces je postizanja dogovora između osumnjičenika (počinitelja kaznenog djela) i oštećenika u cilju popravljivanja/nadoknade štete nastale počinjenjem kaznenog djela uz posredovanje i prisutnost posrednika.

Državni odvjetnik za mladež temeljem stručnog mišljenja i vlastite procjene može donijeti odluku o nepokretanju kaznenog postupka i uvjetovati maloljetniku/mlađem punoljetniku da prema vlastitim mogućnostima popravi ili nadoknadi štetu nanесenu kaznenim djelom. Svoju odlukom dostavlja Stručnoj službi za izvansudsku nagodbu koja se provodi.

Cilj izvansudske nagodbe je postizanje dogovora između oštećenih i maloljetnika/mlađeg punoljetnih uz prisutnost posrednika. Nastoji se doći do rješenja prihvatljivog za obje strane.

U okviru ove posebne obveze maloljetnik/mlađi punoljetnik može popraviti i/ili nadoknaditi štetu nanесenu kaznenim djelom na slijedeći način: vlastitim radom, uplatom dogovorenog iznosa novca, činjenjem neke opće korisne radnje ili na neki drugi dogovoreni način.

Socijalne usluge i socijalne naknade Zavod pruža različitim korisnicima.

Od socijalnih usluga potrebno je izdvojiti Krizni smještaj na koji žrtva nasilja u obitelji ima pravo. Pruža se u situacijama u kojima je ugrožen život, zdravlje ili dobrobit osobe, u trajanju do šest mjeseci, a iznimno do godinu dana.

Usluga smještaja u kriznim situacijama se pruža djetetu bez odgovarajuće roditeljske skrbi, djetetu ili mlađoj punoljetnoj osobi s problemima u ponašanju, djetetu koje se zatekne u skitnji, djetetu bez pratnje stranom državljaninu ili bez državljanstva, djetetu o kojem se roditelji privremeno nisu u mogućnosti skrbiti zbog bolesti, neriješenog stambenog pitanja ili drugih životnih nedaća, **trudnici ili roditelju s djetetom do godine dana koji nema stan odnosno nema osigurano stanovanje ili zbog narušenih odnosa u obitelji ne može ostati s djetetom u obitelji, žrtvi nasilja u obitelji, žrtvi trgovanja ljudima**, osobi koja se zatekne izvan mjesta prebivališta ili boravišta ili koja nema prebivalište ili boravište i nije u stanju brinuti se o sebi, osobi kojoj je ugrožen život zbog bolesti, nemoći, ovisnosti, socijalne isključenosti te beskućniku.

Što se tiče socijalnih naknada, najčešće upućujemo žrtvu na jednokratnu naknadu ako ima neke neočekivane troškove života ili na Zajamčenu minimalnu naknadu ako je nezaposlena.

Više o uslugama Zavoda pročitajte u poglavlju Psihosocijalna podrška

Više o postupcima obiteljsko pravne zaštite i postupcima razvoda braka i skrbništva pročitajte u poglavlju Pravna podrška i opće pravne informacije

Obiteljski centar, Područna služba Dubrovačko – neretvanska obavlja djelatnost za područje Dubrovačko-neretvanske županije.

Provode četiri socijalne usluge prema Zakonu o socijalnoj skrbi: savjetovanje, psihosocijalno savjetovanje, psihosocijalni tretman radi prevencije nasilničkog ponašanja i obiteljsku medijaciju.

Djelatnici Područne službe rade **direktno sa žrtvama nasilja**, a potrebno je istaknuti da Područna služba djeluje kao savjetovanište gdje se bilo tko **samoinicijativno može javiti i uključiti u savjetovanje vezano za obiteljske, roditeljske, partnerske teškoće**. Područna služba Dubrovačko – neretvanska provodi preventivne programe, od kojih ističu programe Rastimo zajedno.

Više o djelatnosti Obiteljskog centra, Područne službe Dubrovačko – neretvanske možete pročitati u poglavlju psihosocijalna podrška i socijalne usluge.

Odjel za mentalno zdravlje, Zavod za javno zdravstvo Dubrovačko – neretvanske djeluje u sastavu Službe za promicanje zdravlja i bavi se zaštitom mentalnog zdravlja. Ima pet savjetovaništa, raspoređenih tako da se omogući što bolja dostupnost korisnicima usluga (Dubrovnik, Metković, Korčula, Vela Luka i Orebić).

Djelatnost Odjela za mentalno zdravlje se može podijeliti u dva područja:

1. Prevenciju mentalnih poremećaja
2. Dijagnostika i liječenje mentalnih poremećaja

U okviru prevencije, žrtve nasilja mogu dobiti nekoliko usluga:

1. Podršku kod prilagodbe na značajnije životne promjene (preseljenje, razvod, gubitak bliske osobe),
2. Podršku vezana za poteškoće u socijalnim odnosima (osnaživanje kroz Aserktivni trening, trening socijalnih vještina),
3. Podršku u situacijama pojačanog stresa (osnaživanje kroz relaksacijske tehnike).

U okviru dijagnostike i liječenja mentalnih poremećaja, žrtve nasilja se mogu obratiti i dobiti usluge kroz psihijatrijski, terapijski, psihoterapeutski rad koji može biti organiziran individualno i grupno. Također, Odjel za mentalno zdravlje nudi usluge i psihodijagnostike te obuhvaća korisnike: djecu, mlade i odrasle osobe.

Više o Odjelu za mentalno zdravlje pronađite u poglavlju Psihosocijalna podrška i socijalne usluge.

Stambeno zbrinjavanje žrtava nasilja u obitelji

Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine provodi stambeno zbrinjavanje žrtava nasilja u obitelji, na području cijele Republike Hrvatske, davanjem u najam odgovarajuće stambene jedinice.

Prema Zakonu o stambenom zbrinjavanju na potpomognutim područjima (NN 106/18, 98/19, 82/23) žrtva nasilja u obitelji ima pravo na stambeno zbrinjavanje, na području cijele Republike Hrvatske na način da se odgovarajuća stambena jedinica daje u najam.

Uvjeti za ostvarivanje prava na stambeno zbrinjavanje su:

1. pravomoćna sudska presuda o počinjenom nasilju u obitelji prema podnositelju zahtjeva
2. da podnositelj zahtjeva nema u vlasništvu ili suvlasništvu drugu useljivu obiteljsku kuću ili stan na području Republike Hrvatske
3. da podnositelj zahtjeva nema dovoljno sredstava za osiguranje odgovarajuće stambene jedinice nužne za stanovanje, a istu ne može ostvariti svojim radom, dohotkom od imovine, od obveznika uzdržavanja ili na drugi način, odnosno kada ukupni dohodak i ukupni primici podnositelja zahtjeva i punoljetnih članova njegova kućanstva mjesečno ne prelaze po članu kućanstva iznos od jedne proračunske osnovice
4. preporuku nadležnog područnog ureda Hrvatskog zavoda za socijalni rad o potrebi stambenog zbrinjavanja žrtve nasilja u obitelji.

Žrtva nasilja u obitelji podnosi zahtjev za stambeno zbrinjavanje UPRAVNOM ODJELU ZA OPĆU UPRAVU I IMOVINSKO PRAVNE POSLOVE, Adresa: Vukovarska 16, 20000 Dubrovnik. Zahtjev se može poslati preporučeno, poštom.

Županija donosi rješenje o stambenom zbrinjavanju žrtve nasilja u obitelji i to u trajanju od najduže dvije godine te ga dostavlja Ministarstvu na izvršenje.

Nakon isteka roka od dvije godine to rješenje se može, na zahtjev žrtve nasilja u obitelji produžiti ukoliko razlozi radi kojih je rješenje doneseno traju i dalje. O produženju ponovno odlučuje prvostupanjsko tijelo – županija. O žalbi na rješenje o stambenom zbrinjavanju odlučuje drugostupanjsko tijelo – Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine.

Zahtjevu za stambeno zbrinjavanje potrebno je priložiti:

1. **Pravomoćnu** sudsku presudu o počinjenom nasilju prema podnositelju zahtjeva, paziti da ima potvrdu pravomoćnosti presude
2. Izjavu koja se odnosi na drugi uvjet koji podnositelj zahtjeva mora ispuniti, da podnositelj zahtjeva nema u vlasništvu ili suvlasništvu drugu useljivu obiteljsku kuću ili stan na području RH. Tu izjavu je potrebno popuniti i ovjeriti kod javnog bilježnika u 2 primjerka. Jedan primjerak ostaje podnositelju zahtjeva.
3. Potvrdu s porezne - da podnositelj zahtjeva nema dovoljno sredstava za osiguranje odgovarajuće stambene jedinice nužne za stanovanje, a istu da ne može ostvariti svojim radom, dohotkom od imovine od obveznika uzdržavanja ili na dr način, odnosno kada ukupni dohodak i ukupni primici podnositelja zahtjeva i punoljetnih članova njegova kućanstva mjesečno ne prelaze po članu kućanstva iznos od jedne proračunske osnovice, potvrdu porezne za sve članove kućanstva
4. Preporuku nadležnog Zavoda za socijalni rad o potrebi stambenog zbrinjavanja žrtve nasilja u obitelji.
5. Presliku osobne iskaznice za žrtvu i djecu

Zahtjev i dokumentaciju pronađite na mrežnoj stranici nadležnog Upravnog odjela DNŽ: <https://www.dnz.hr/services/upravni-odjel-za-opcu-upravu-i-imovinsko-pravne-poslove/>

Kliknite na „Dokumenti i obrasci“ te odaberite:

1. ***Obrazac prijava stambeno zbrinjavanje***
2. ***Izjava za javnog bilježnika***

Stambeno zbrinjavanje žrtava nasilja u obitelji iz nadležnosti Grada Dubrovnika

Nakon što se iskoristi mjera stambenog zbrinjavanja preko Ministarstva, osoba može aplicirati na stambeno zbrinjavanje preko Grada Dubrovnika.

Grad Dubrovnik prepoznaje potrebu stambenog zbrinjavanja žrtava nasilja u obitelji.

Putem ovoga Vodiča predstavljamo vam čl. 10 Odluke o najmu stanova u vlasništvu Grada Dubrovnika (2023).

Prema tom članku žrtve nasilja u obitelji su prepoznate kao mogući korisnici najma gradskog stana.

Grad Dubrovnik može izvan liste reda prvenstva dati u najam gradski stan i osobama koje imaju status žrtve nasilja u obitelji, ako ispunjavaju određene uvjete:

1. da imaju prebivalište na području grada Dubrovnika (najmanje 7 godina neprekidno do podnošenja zahtjeva ili 15 godina s prekidima), što se dokazuje uvjerenjem o prebivalištu nadležne službe Policijske uprave,
2. da imaju pravomoćnu sudsku presudu o počinjenom nasilju u obitelji prema podnositelju zahtjeva (od pravomoćnosti presude ne smije proći više od 5 godina),
3. nemaju u vlasništvu ili suvlasništvu drugu useljivu obiteljsku kuću ili stan na području Republike Hrvatske, što se dokazuje potvrdom zemljišno – knjižnog odjela nadležnog Općinskog suda da podnositelj zahtjeva i članovi obiteljskog domaćinstva nisu evidentirani kao vlasnici ili suvlasnici obiteljske kuće ili stana, te ovjerenom javnobilježničkom izjavom, danom pod moralnom i kaznenom odgovornošću, da na području Republike Hrvatske nemaju drugu useljivu obiteljsku kuću ili stan,
4. da nemaju dovoljno sredstava za osiguranje odgovarajuće stambene jedinice nužne za stanovanje, a istu ne mogu ostvariti svojim radom, dohotkom od imovine, od obveznika uzdržavanja ili na drugi način, odnosno kada ukupni dohodak i ukupni primici podnositelja zahtjeva i punoljetnih članova njegova kućanstva mjesečno ne prelaze po članu kućanstva iznos od jedne proračunske osnovice, pri čemu daju izjavu kojom ovlašćuju Grad Dubrovnik da provjeri, obradi, čuva i koristi podatke o ostvarenim dohodcima i primicima podnositelja zahtjeva i članova obitelji,
5. da su iskoristile pravo na stambeno zbrinjavanje putem nadležnog državnog ureda za stambeno zbrinjavanje, što se dokazuje potvrdom Središnjeg državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje,
6. da imaju preporuku nadležnog upravnog odjela Grada Dubrovnika za socijalnu skrb i preporuku nadležnog Područnog ureda Hrvatskog zavoda za socijalni rad o potrebi stambenog zbrinjavanja žrtve nasilja u obitelji.

Osobe koje imaju status žrtve nasilja u obitelji u stanu danom im u najam imaju obvezu živjeti u kontinuitetu te o svakoj promjeni moraju obavijestiti najmodavca i ukoliko više ne udovoljavaju ovim kriterijima gube pravo najma.

O davanju gradskog stana u najam odlučuje Gradsko vijeće na prijedlog povjerenstva, a po prethodnoj inicijativi upravnog odjela Grada Dubrovnika za socijalnu skrb i preporuku nadležnog Područnog ureda Hrvatskog zavoda za socijalni rad o potrebi stambenog zbrinjavanja žrtve nasilja u obitelji.

S osobama koje ostvare pravo na najam stana na osnovi ovog članka zaključuje se ugovor o najmu stana na određeno vrijeme sa slobodno ugovorenom najamninom sukladno odredbama ove Odluke i zaključku Gradskog vijeća, u trajanju do najviše 5 godina.

Dodatno o Odluci o najmu stanova u vlasništvu Grada Dubrovnika (2023) možete pronaći na mrežnim stranicama Grada Dubrovnika.

Podrška u organizacijama civilnog društva i drugim organizacijama na području Dubrovačko-neretvanske županije i na nacionalnoj razini

Žrtva kaznenog djela i žrtva nasilja u obitelji ima mogućnost javiti se različitim organizacijama civilnog društva i drugim organizacijama koje pružaju podršku i pomoć žrtvama kaznenih djela i žrtvama nasilja u obitelji, a koje su okupljene kroz **Mrežu podrške i suradnje za žrtve i svjedoke kaznenih djela**.

Na nacionalnoj razini postoji **Nacionalni pozivni centar za žrtve kaznenih djela i prekršaja**. Osnovan je 2013. godine kao projekt Udruge za podršku žrtvama i svjedocima, u suradnji s Ministarstvom pravosuđa i uprave i Programom Ujedinjenih naroda za razvoj (UNDP).

Besplatan standardizirani broj na koji se žrtve kaznenih djela i prekršaja mogu javiti je: 116 006

Od 25. studenog 2020. godine, kao dio sustava prevencije nasilja i zaštite žrtava rodno uvjetovanog nasilja, u sklopu projekta „Zaustavimo nasilje nad ženama i nasilje u obitelji – Za nasilje nema opravdanja“ čiji je nositelj Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, a koji je financiran sredstvima Europskog socijalnog fonda, linija **Nacionalnog pozivnog centra za žrtve kaznenih djela i prekršaja postala je 24-satna linija za pomoć i podršku žrtvama rodno uvjetovanog nasilja**

Nacionalni pozivni centar za žrtve kaznenih djela i prekršaja je u mogućnosti pružiti usluge:

1. informiranje o žrtava i svjedoka kaznenih djela i prekršaja o njihovim pravima
2. pružanje emocionalne podrške
3. upućivanje na relevantne organizacije civilnog društva i institucije
4. pružanje različitih praktičnih informacija
5. pomoć pri ispunjavanju obrasca zahtjeva novčane naknade

Linija Nacionalnog pozivnog centra je besplatna i anonimna, a pozivateljima i pozivateljicama na području cijele Republike Hrvatske dostupna je na hrvatskom i engleskom jeziku. Radno vrijeme linije je 24 sata na dan svakim danom, uključujući vikende, praznike i blagdane.

Nacionalnom pozivnom centru se možete obratiti putem broja: 116 006 i e-mail adrese: npc@pzs.hr

Više o programu i korisnicima možete pročitati u poglavlju – pravna podrška i opće pravne informacije

U Dubrovačko – neretvanskoj županiji djeluje **DEŠA – Dubrovnik, Regionalni centar za izgradnju zajednice i razvoj civilnog društva.**

DEŠA je započela s podrškom žrtvama i svjedocima kaznenih djela i prekršaja nasilja u obitelji 2015. godine. Do današnjeg dana, oformili smo **tim koji se sastoji od djelatnika pravne, socijalne struke i psihološke struke.** U radu DEŠE – Dubrovnik sudjeluju i volonteri pa tako kroz različite programe i projekte pružamo podršku žrtvama nasilja i ostalim ranjivim skupinama. (npr. kroz radionice, tečajeve stranih jezika itd.).

U DEŠI – Dubrovnik, možete dobiti:

1. Emocionalnu podršku
2. Praktične i tehničke informacije
3. Informacije o pravima
4. Pravno savjetovanje
5. Psihološko savjetovanje
6. Savjetovanje socijalne radnice
7. Pratlju na sud
8. Pratlju na druge institucije (državno odvjetništvo, policiju, PU Hrvatskog zavoda za socijalni rad itd.)
9. Psihološke radionice
10. Radionice osnaživanja i jačanja samopouzdanja
11. Pomoć kroz Fond za podršku

Ukoliko ste žrtva kaznenog djela, svjedok ili žrtva prekršaja nasilja u obitelji obratite se udruzi DEŠA potpuno **besplatno i anonimno na broj: 020/311-625 ili putem e-mail adrese: info@desa-dubrovnik.hr**

Više o uslugama pročitajte u poglavljima psihosocijalna podrška i socijalne usluge te pravna podrška i opće pravne informacije.

Više o uslugama DEŠINOŠOG Fonda za podršku pročitajte u poglavlju Ekonomsko osnaživanje i cjeloživotno obrazovanje.

Caritas Dubrovačke biskupije

Na području Dubrovačko – neretvanske županije djeluje i Caritas Dubrovačke biskupije.

Caritas Dubrovačke biskupije karitativna je ustanova Katoličke crkve te neprofitna organizacija.

Caritas djeluje kroz nekoliko djelatnosti:

- karitativni rad – socijalna služba, podjela materijalne i financijske pomoći, organizacija projekata i akcija
- pružanje socijalnih usluga - obiteljskog savjetovišta i smještaja za žrtve nasilja u obitelji

Za žrtve nasilja u obitelji, potrebno je izdvojiti da Caritas u sklopu Obiteljskog savjetovaništa nudi savjetovanje i podršku žrtvama nasilja u obitelji.

Sklonište za žrtve nasilja u obitelji „Josipov dom“, Caritasa Dubrovačke biskupije djeluje od 2020. godine. Najprije na privremenoj lokaciji, a od prosinca 2023. godine sklonište započinje djelovati na novoj trajnoj lokaciji u novoizgrađenom prostoru. Unutar skloništa, žrtvama nasilja osigurava se smještaj te savjetovanje i psihosocijalna podrška.

Stručni tim Skloništa čine socijalna radnica, psihologinja te vanjski suradnik pravnik. Pružaju se usluge stanovanja, prehrane, psihosocijalnog tretmana, podrška u brizi o zdravlju, podrška pri pronalaženju zaposlenja, predškolskog i školskog odgoja djece te mogućnost pružanja potrebne podrške po izlasku iz skloništa.

Smještaj u Sklonište započinje prijavom nasilja policiji ili nadležnom područnom uredu Hrvatskog zavoda za socijalni rad, a žrtve nasilja smještavaju se temeljem rješenja Hrvatskog zavoda za socijalni rad na razdoblje do godinu dana.

Sklonište ima kapacitet za osam korisnika, od kojih su dva za osobe s invaliditetom.

Dodatne informacije mogu se potražiti na web stranici <https://sigurnakuca-dnz.hr>

E-mail: info@sigurnakuca-dnz.hr

Kontakt: +385953516500

Više informacija o Caritasu i obiteljskom savjetovaništu potražite u poglavljima – ekonomsko osnaživanje i cjeloživotno obrazovanje te psihosocijalna podrška i socijalne usluge.

Za više informacija o Skloništu za žrtve nasilja u obitelji obratite se Područnom uredu Hrvatskog zavoda za socijalni rad (prema mjestu prebivališta) i/ili na navedene kontakte Skloništa za žrtve nasilja u obitelji.

Psihološko savjetovanište Centra za mlade Dubrovnik

Psihološko savjetovanište Centra za mlade otvoreno je za savjetodavni i preventivni rad s mladima od 15 do 30 godina.

Namijenjeno je svima koji su posredno ili neposredno bili izloženi nekom traumatskom događaju, ili osjećaju da se nalaze u situaciji koja ima utjecaj na njihovo psihičko i tjelesno stanje.

Za dolazak psihologu nije potrebna liječnička uputnica i usluge savjetovaništa su besplatne.

Voditeljica savjetovaništa je Suada Salčić prof.pdg i psih./savjetnik

Dolazak u savjetovanište treba prethodno dogovoriti s voditeljicom savjetovaništa putem maila.

Kontakt: savjetovaliste@cmd.hr

Više informacija potražite u poglavlju psihosocijalna podrška i socijalne usluge

Žrtve nasilja u obitelji i žrtve drugih kaznenih djela koji se javljaju u DEŠU, nisu samo žrtve. To su osobe koje su mnogo više od žrtava. Oni su i građani, roditelji, supružnici, kćeri, sinovi, zaposleni, nezaposleni, osobe s invaliditetom i dr. stoga smo odlučili proširiti ovaj Vodič i omogućiti našim korisnicima znanje i informacije kako ostvariti svoje potrebe u našoj zajednici, a s obzirom na usluge koje se pružaju na nacionalnom, regionalnom i lokalnom nivou. Te usluge se pružaju *institucionalno ili putem organizacija civilnog društva, vjerskih organizacija i dr. Te usluge mogu biti u vidu ekonomskog osnaživanja, cjeloživotnog obrazovanja, psihosocijalne podrške i socijalnih usluga te pravne podrške* i općih pravnih informacija.

EKONOMSKO OSNAŽIVANJE I CJELOŽIVOTNO OBRAZOVANJE

Malo o rodnoj diskriminaciji, jednakosti i propisima te mjerama koji štite rodnu jednakost, roditeljstvo i usklađivanje privatnog i poslovnog života

Iskustvo rada sa ženama naučilo nas je da žene često trpe rodnu diskriminaciju na tržištu rada. Ta diskriminacija se često očituje u prihvaćanju poslova s kojima je jedino moguće uskladiti poslovni i obiteljski život, onemogućavanje napredovanja na radnom mjestu zbog obiteljskih obveza, prigovori radi korištenja komplikacija, bolovanja na osnovu bolesti djeteta itd. Također, žene su najčešće te koje se nemaju mogućnosti zaposliti ukoliko imaju djecu vrtičke dobi. Najčešće je to tako zbog prenapučenosti vrtića. Veće bodove za upis djece u vrtić imaju djeca čiji su roditelji zaposleni. Čak i u slučaju da su oba roditelja zaposlena, događa se na nivou cijele DNŽ da dijete ostane bez vrtićkog mjesta, a roditelji trebaju angažirati dadilju ili baku, djeda, svoju braću i sestre da čuvaju djecu dok oni rade. Šansa da dijete dobije vrtićko mjesto se mijenja promjenom radnog statusa. Situacija nije ista u svim dijelovima županije. U nekim jedinicama lokalne uprave i samouprave primjećuje se vidno poboljšanje. U tom slučaju se žene češće odluče produžiti nezaposlenost dok dijete ne dobije vrtić ili se zaposle na nepovoljnijem radnom mjestu, na pola radnog vremena itd. Potrebno je napomenuti da u ovakvim slučajevima žena trpi mnogobrojne posljedice na više razina. Nezadovoljna je i nesretna jer ne radi, ne produžuje joj se radni staž, ne napreduje u struci te s vremenom (s godinama) gubi mogućnost zapošljavanja i ostvarivanja pristojne mirovine.

Veliki problemi su i u privatnom sektoru zbog poslova koji su orijentirani na turističku sezonu. Tada žene imaju malo mogućnosti za korištenje prava koja mogu ostvarivati zbog nedostatka radne snage, loše organiziranosti posla, iskorištavanja itd.

Zakonodavstvo RH prema različitim propisima promiče rodnu jednakost. Primjerice, čl. 5 **Zakona o ravnopravnosti spolova (NN 82/08 i 69/17)** propisuje da ravnopravnost spolova znači da su žene i muškarci jednako prisutni u svim područjima javnog i privatnog života, da imaju jednaki status, jednake mogućnosti za ostvarivanje svih prava, kao i jednaku korist od ostvarenih rezultata. Zakonodavac je propisao i posebne mjere kojima se osobama određenog spola omogućuje ravnopravno sudjelovanje u javnom životu, otklanjaju postojeće nejednakosti ili im se osiguravaju prava u kojima su ranije bili uskraćeni. Te posebne mjere

se ne smatraju diskriminacijom jer služe za ostvarenje stvarne ravnopravnosti između žena i muškaraca. Mjere su najpoznatije u područjima zaštite žene s obzirom na trudnoću i materinstvo što je na tržištu rada najbolje opisano Zakonom o radu.

Zakon o radu (NN 93/14, 127/17, 98/19, 151/22, 46/23, 64/23) propisao je posebnu kategoriju zaštitu trudnica, roditelja i posvojitelja. Važan članak tog zakona je svakako čl. 31 koji govori da se trudnoj radnici, radnici koja je rodila ili koja doji dijete, a radi na poslovima koji ugrožavaju njezin život ili zdravlje, odnosno djetetov život ili zdravlje, poslodavac je dužan za vrijeme korištenja prava u skladu s posebnim propisom - ponuditi dodatak ugovora o radu kojim će se na određeno vrijeme ugovoriti obavljanje drugih odgovarajućih poslova. Ako poslodavac nije u mogućnosti postupiti na taj način radnica ima pravo na dopust.

U našem zakonodavstvu je na snazi **Zakon o rodiljnim i roditeljskim potporama (NN 152/22)**. Ovim zakonom se trudi zaštititi materinstvo, njegu novorođenog djeteta i njegovog podizanja, usklađivanje obiteljskog i poslovnog života i dr. Propisuje se pravo roditelja na vremenske i novčane potpore kao i uvjeti i način njihovog ostvarivanja i financiranja.

Korisnici ovoga zakona su 3 skupine:

1. Zaposleni i samozaposleni roditelji
2. Zaposleni roditelji, oni koji ostvaruju drugi dohodak te poljoprivrednici
3. Roditelji izvan sustava rada – korisnik mirovine, korisnik prava na profesionalnu rehabilitaciju, invalidsku mirovinu, osoba nesposobna za rad, redovni učenik i student i sve druge osigurane osobe HZZO-a koje pravo ne mogu ostvariti kao zaposleni ili samozaposleni roditelj, po osnovi drugog dohotka, kao nezaposleni roditelj, poljoprivrednik i dr.

Zaposleni ili samozaposleni roditelji imaju pravo na:

1. Rodiljni dopust
2. Očinski dopust
3. Roditeljski dopust
4. Rad s polovicom radnog vremena
5. Rad s polovicom punog radnog vremena zbog pojačane njege djeteta
6. Stanku za dojenje djeteta
7. Dopust trudne radnice /dopust radnice koja je rodila/dopust radnice koja doji
8. Slobodan radni dan za prenatalni pregled
9. Dopust ili rad s polovicom radnog vremena radi skrbi i njege djeteta s teškoćama u razvoju
10. Mirovanje radnog odnosa odnosno djelatnosti na temelju koje je korisnik stekao status osiguranika do treće godine života djeteta

Pravo roditelja izvan sustava rada:

Roditelj može ostvariti pravo na roditeljnu i roditeljsku brigu o novorođenom djetetu uz preduvjet da na dan rođenja djeteta ispunjava sljedeće uvjete:

1. Da je hrvatski državljanin ili stranac s odobrenim stalnim boravkom odnosno dugotrajnim boravištem u RH
2. Da ima neprekidno prebivalište ili stalni boravak odnosno dugotrajno boravište u RH u trajanju od najmanje pet godina
3. Da je zdravstveno osiguran prema popisima o obveznom zdravstvenom osiguranju

Jednokratna novčana potpora za novorođeno dijete

Jednokratna novčana potpora iznosi 70% proračunske osnovice. Potporu mogu ostvariti zaposleni ili samozaposleni i nezaposleni korisnik pod određenim uvjetima, korisnik izvan sustava rada i posvojitelji.

Za ostvarivanje prava iz sustava roditeljskih i roditeljskih potpora zahtjev se podnosi Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje.

Za više informacija o roditeljskim i roditeljskim potporama obratite se Ministarstvu demografije i useljeništvu.

Mjere Dubrovačko - neretvanske županije – Upravnog odjela za zdravstvo, obitelji i branitelje

Dubrovačko – neretvanska županija u svom samoupravnom djelokrugu obavlja poslove koje se među ostalim odnose na obrazovanje, zdravstvo, socijalnu skrb i skrb o potrebitim skupinama. Dubrovačko – neretvanska županija je osnivač različitih ustanova koje djeluju na njenom području te na taj način sudjeluju u razvoju različitih socijalnih, zdravstvenih, obrazovnih i preventivnih usluga za svoje građane:

Obrazovne ustanove (26 osnovnih škola, 14 srednjih škola i 2 učenička doma),

Zdravstvene ustanove (5 domova zdravlja Zavoda za javno zdravstvo Dubrovačko – neretvanske županije, Zavoda za hitnu medicinu Dubrovačko – neretvanske županije, Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju KALOS i 3 ljekarne)

Socijalne ustanove (4 doma za starije osobe)

Uz navedeno, u Dubrovačko – neretvanskoj županiji djeluje Povjerenstvo za ravnopravnost spolova, Županijski tim za sprječavanje i borbu protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Dubrovačko – neretvanska županija je u partnerstvu s Caritasom Dubrovačke biskupije 2023. godine uspješno završila projekt Osiguravanje sustava podrške za žene žrtve nasilja i žrtve nasilja u obitelji - Josipov Dom kojim je osigurano trajno Sklonište za pružanje usluga smještaja za žrtve nasilja u obitelji.

Upravni odjel za zdravstvo, obitelj i branitelje Dubrovačko – neretvanske županije godišnje raspisuje 5 javnih poziva od kojih se na području zdravstva i socijalne skrbi

odnose tri poziva i to na programe udruga iz područja zdravstva, socijalne skrbi i skrbi o osobama s invaliditetom. Također, na programe udruga koje doprinose unaprjeđenju kvalitete života umirovljeničke populacije, na programe koje provode udruge s ciljem promicanja zdravog razvoja odrastanja djece i mladih te uključivanja mladih u društveni život zajednice. Također, DNŽ podržava programe udruga osoba s invaliditetom i udruga koje su licencirane za pružanje usluga pomoći u kući starijim osobama. Uz navedeno DNŽ pruža **jednokratnu novčanu naknadu socijalno ugroženim osobama na području županije**. Jednokratna novčana naknada se pruža prema Pravilniku o uvjetima i postupku ostvarivanja jednokratne novčane naknade socijalno ugroženim osobama na području Dubrovačko – neretvanske županije, u nastavku: Pravilnik (Službeni glasnik Dubrovačko – neretvanske županija 3/2020). Korisnik jednokratne naknade je samac ili kućanstvo koje živi u otežanim socijalnim uvjetima, a nije u mogućnosti podmiriti troškove osnovnih životnih potreba sebe ili svoje obitelji. Otežani socijalni uvjeti mogu nastati zbog bolesti, invaliditeta, nezaposlenosti, nesretnog slučaja u kućanstvu, trudnoće ili roditeljstva s djetetom do godine dana života bez obiteljske podrške i odgovarajućih uvjeta za život, skupog liječenja teške bolesti, smrti člana kućanstva te iz drugih opravdanih razloga. **Važno je napomenuti da se jednokratna novčana naknada može ostvariti jednom tijekom tekuće proračunske godine, a u opravdanim i iznimnim slučajevima, više puta.**

Zahtjev za odobravanje naknade podnosi se na propisanom obrascu kojeg je moguće pronaći na mrežnim stranicama Dubrovačko – neretvanske županije: <https://www.dnz.hr/upravni-odjel-za-zdravstvo-obitelj-i-braniteljje-dokumenti-2/>

Zahtjev mogu podnijeti i bračni drug, punoljetno dijete, roditelj/posvojitelj ili skrbnik/zakonski zastupnik za korisnika naknade. Za dokazivanje postojanja potrebe/ uvjeta za ostvarivanje jednokratne naknade prilaže se određena dokumentacija navedena u obrascu zahtjeva. Za postupak i provedbu odredbi Pravilnika nadležan je Upravni odjel za zdravstvo, obitelj i braniteljje. O opravdanosti zahtjeva odlučuje pročelnik/ca odjela, a ostvarivanje naknade odobrava Župan Dubrovačko – neretvanske županije.

Zahtjev se podnosi:

**Dubrovačko – neretvanska županija, Upravni odjel za zdravstvo, obitelj i braniteljje
Pred Dvorom 1, 20 000 Dubrovnik**

Dubrovačko – neretvanska županija pruža **jednokratnu novčanu pomoć socijalno ugroženim hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata**, sukladno Pravilniku o uvjetima i postupku ostvarivanja prava na jednokratnu novčanu pomoć socijalno ugroženim hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata, u nastavku: Pravilnik (Službeni glasnik Dubrovačko – neretvanske županije 3/2016).

Korisnici prava na jednokratnu novčanu naknadu su: hrvatski ratni vojni invalidi iz Domovinskog rata (HRVI) te hrvatski branitelj iz Domovinskog rata. Korisnici moraju imati prebivalište na području Dubrovačko – neretvanske županije.

Korisnici ovu naknadu mogu ostvariti zbog ugroženog socijalnog stanja, teške materijalne situacije uvjetovane pogoršanjem zdravlja, bolesti u obitelji, zbog vlastite nezaposlenosti ili nezaposlenosti članova obitelji te nemogućnosti održavanja višečlane obitelji žive u otežanim socijalnim uvjetima te im iz ovih i drugih materijalnih razloga prijeti socijalna isključenost. Korisnici žive u otežanim okolnostima zbog narušenog zdravstvenog stanja za vrijeme aktivnog sudjelovanja u Domovinskom ratu, okolnostima gubitka posla te otežanog uključivanja u mirnodopski život nakon Domovinskog rata.

Zahtjev za odobravanje naknade podnosi se na propisanom obrascu kojeg je moguće pronaći na mrežnim stranicama Dubrovačko – neretvanske županije: <https://www.dnz.hr/upravni-odjel-za-zdravstvo-obitelj-i-branitelji-dokumenti-2/>

Zahtjev se podnosi:

**Dubrovačko – neretvanska županija, Upravni odjel za zdravstvo, obitelj i branitelje
Pred Dvorom 1, 20 000 Dubrovnik**

U području skrbi o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata Dubrovačko – neretvanska županija godišnje raspisuje javni poziv za programe udruga iz područja skrbi o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji.

Dubrovačko – neretvanska županija omogućuje jednokratnu naknadu umirovljenicima te jednokratnu novčanu pomoć korisnicima doplatka za djecu, a koji navedeno pravo ostvaruju za četvero, petero ili šestero i više djece. Odluke o takvim vrstama pomoći se svake godine objavljuju u Službenom glasniku županije.

Službeni glasnik je moguće pronaći na mrežnoj stranici DNŽ: <https://www.dnz.hr/documentcategory/sluzbeni-glasnik/>

Dubrovačko-neretvanska županija putem Upravnog odjela za poslove Župana i Županijske skupštine, osigurava građanima besplatnu pravnu pomoć, o čemu je više objašnjeno u poglavlju Tko su žrtve nasilja te u poglavlju Pravna pomoć i opće pravne informacije.

Mjere Grada Dubrovnika – Mjere socijalnog programa za 2024. godinu (Službeni glasnik broj 1 29. siječnja 2024).

Mjerama socijalnog programa Grada Dubrovnika namjeravaju se osigurati osnovni preduvjeti za kvalitetniji život građana te se osigurava pomoć korisnicima Zajamčene minimalne naknade, osobama s invaliditetom, umirovljenicima i osobama starije životne dobi. Zakon o socijalnoj skrbi propisuje i obvezuje jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave da osiguraju sredstva za obavljanje djelatnosti socijalne skrbi sukladno Zakonu i posebnim propisima, a u skladu sa socijalnim planom na svom području.

Socijalno ugroženi samci i obitelj imaju prava na prehranu u **Pučkoj kuhinji** ako imaju prebivalište na području Grada Dubrovnika i ako ostvaruju uvjete za prehranu u pučkoj kuhinji, sukladno zakonu.

Zahtjev za korištenje prehrane u Pučkoj kuhinji podnosi se Hrvatskom zavodu za socijalni rad – područni ured Dubrovnik. Zahtjev se podnosi najkasnije do 15. dana u mjesecu prije početka mjeseca u kojem će korisnik započeti korištenje prehrane, a ostvarivanje prava počinje od prvog dana mjeseca koji slijedi nakon podnošenja zahtjeva.

Subvencioniranje javnog gradskog prijevoza za umirovljenike i ostale socijalne kategorije se osigurava svim osobama s prebivalištem na području Grada Dubrovnika koji imaju navršenih 65 godina života ili su korisnici zajamčene minimalne naknade i korisnici pučke kuhinje s prebivalištem na području grada. Također, karta u javnom gradskom prijevozu se subvencionira i za: korisnike Josipovog doma za žrtve nasilja u obitelji, višestruke dobrovoljne darivatelje krvi (za muškarce – kriterij 25 darivanja, za žene – kriterij 20 darivanja), volontere koji imaju ugovor o volontiranju u socijalno – humanitarnim udrugama osoba s invaliditetom i udrugama za djecu i mlade, ako pravo na troškove prijevoza ne ostvaruju po nekoj drugoj osnovi, osobe s invaliditetom, slijepe osobe, gluhe osobe, osobe s umjerenim, težim i teškim intelektualnim teškoćama, osobe s autizmom, osobe na dijalizi i osobe s transplatiranim organima, funkcionalnim poremećajima i motoričkim oštećenjima ekstremiteta, oboljeli od težih duševnih bolesti, djeca korisnici prava na osobnu invalidninu, članovi uže obitelji poginulih branitelja iz Domovinskog rata, članovi uže obitelji poginulih civila iz Domovinskog rata, vojni invalidi iz Domovinskog rata i civilni invalidi iz Domovinskog rada.

Pravo na besplatno korištenje subvencioniranje karte ima i pratitelj osobe s invaliditetom koja je u nemogućnosti kretati se bez pratnje.

Zahtjev za subvencioniranje troškova javnog gradskog prijevoza se podnosi Upravnom odjelu za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo.

Sve kategorije potencijalnih korisnika ove usluge moraju imati prebivalište na području Grada Dubrovnika.

Jednokratna novčana naknada je mjera koja se odnosi na socijalno ugrožene osobe i osobe slabijeg imovinskog stanja koji se zbog izvanrednih životnih okolnosti nalaze u izuzetno nepovoljnoj životnoj situaciji (uvjet imovine i prihoda) te na stradalnike Domovinskog rata i njihove obitelji (poseban uvjet). Ovu novčanu naknadu mogu ostvariti samci ili kućanstva koji zbog trenutačnih nepovoljnih socijalnih, zdravstvenih ili drugih životnih okolnosti nisu u mogućnosti djelomično ili u cijelosti zadovoljiti životnu potrebu, a koje su nastale zbog rođenja ili školovanja djeteta, bolesti ili smrti člana obitelji, elementarne nepogode i sl.

Umirovljenici koji se uzdržavaju samo od mirovine čiji iznos nije dostatan za zadovoljenje osnovnih životnih potreba ostvaruju pravo na **mjesečni novčani dodatak** u iznosu od 39,82 eura. Cenzus za ostvarivanje mjesečnog dodatka iznosi 265,45 eura mirovine sa svim dodacima i drugom vrstom prihoda.

Osobe starije od 65 godina koje nemaju vlastitu mirovinu ili drugu vrstu primanja ostvarivat će **novčanu pomoć** u mjesečnom iznosu od 39,82 eura.

Nezaposleni samohrani roditelji prema evidenciji Upravnog odjela za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo i Hrvatskog zavoda za socijalni rad – područni ured Dubrovnik, ostvaruju pravo na **godišnju potporu** i to prema broju maloljetne djece.

Obiteljima i samcima koji žive u unajmljenim stanovima u statusu podstanara, koji u vlasništvu nemaju nekretnine, a slabijeg su materijalnog stanja, osigurat će se novčana subvencija za plaćanje najma stana. Uvjeti i način ostvarivanja prava na mjesečnu subvenciju regulirani su Odlukom o ostvarivanju prava na subvenciju troškova najma stana osobama slabijeg materijalnog statusa.

Pravo na naknadu za troškove stanovanja priznaje se korisniku zajamčene minimalne naknade, osim beskućniku koji se nalazi u prenoćištu, prihvatilištu ili mu je priznata usluga smještaja u organiziranom stanovanju, žrtvi nasilja u obitelji i žrtvi trgovanja ljudima kojoj je priznata usluga smještaja u kriznim situacijama.

Grad Dubrovnik provodi **stambeno zbrinjavanje svojih građana** na temelju odredbi Odluke o davanju u najam stanova u vlasništvu Grada Dubrovnika za samce i obitelji slabijeg imovnog stanja.

Socijalno ugroženi pojedinci i obitelji koji nemaju sredstava za pogrebne troškove, a nemaju bližnjih koji bi mogli podmiriti troškove pogreba i koji ovu vrstu pomoći ne mogu ostvariti putem Hrvatskog zavoda za socijalni rad ili iz drugih izvora, imaju pravo na **troškove pogreba**.

Mladim osobama i obiteljima do navršениh 35 godina života, koji imaju prebivalište na području grada Dubrovnika najmanje 5 godina, koji nemaju vlastitih nekretnina, a čiji mjesečni dohodak po članu kućanstva nije veći od prosječne isplaćene neto plaće u RH u prethodnoj godini sufinancirat će se **troškovi podstanarstva**.

Roditelji novorođenčadi u gradu Dubrovniku imaju pravo na **jednokratnu potporu za novorođeno dijete** u iznosima i uvjetima navedenih u Mjerama socijalnog programa za 2024. godinu. Roditelji **trećeg i svakog daljnjeg djeteta** imaju pravo na **stalnu godišnju naknadu** do navršene 7. godine života djeteta.

Osobe s invaliditetom koje se kreću pomoću invalidskih kolica, osobe s teškim motoričkim smetnjama (80% i više tjelesno oštećenje u donjim ekstremitetima) i slijepo osobe s područja grada Dubrovnika imaju pravo na **specijaliziran prijevoz** organiziran od strane Grada Dubrovnika. Uslugu prijevoza pruža Libertas d.o.o.

Uvjeti i ostale usluge iz područja socijalne skrbi, zdravlja, osobe s invaliditetom, skrb o djeci i mladima, skrb za stradalnike domovinskog rada Grada Dubrovnika pogledajte na:

<https://www.dubrovnik.hr/slu%C5%BEbeni-glasnik?odluka=1892>

Naknade i usluge Hrvatskog zavoda za socijalni rad

31.12.2022. godine prestali su s radom Centri za socijalnu skrb te su započeli s radom Područni uredi Hrvatskog zavoda za socijalni rad. Hrvatski zavod za socijalni rad se nalazi u Zagrebu, a u svakom gradu su podružnice Zavoda tj. Područni uredi koji obavljaju djelatnosti koju su obavljali bivši Centri za socijalnu skrb.

Naknade u sustavu socijalne skrbi mogu ostvariti osobe koje nisu u mogućnosti podmiriti osnovne životne potrebe vlastitim prihodom ili imovinom niti imaju obveznike uzdržavanja.

Naknadu mogu ostvarivati:

1. Državljeni RH
2. Stranci sa stalnim boravkom i dugotrajnim boravištem u RH
3. Osobi bez državljanstva s privremenim i stalnim boravkom i dugotrajnim boravištem u RH
4. Strancu pod supsidijarnom zaštitom, azilantu i stranu pod privremenom zaštitom te članovima njihove obitelji koji zakonito borave u RH, kao i strancu s utvrđenim statusom žrtve trgovanja ljudima.

Zahtjev za naknadom se podnosi područnom uredu Hrvatskog zavoda za socijalni rad i to prema prebivalištu korisnika. Za osobe na području Dubrovnika zahtjev se podnosi Područnom uredu Dubrovnik.

Naši korisnici su najčešće zainteresirani za rokove izdanih rješenja od strane Područnog ureda.

Prema Zakonu o socijalnoj skrbi (NN 18/22, 46/22, 119/22, 71/23, 156/23), rok za donošenje rješenja u postupku priznavanja prava na jednokratnu naknadu je 8 dana.

Rok za donošenje rješenja kod ostvarivanje drugih prava je 15 dana i to ako se ne provodi ispitni postupak te 30 dana ako se provodi ispitni postupak.

Korisnik ima pravo na žalbu ukoliko nije zadovoljan rješenjem. Ima se pravo žaliti u roku od 15 dana od dana zaprimanja rješenja. Žalba se podnosi Područnom uredu koji je donio rješenje.

Naknade koje je moguće ostvariti u sustavu socijalne skrbi su:

- ✓ Zajamčena minimalna naknada
- ✓ Naknada za troškove stanovanja
- ✓ Naknada za ugroženog kupca energenata
- ✓ Naknada za osobne potrebe
- ✓ Jednokratna naknada
- ✓ Naknada za pogrebne troškove
- ✓ Naknada za redovito studiranje
- ✓ Plaćanje troškova smještaja u učeničkom domu

- ✓ Inkluzivni dodatak
- ✓ Status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja
- ✓ Naknada za troškove prijevoza zbog školovanja

Zajamčena minimalna naknada (ZMN)

Korisnici minimalne naknade su osobe koje nemaju dovoljno sredstava za podmirenje osnovnih životnih potreba niti ta sredstva može osigurati iz vlastitih prihoda, obveznika uzdržavanja ili najmom, zakupom, prodajom pokretnina ili nekretnina. Osnovne životne potrebe su primjerice: prehrana, smještaj, odjeća i dr.

Osnovica za izračun zajamčene minimalne naknade je 150 eura.

Ukupni iznos ZMN ovisi o broju članova kućanstva, radnoj sposobnosti, da li je riječ o djetetu ili odrasloj osobi, samohranom roditelju i djetetu samohranog roditelja i sl.

Pravo na zajamčenu minimalnu naknadu **nema** osoba koja:

1. U svom vlasništvu ima registrirano vozilo vrijednosti koja prelazi iznos od 2.654,46 eura
2. Je sklopila ugovor o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju
3. Je radno sposobna (djelomično radno sposobna), a nije u evidenciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje
4. Je otkazala ugovor o radu u razdoblju od 6 mjeseci prije pokretanja postupka radi priznavanja prava na zajamčenu minimalnu naknadu
5. Ima dovoljno vlastitih sredstava za podmirenje osnovnih životnih potreba.

Ukoliko postoji **osnovana** pretpostavka da korisnik neće koristiti naknadu za podmirenje osnovnih životnih potreba, ZMN se može isplatiti u cijelosti ili djelomično u naravi.

Osoba koja ostvaruje pravo na ZMN je **dužna biti aktivna u traženju zaposlenja te je dužna prihvatiti zaposlenje**. U protivnom gube pravo na ZMN te im se isto pravo te im se isto pravo ne može ponovno priznati u roku od 6 mjeseci od dana prestanka prava.

U slučaju da lokalna i područna (regionalna) samouprava ima potrebu za radnicima u radovima za opće dobro bez naknade i to od 60 do 90 sati mjesečno, korisnici ZMN su se dužni odazvati pozivu za rad. Ovo vrijedi za radno sposobne i djelomično radne sposobne korisnike.

Naknada za troškove stanovanja

Osoba može ostvariti naknadu za troškove stanovanja ako ostvaruje pravo na zajamčenu minimalnu naknadu.

Osobe koje primaju Zajamčenu minimalnu naknadu, a priznate su im usluge smještaja u organiziranom stanovanju, u kriznom smještaju ili su u svojstvu beskućnika u prenoćištu ili prihvatilištu, **nemaju pravo na naknadu za troškove stanovanja**.

Troškovi stanovanja odnose se na najamninu, komunalne naknade, troškove grijanja, vodne usluge te troškove koji su nastali zbog radova na povećanju energetske učinkovitosti zgrade.

Naknadu za troškove stanovanja priznaje jedinica lokalne samoupravo i ona može biti u visini od najmanje 30% iznosa zajamčene minimalne naknade.

Naknada za ugrožene kupce energenata

Korisnik ZMN i korisnik koji ostvaruje pravo na osobnu invalidninu ima pravo na naknadu za ugroženog kupca energenata. **To pravo se ne može ostvariti ako osoba ima osiguran smještaj ili organizirano stanovanje.**

Naknada za ugroženog kupca energenata – priznaje se korisniku prava na zajamčenu minimalnu naknadu i korisniku prava na osobnu invalidninu (kojemu nije osigurana usluga smještaja ili organiziranog stanovanja).

Naknada za osobne potrebe

Korisnici ove naknade su:

1. Odrasla osoba i starija osoba
2. Dijete osnovnoškolske i srednjoškolske dobi
3. Druga mlađa punoljetna osoba

I to ako imaju priznato pravo na uslugu smještaja ili organiziranog stanovanja, ako vlastitim prihodom ne može osigurati zadovoljavanje osobnih potreba na smještaju ili organiziranom stanovanju.

Jednokratna naknada

Priznaje se samcu ili kućanstvu zbog **podmirenja izvanrednih troškova nastalih zbog trenutačnih životnih okolnosti (rođenja ili obrazovanja djeteta, bolesti ili smrti člana obitelji, prirodne nepogode i slično) ako nije u mogućnosti podmiriti osnovne životne potrebe.**

Pravo na jednokratnu naknadu se može priznati i:

1. Radi nabave osobnih predmeta u kućanstvu ili nabave nužne odjeće ili obuće ako se isto to ne može osigurati putem humanitarnih organizacija
2. Za kupnju obveznih školskih udžbenika ako je korisnik dijete ili mlađa punoljetna osoba polaznik srednje škole te ako je na smještaju u udomiteljskoj obitelji. Jednokratna naknada za kupnju školskih udžbenika se može ostvariti ako se takva naknada ne ostvaruje po drugoj osnovi.
3. Radi naknade troškova prijevoza u mjesto prebivališta, vlastitu ili udomiteljsku obitelj, dom socijalne skrbi, kod drugog pružatelja usluga odnosno u drugu ustanovu – za korisnike smještaja u kriznim situacijama
4. Korisniku usluge smještaja ili organiziranog stanovanja u slučaju trenutačne potrebe koja ne može biti zadovoljena u okviru usluge smještaja ili organiziranog stanovanja.

Ako se na temelju određenih okolnosti utvrdi da korisnik neće koristiti naknadu za namjenu koja je određena, jednokratna naknada se može isplatiti i u naravi.

Naknada za pogrebne troškove

priznaje se fizičkoj ili pravnoj osobi koja je podmirila troškove pogreba ili izvršila uslugu pogreba osobe:

1. koja nije imala zakonskog ili ugovornog obveznika uzdržavanja i
  2. koja je u trenutku smrti bila korisnik:
- ✓ **prava na zajamčenu minimalnu naknadu ili član kućanstva koje je korisnik prava na zajamčenu minimalnu naknadu ili**
  - ✓ **prava na uslugu smještaja ili organiziranog stanovanja na temelju rješenja Zavoda.**

Iznos naknade za pogrebne troškove

- ✓ Naknada za pogrebne troškove priznaje se do iznosa osnovnih troškova pogreba u mjestu pogreba odnosno u mjestu posljednjeg prebivališta korisnika u Republici Hrvatskoj u slučaju pogreba izvan područja Republike Hrvatske.
- ✓ U iznos se uračunavaju i troškovi prijevoza do mjesta pogreba odnosno do državne granice u slučaju pogreba izvan područja Republike Hrvatske.

Naknada za redovito studiranje

Priznaje se korisniku prava na uslugu smještaja ili organiziranog stanovanja koje je u statusu redovitog ili izvanrednog studenta na sveučilišnom ili stručnom studiju, neovisno o imovnom stanju, ali najdulje do 26. godine života.

Danom izvršnosti rješenja o priznavanju prava na ovu naknadu korisniku prestaje pravo na uslugu smještaja/organiziranog stanovanja

Zahtjev za priznavanje prava na ovu naknadu korisnik može podnijeti najkasnije do isteka roka od godinu dana od dana prestanka prava na smještaj/organizirano stanovanje.

Ova naknada se priznaje i u slučaju mirovanja obveza studenta za vrijeme:

1. Služenja vojnog roka
2. Trudnoće i do godinu dana života djeteta,
3. Dulje bolesti
4. Drugim opravdanim slučajevima prekida studiranja

Korisnik je obavezan:

- ✓ svake godine, do 31. listopada, dostaviti dokaz o upisanoj godini i to sve dok traje studiranje
- ✓ obavijestiti Zavod o završetku studiranja

Plaćanje troškova smještaja u studentskom domu

Plaćanje troškova smještaja u učeničkom domu – priznaje se djetetu ili mlađoj punoljetnoj osobi, polazniku srednje škole ako:

1. je slabijeg imovnog stanja i nije član kućanstva koje je korisnik prava na zajamčenu minimalnu naknadu
2. je smješten u udomiteljskoj obitelji, a pohađa školu izvan mjesta prebivališta udomitelja.

Troškove plaća Ministarstvo u skladu s odredbama ugovora o smještaju učenika u učenički dom.

Inkluzivni dodatak

Osoba s invaliditetom može ostvariti ovu novčanu naknadu u svrhu prevladavanja različitih prepreka koje mogu sprječavati njezino puno i učinkovito sudjelovanje u društvu na ravnopravnoj osnovi s drugima.

- ✓ ***ne smatra se prihodom u smislu zakona kojim se uređuje djelatnost socijalne skrbi.***
- ✓ ***izuzet je od ovrhe.***

Uvjeti s obzirom na državljanstvo:

1. hrvatski državljanin s prebivalištem u RH
2. državljanin treće zemlje sa stalnim boravkom ili dugotrajnim boravištem ili odobrenim privremenim boravkom u RH
3. osobi bez državljanstva s privremenim ili stalnim boravkom ili dugotrajnim boravištem u RH
4. državljaninu države članice Europskoga gospodarskog prostora koji ima prijavljen privremeni ili stalni boravak u Republici Hrvatskoj
5. stranac pod supsidijarnom zaštitom, azilant i stranac pod privremenom zaštitom te članovi njihove obitelji koji zakonito borave u RH
6. stranac s utvrđenim statusom žrtve trgovanja ljudima

Uvjeti s obzirom na zdravstveno stanje:

1. odrasloj osobi s tjelesnim, mentalnim, intelektualnim ili osjetilnim oštećenjem kojoj je utvrđen treći ili četvrti stupanj težine invaliditeta – oštećenja funkcionalnih sposobnosti prema propisima o vještačenju i metodologijama vještačenja te koja ima status osobe s invaliditetom sukladno zakonu kojim se uređuje registar osoba s invaliditetom
2. djetetu s tjelesnim, mentalnim, intelektualnim ili osjetilnim oštećenjem kojem je utvrđen drugi, treći ili četvrti stupanj težine invaliditeta – oštećenja funkcionalnih sposobnosti prema propisima o vještačenju i metodologijama vještačenja bez obzira na status osobe s invaliditetom.
3. odrasloj osobi i djetetu s tjelesnim, mentalnim, intelektualnim ili osjetilnim oštećenjem kojima je utvrđen drugi ili treći stupanj težine invaliditeta – oštećenja funkcionalnih sposobnosti prema propisima o vještačenju i metodologijama vještačenja bez obzira na status osobe s invaliditetom.

Pravo na inkluzivni dodatak se ne priznaje:

1. osobi kojoj je priznata usluga smještaja ili organiziranog stanovanja sukladno odredbama zakona kojim se uređuje djelatnost socijalne skrbi ili drugim propisima
2. osobi koja osobnu invalidninu ostvaruje prema posebnim propisima
3. osobi koja doplatka za pomoć i njegu ostvaruje prema posebnim propisima, osim korisnika prava na pomoć i njegu iz članka 11. stavka 2. ovoga Zakona.

Pravo na inkluzivni dodatak u 135 % osnovice (za četvrtu razinu potpore) i 115 % osnovice (za petu razinu potpore) ne priznaje se osobi:

1. koja ima u vlasništvu drugi stan ili kuću, osim stana ili kuće koju koristi za stanovanje, a koji može otuđiti ili iznajmiti i time osigurati sredstva za puno i učinkovito sudjelovanje u društvu na ravnopravnoj osnovi s drugima
2. koja ima u vlasništvu poslovni prostor koji ne koristi za obavljanje registrirane djelatnosti
3. kojoj je osiguran smještaj u ustanovi socijalne skrbi i kod drugih pružatelja socijalnih usluga, u zdravstvenoj ili u drugoj ustanovi odnosno organizirano stanovanje, sukladno odredbama zakona kojim se uređuje djelatnost socijalne skrbi ili drugim propisima.

Inkluzivni dodatak se utvrđuje u postotku osnovice za inkluzivni dodatak prema određenoj razini potpore. Osnovica je 120 eura.

Postoji pet razina potpore na temelju Liste vrte i težine invaliditeta – oštećenja funkcionalnih sposobnosti definirane propisima kojima se uređuje vještačenje i metodologija vještačenja (Vidi čl. 13 Zakona o inkluzivnom dodatku NN 156/2023).

Razinu potpore utvrđuje Zavod za socijalni rad na temelju nalaza i mišljenja Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom prema propisima kojima se uređuje vještačenje i metodologija vještačenja.

Pravo na inkluzivni dodatak priznaje se s danom podnošenja urednog zahtjeva ili pokretanja postupka po službenoj dužnosti.

Status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja

Priznaje se za njegu djeteta s teškoćama u razvoju ili osobe s invaliditetom koja:

1. je potpuno ovisna o pomoći i njezi druge osobe jer joj je zbog održavanja života potrebno pružanje specifične njege izvođenjem medicinsko-tehničkih zahvata za koju je prema preporuci liječnika roditelj ili njegovatelj osposobljen
2. je u potpunosti nepokretna i uz pomoć ortopedskih pomagala
3. ima poremećaj autističnog spektra četvrtog stupnja ili
4. ima više vrsta oštećenja četvrtog stupnja (tjelesnih, mentalnih, intelektualnih ili osjetilnih) zbog kojih je potpuno ovisna o pomoći i njezi druge osobe pri zadovoljavanju osnovnih životnih potreba.

Pravo na status njegovatelja se priznaje:

1. *Ukoliko u obitelji ima dvoje ili više djece s teškoćama u razvoju ili osoba s invaliditetom, pravo na status roditelja njegovatelja može se priznati i jednom i drugom roditelju.*
2. *Pravo na status njegovatelja može se priznati bračnom ili izvanbračnom drugu te životnom ili neformalnom životnom partneru roditelja djeteta s teškoćama u razvoju ili osobe s invaliditetom.*
3. *Ako dijete s teškoćama u razvoju nema roditelja, ako roditelji ne žive s njim ili zbog psihofizičkog stanja nisu u mogućnosti pružiti mu potrebnu njegu, pravo na status njegovatelja može se priznati bračnom ili izvanbračnom drugu te životnom ili neformalnom životnom partneru roditelja djeteta s teškoćama u razvoju, srodniku u ravnoj lozi i srodniku u pobočnoj lozi do zaključno drugog stupnja srodstva.*

Pravo na status njegovatelja priznaje se osobi po izboru osobe s invaliditetom uz suglasnost osobe s invaliditetom odnosno suglasnost njezina zakonskog zastupnika.

Uvjeti za priznavanje prava na status roditelja njegovatelja ili njegovatelja:

1. punoljetna
2. ima poslovnu sposobnost
3. nije lišena roditeljske skrbi
4. ima psihofizičke sposobnosti za pružanje potrebne njege i pomoći i koja pruža njegu
5. živi u kućanstvu s djetetom s teškoćama u razvoju ili osobom s invaliditetom i ima prebivalište na istoj adresi
6. ako djetetu s teškoćama u razvoju ili osobi s invaliditetom nije priznato pravo na uslugu smještaja ili organiziranog stanovanja ili nije osiguran smještaj prema drugim propisima, osim u slučaju osiguranja smještaja žrtve nasilja u obitelji
7. ako dijete s teškoćama u razvoju ili osoba s invaliditetom nije korisnik usluge cjelodnevnog boravka
8. ako roditelji ne koriste roditeljski ili posvojiteljski dopust za isto dijete
9. ako osoba s invaliditetom nema sklopljen ugovor o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju ili je pokrenut postupak za raskid, utvrđenje ništetnosti ili poništaj ugovora.

Osim prava na navedenu naknadu roditelj njegovatelj ili njegovatelj ima prava iz mirovinskog osiguranja, obveznog zdravstvenog osiguranja i prava za vrijeme nezaposlenosti, kao zaposlena osoba prema posebnim propisima.

Pravo na obavljanje posla

Za vrijeme trajanja prava na status roditelja njegovatelja ili njegovatelja korisnik može ostvariti primitke po osnovi drugog dohotka prema propisima o porezu na dohodak na koji se plaća doprinosi za mirovinsko osiguranje i obvezno zdravstveno osiguranje prema propisima o doprinosima za obvezna osiguranja, ako obavljanje posla na temelju kojega se stječe drugi dohodak nije u suprotnosti sa svrhom priznatoga statusa roditelja njegovatelja ili njegovatelja.

Pravo na status roditelja njegovatelja ili njegovatelja prestaje:

1. na zahtjev roditelja njegovatelja ili njegovatelja
2. ako se promijene okolnosti na temelju kojih je priznato pravo na status roditelja njegovatelja ili njegovatelja
3. ako roditelj njegovatelj ili njegovatelj zbog neopravdanih razloga ne obavlja poslove njegovatelja
4. ako se roditelj njegovatelj ili njegovatelj nalazi u istražnom zatvoru ili na izdržavanju kazne zatvora
5. ako roditelj njegovatelj ili njegovatelj zasnjuje radni odnos, obavlja obrtničku, samostalnu ili neku drugu profesionalnu djelatnost
6. kada roditelj njegovatelj ili njegovatelj navrší 65 godina života (roditelj njegovatelj ili njegovatelj može i nakon navršene 65. godine nastaviti ostvarivati priznato pravo samo iznimno, ukoliko i nadalje ispunjava zakonske uvjete)
7. istekom roka od dva mjeseca u slučaju privremene nesposobnosti za pružanje njege roditelja njegovatelja ili njegovatelja
8. najduže deset mjeseci od dana smrti djeteta s teškoćama u razvoju o kojem se brinuo roditelj njegovatelj ili njegovatelj odnosno dana smrti osobe s invaliditetom o kojoj se brinuo roditelj njegovatelj
9. smrću osobe s invaliditetom o kojoj se brinuo njegovatelj, smrću roditelja njegovatelja ili njegovatelja
10. u slučaju sklapanja ugovora o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju.

Naknada za troškove prijevoza zbog školovanja

Priznaje se:

1. djetetu s teškoćama u razvoju
2. osobi s invaliditetom
3. polazniku srednje škole prema primjerenom programu odgoja i obrazovanja ili osposobljavanja za samozbrinjavanje.

Naknada se priznaje i:

1. Učeniku
2. polazniku srednje škole smještenom u udomiteljskoj obitelji ili obiteljskom domu koji pohađa nastavu izvan mjesta prebivališta
3. učeniku srednje škole koji je član kućanstva korisnika zajamčene minimalne naknade.

Naknada obuhvaća troškove prijevoza u odlasku i povratku i priznaje se po najnižoj cijeni za redovita prijevozna sredstva javnog prometa za najkraću relaciju, a ako korisnik za prijevoz koristi osobno vozilo priznaje se u visini cijene vozne karte javnog prijevoznika.

Navedena naknada priznaje se ako prijevoz nije osiguran po nekoj drugoj osnovi.

DEŠIN Obrazovni i kreativni centar

DEŠA već 30 godina razvija Obrazovni i kreativni centar te nudi široku lepezu obrazovnih programa za različite ranjive skupine. Promišljeno planira obrazovne programe utemeljene na obnovi i zaštiti kulturne i prirodne baštine našeg kraja, promicanju cjeloživotnog učenja, poticanju socijalnog poduzetništva, prevenciji socijalne isključenosti i ublažavanju nezaposlenosti.

PROGRAMI OBRAZOVNOG CENTRA – znanja potrebna za zapošljavanje

- **Konverzijske radionice stranih jezika (engleski, njemački, talijanski, francuski, španjolski)**

Budući da je turizam jedna od vodećih gospodarskih djelatnosti u našoj županiji, poznavanje stranih jezika je preduvjet za lakše zapošljavanje. S ciljem dodatnog obrazovanja i lakšeg pronalaženja zaposlenja, još od 1994. god. DEŠA organizira konverzijske radionice stranih jezika za koje postoji interes polaznika. Konverzijske radionice organiziraju se dva puta godišnje, u trajanju od ukupno 30 sati.

- **Informatičke radionice**

Poznavanje informatičkih vještina neophodno je za pronalaženje zaposlenja, a posebice za pokretanje vlastitog posla. DEŠA organizira informatičke tečajevе koji obuhvaćaju rad u MS Word-u, MS Excel-u i internet komunikaciju. Svaki pojedinačni tečaj traje 30 sati.

- **Kreativne radionice**

Krojenje i šivanje dvaput godišnje u trajanju od 20 sati. Za ovaj tečaj uvijek postoji veliki interes obzirom da samo DEŠA organizira ovakvu vrstu radionice na području DNŽ.

Patchwork – DEŠIN **patchwork klub** djeluje od 1999. god., te je sudjelovao u mnogim humanitarnim akcijama. Radionica patchwork-a traje mjesec dana, dvaput tjedno, a organizira se kada ima dovoljno zainteresiranih kandidata.

Lončarstvo – DEŠA organizira radionice lončarstva barem jedan put godišnje, ovisno o iskazanom interesu i traje po dogovoru.

- **Radionice oživljavanja starih obrta**

Tkanje – DEŠA organizira tečaj tkanja kako bi se oživjeli tradicionalni obrti, kako bi se nove naraštaje upoznalo sa starim običajima, te pobudio njihov interes za kulturnu i materijalnu baštinu dubrovačkog kraja. Znanje o kulturnoj baštini predstavlja temelj razvoja prepoznatljive turističke ponude zasnovane na tradiciji. Tečajevi su organizirani kontinuirano, sukladno interesu sudionika.

Vež – DEŠA organizira radionice tradicionalnog veza (mljetskog, primorskog i konavoskog) s ciljem revitalizacije kulturne baštine izabranih sredina Dubrovačko-neretvanske županije. Cilj radionice je prvenstveno zainteresirati mlade naraštaje za tradicijsku baštinu, te primjenu tradicijskog veza na autohtonim suvenirima. Radionice veza DEŠA organizira kontinuirano, sukladno interesu sudionika.

- **Radionice izrade autohtonih proizvoda**

Cilj radionica je upoznavanje domicilnog stanovništva sa zaboravljenom gastronomskom baštinom dubrovačkog kraja, te obogaćivanje turističke ponude autohtonim gastronomskim proizvodima i suvenirima. Radionice izrade autohtonih delicija odvijaju se kontinuirano u prosincu, siječnju i veljači.

Božićne radionice posvećene su pripremi arancina, bruštulanih mjendula, mantale i džema od ljute naranče.

Uskrsne radionice - pletenje pomica, penganje jaja i priprema uskrsnih delicija

Detaljnije informacije zatražiti putem maila info@desa-dubrovnik.hr ili na telefon 020 420 145.

DEŠA - Fond za podršku ženama u potrebi i ženama žrtvama nasilja

DEŠIN fond za podršku je uspostavljen u lipnju 2023. godine.

Prema Pravilniku o radu DEŠINA fonda za podršku ženama u potrebi i ženama žrtvama nasilja, skraćeno: DEŠIN fond za podršku, pravo na novčanu pomoć imaju:

1. ženska osoba samac ili članica kućanstva koji nema dovoljno sredstava za podmirenje osnovnih životnih potreba, a nisu ih u mogućnosti ostvariti svojim radom, prihodima, imovinom, od obveznika uzdržavanja ili na drugi način
2. ženska osoba sa teškim zdravstvenim problemima za pomoć u liječenju (podmirenje dopuskog zdravstvenog osiguranja, podmirenje dodatnih troškova liječenja koji nisu pokriveni osnovnim i dopuskim zdravstvenim osiguranjem,...)
3. ženska osoba koja je bila korisnik prava na uslugu smještaja ili organiziranog stanovanja, a koja je izgubila to pravo nakon isteka odobrenog vremena, a još se nije osamostalila, a najduže u trajanju od 3 mjeseca
4. trudnica ili roditelj s djetetom do godine dana života, iznimno do tri godine života, koji su bez obiteljske podrške i odgovarajućih uvjeta za život,
5. ženska osoba kojoj je zbog narušenih obiteljskih odnosa ili drugih nepovoljnih okolnosti potrebna stručna pomoć ili druga podrška (plaćanje odvetničkih usluga, psihoterapije, najam stana,...)
6. odrasla ženska osoba žrtva nasilja u obitelji ili drugog nasilja te žrtva trgovanja ljudima kojoj je potrebna pomoć za potrebe osnovnih životnih uvjeta
7. ženska osoba žrtva nasilja koja zbog starosti ili bolesti ne može samostalno skrbiti o osnovnim životnim potrebama,
8. ženska osoba koja samostalno skrbi o djeci, samohrani roditelj ili jedno roditelj
9. žena žrtva nasilja u obitelji koja je koristila mjeru stambenog zbrinjavanja prema Zakonu o potpomognutim područjima u roku od 3 mjeseca od prestanka prava (potrebno samo rješenje o priznavanju prava i preslika osobne iskaznice)
10. osobe u potrebi prema procijeni Upravnog odbora DEŠE.

Sve potencijalni korisnici moraju imati prebivalište duže od 6 mjeseci na području Dubrovačko – neretvanske županije, osim u slučajevima kada Upravni odbor DEŠE drugačije odluči.

Vrsta pomoći koju korisnice mogu ostvariti

1. direktna novčana pomoć, jednokratna i/ili višekratna (ovisno o iskazanoj potrebi i odluci Upravnog odbora DEŠE) uplaćena na račun osobe u potrebi,
2. pomoć u plaćanju usluga (odvjetničkih, zdravstvenih, stambenih,...)
3. pomoć u podmiranju osnovnih životnih troškova (bonovi za hranu, bonovi za dječje potrepštine, bonovi za dječju hranu, plaćanje režija, plaćanje vrtića, plaćanje kratkotrajnog smještaja, plaćanje drva ili drugih energenata za ogrjev, plaćanje osnovnih školskih potrepština za djecu, ...)
4. plaćanje kratkotrajnog smještaja, plaćanje troškova puta, plaćanje troškova hrane u brzim interventnim slučajevima kada to procijeni Izvršna direktorica ili Upravni odbor DEŠE,
5. osiguranje pravnog savjetovanja, osiguranje psihološkog savjetovanja, osiguranje savjetovanja socijalnog radnika,
6. sve druge ne spomenute vrste pomoći za koje Upravni odbor procijeni da su potrebni i neophodni.

Pomoć osoba potražuje u prijavnici koja se nalazi na web stranici DEŠE uz slanje potrebne dokumentacije u kojoj opisuje svoju potrebu. Dokumentacija se dostavlja u ured DEŠE, Frana Supila 8, 20 000 Dubrovnik osobno ili putem pošte ili e-mail adrese info@desa-dubrovnik.hr

Odluku o odobravanju pomoći donosi Upravni odbor u roku 7 dana od zaprimanja dokumentacije. Ukoliko izvršna direktorica procijeni da postoji hitnost situacije odluka Upravnog odbora može biti donesena i u hitnom telefonskom postupku. U ovom slučaju izvršna direktorica hitno kontaktira članove Upravnog odbora DEŠE koji mogu donijeti odluku telefonskim putem ili e-mailom.

Popis dokumentacije koja se prilaže:

1. Prijavnica koja se može preuzeti sa web stranice DEŠE,
2. preslika osobne iskaznice,
3. preslika kartice žiro računa,
4. originalni račun od režija (struja, telefon, voda, komunalno,...)
5. ugovor o najmu stana ukoliko se traže sredstva za plaćanje stanarine ili režija za taj stan,
6. kopije povijesti bolesti,
7. izjava o članovima kućanstva potpisana, ukoliko UO DEŠE to zatraži,
8. potvrde o primanjima svih članova kućanstva, ukoliko UO DEŠE to zatraži,
9. ugovor o radu, ukoliko UO DEŠE to zatraži,
10. Potvrda o bolovanju, ukoliko UO DEŠE to zatraži,

11. Potvrda o nezaposlenosti, ukoliko UO DEŠE to zatraži,
12. Na zahtjev djelatnika DEŠE podnositeljica zahtjeva je dužna dostaviti i druge dokaze i podatke, a koji su potrebni radi utvrđivanja određenih činjenica.

Odluku o pružanju podrške donosi Upravni odbor DEŠE.

Gradsko društvo Crvenog Križa Dubrovnik

Akcije prikupljanja i podjele materijalnih dobara i financijskih sredstava

Solidarnost na djelu : U 2023. godini provedena je akcija „Solidarnosti na djelu“ prodajom bonova, prikupljanjem novčanih donacija i hrane. U akciji je prikupljeno 2,4 tisuće eura. Iz sredstava će se kupiti potrebna hrana i higijena, koja će se dijeliti početkom 2024. godine.

Jedan razred – jedan paket : Krajem studenoga 2023. godine organizirali smo akciju „Jedan razred, jedan paket“ kojom se prikupljala hrana za osobe u potrebi – korisnike Crvenog križa Dubrovnik. U akciju su se uključile osnovne i srednje škole, i to osnovne škole: Gruda, Cavtat, Ston, Slano, Kuna, M. Držića i Mokošica te srednje škole. U akciji je prikupljeno više od 4 tone pomoći te je pripremljeno i podijeljeno 268 paketa pomoći

Ukrajinska kriza: Za stanovništvo pogođeno Ukrajinskom krizom smještenim na našem području omogućili smo preuzimanje paketa pomoći pristiglih iz Hrvatskog Crvenog križa. Tijekom 2023. godine podijelili smo 1.915 nekih od oblika pomoći (hrana, higijena, darovne kartice) za 278 osoba

Kontakt:

Gradsko društvo Crvenog križa DUBROVNIK

Obala pape Ivana Pavla II 61, Dubrovnik

tel. 020/418810; tel./fax.: 020/418811;

e-mail: info@crvenikrizdubrovnik.hr i gdck.dubrovnik@gmail.com

Internet: www.crvenikrizdubrovnik.hr

Facebook: Crveni križ Dubrovnik

POWERONIA

Obrazovanje i osposobljavanje odraslih u Dubrovačko-neretvanskoj županiji

Obrazovanje odraslih – Turistička i ugostiteljska škola Dubrovnik

Obrazovanje odraslih TUŠ DU obuhvaća programe obrazovanja kojima odrasli stječu, odnosno dopunjuju znanja, vještine i sposobnosti. Prema Zakonu o obrazovanju odraslih (NN 17/2007.) obrazovanje odraslih obuhvaća cjelinu procesa učenja odraslih namijenjenih ostvarivanju prava na slobodan razvoj osobnosti, osposobljavanje za zapošljivost: stjecanje kvalifikacija za prvo zanimanje, prekvalifikaciju, stjecanje i produbljivanje stručnog znanja, vještina i kompetencija te osposobljavanje za aktivno građanstvo.

Nastava u Obrazovanju odraslih odvija se dopisno-konzultativno te je moguće polagati ispite u Školi ili online, putem službenih kanala, čime se omogućuje upis polaznicima iz cijele Hrvatske.

Formalni programi se odvijaju u različitim obrazovnim institucijama i putem njega se stječu priznate diplome i kvalifikacije, a najčešće traje do 25. godine života.

Kontakt:

Tel: 020/640-426, Mob: +385 98 366 518,

Župska 2, Dubrovnik, e-mail: obrazovanje.odraslih@tusdu.hr

a) Programi za stjecanje srednje stručne spreme ili prekvalifikacije za zanimanja:

Konobar

Školovanje za smjer konobar traje 1-3 godine, te završava izradom i obranom završnog rada. Praktična nastava, u trajanju od 1204 sata, odrađuje se u ugostiteljskom objektu. Nakon položenog završnog ispita stječe se zvanje konobara i izdaje svjedodžba koja se upisuje u radnu knjižicu. Nakon stečene svjedodžbe polaznici imaju mogućnost otvaranja vlastitog ugostiteljskog obrta ili rad u raznim ugostiteljskim objektima.

Kuhar

Školovanje za smjer kuhar traje 1-3 godine, te završava izradom i obranom završnog rada. Praktičnu nastavu je potrebno odraditi u ugostiteljskom objektu, u trajanju od 1204 sata. Nakon položenog završnog ispita stječe se zvanje kuhara i izdaje svjedodžba koja se

upisuje u radnu knjižicu. Nakon stečene svjedodžbe polaznici imaju mogućnost otvaranja vlastitog ugostiteljskog obrta ili rad u raznim ugostiteljskim objektima.

Slastičar

Školovanje za smjer slastičar traje 1-3 godine, te završava izradom i obranom završnog rada. Praktičnu nastavu je potrebno odraditi u ugostiteljskom objektu, u trajanju od 1204 sata. Nakon položenog završnog ispita stječe se zvanje slastičara i izdaje svjedodžba koja se upisuje u radnu knjižicu. Nakon stečene svjedodžbe polaznici imaju mogućnost otvaranja vlastitog ugostiteljskog obrta ili rad u raznim ugostiteljskim objektima.

Hotelijsko-turistički tehničar (4 god.)

Školovanje za smjer HTT traje 4 godine, te završava izradom i obranom završnog rada.

Praktičnu nastavu je potrebno odraditi u ugostiteljskom objektu, u trajanju od 826

sati. Nakon položenog završnog ispita izdaje se svjedodžba i stječe zvanje Hotelijsko-turističkog tehničara koje se upisuje u radnu knjižicu. Nakon završene srednje škole imaju mogućnost otvaranja nastavka školovanja na visoko obrazovnim institucijama ili rad u raznim turističkim tvrtkama.

Turističko-hotelijski komercijalist (4 god.)

Školovanje za smjer THK traje 1-4 godine, te završava izradom i obranom završnog rada.

Praktičnu nastavu je potrebno odraditi u ugostiteljskom objektu, u trajanju od 960 sati, ovisno je li riječ o prekvalifikaciji ili SSS. Nakon položenog završnog ispita izdaje se svjedodžba i stječe zvanje Turističko-hotelijskog komercijaliste koje se upisuje u radnu knjižicu. Nakon završene srednje škole imaju mogućnost otvaranja vlastitog ugostiteljskog obrta ili rad u raznim ugostiteljskim objektima, kao i nastavak školovanja na visoko obrazovnim institucijama.

b) Programi osposobljavanja

Programi osposobljavanja traju minimalno 120 nastavnih sati podijeljenih na sate predavanja i vježbi. Uvjet za upis polaznika jest završena trogodišnja ili četverogodišnja škola, sanitarni pregled za obavljanje djelatnosti u ugostiteljstvu te najmanje dvije godine iskustva u struci.

U ponudi Obrazovanja odraslih TUŠ DU nude se sljedeći programi osposobljavanja:

Hotelska domaćica

Program traje 195 sati, te pruža mogućnost stjecanja teorijskih i praktičnih vještina u segmentu hotelskog domaćinstva, organizacije poslovnih zadataka, tehnologija rada, komunikacije, korištenja suvremenih IT tehnologija u svakodnevnom poslovanju.

Barmen

Program traje 160 sati za posao barmena zahtijeva spremnost na uslužnost, točnost, urednost, ljubaznost, vještine samoorganizacije, vještine animacije, dobro pamćenje te vještine postavljanja prioriteta. Uz stalne edukacije i nadogradnje znanja te praćenje trendova na domaćem i svjetskom tržištu, barmen može postati i zastupnik nekog brenda pića ili menadžer bara.

Sobarica

Program traje 160 sati, za sobaricu, a bazira se na poslovima koje rade u hotelima, apartmanima, kampovima, brodovima, vlakovima i ostalim objektima za smještaj i boravak gostiju, različitih veličina i standarda opremljenosti, na poslovima čišćenja i pripreme smještajnih jedinica i ostalih prostorija za boravak gostiju.

c) Programi usavršavanja i specijalizacije obuhvaćaju poslove razine 3 i 5, minimum 150 sati

(razina 3).

Uvjet za upis završenu srednju ugostiteljsku školu, liječničku potvrdu o zdravstvenoj sposobnosti.

sommelier

Program traje 150 sati za usavršavanje za posao sommeliera gdje zahtijeva da osoba bude vrhunski poznavalac vinske kulture koja gostu može dati preporuku za odabir vina ili drugog pića prema njegovim željama, potrebama i izboru hrane i pri tome obrazložiti izbor na gostu razumljiv način.

barmen

Program traje 150 sati za usavršavanje za posao barmena te zahtijeva spremnost na uslužnost, točnost, urednost, ljubaznost, vještine samoorganizacije, vještine animacije, dobro pamćenje te vještine postavljanja prioriteta. Uz stalne edukacije i nadogradnje znanja te praćenje trendova na domaćem i svjetskom tržištu, barmen može postati i zastupnik nekog brenda pića ili menadžer bara.

d) trajanje od 250 - 500 sati (razina 5), uvjet za upis je završena srednja strukovna škola zanimanja kuhar ili konobar (ovisno o vrsti usavršavanja) ili turističko – hotelijerski komercijalist, liječničko uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti, sanitarni pregled te radno iskustvo u struci od najmanje dvije godine:

voditelj odjela hrane i pića

Program traje 515 sati. Cilj programa je usavršiti polaznike za rad na području upravljanja ponudom hrane i pića kao i upoznati ih s oblicima organizacije poslovanja u ugostiteljskom i hotelskom objektu.

Novi specijalistički programi

Kuhar specijalist za tjestenine i jela od tjestenine

Program traje 250 sati. Cilj programa je upoznati polaznike s povješću tjestenine, njenim razvojem i migracijom kroz razne gastronomske kulture, s načinom pripremanja tjestenine, s oblicima tjestenine te sirovinama koje se koriste u proizvodnji tjestenine. Kroz prikaz rada restorana u svijetu upoznat će razne nekonvencionalne pristupe tjestenini. Polaznici će se osposobiti za raspoznavanje i korištenje alata za izradu tjestenina.

Turistički animator

Program traje 325 sati. Cilj programa je usavršiti polaznike kako bi samostalno sudjelovao u osmišljavanju i izvođenju programa provođenja slobodnog vremena turista, a koji se odnose na sportsko-rekreativne, zabavne i kulturno-društvene sadržaje.

e) Provjera jezika:

Odvija se prema Referentnom europskom kvalifikacijskom okviru (engleski, talijanski, francuski, njemački, španjolski jezik i hrvatski jezik za strance). Sukladno standardima koje propisuje ZEROJ, postoji šest jezičnih razina kojima polaznik tečajeva stranih jezika uopće može ovladati. To su jezične razine: A1, A2, B1, B2, C1 i C2, pri čemu je A1 početna razina, a C2 najviša moguća razina. Nakon odrađenog ispita koji se odvija u pet jezičnih djelatnosti:

jezične strukture - gramatike i vokabulara, čitanja, pisanja, slušanja i govora polaznik dobiva vjerodostojnu svjedodžbu ustanove koja se upisiva u radnu knjižicu. Nakon provjere se dobije Svjedodžba o znanju stranog jezika.

Provjera se organizira svaki mjesec u dogovoru s profesorom stranog jezika.

f) Ispit za auto - taxi prijevoznika

Teorijska provjera znanja, vještina i sposobnosti za stjecanje početnih kvalifikacija za upravljanje autotaksi vozilima i vozilima kojima se obavlja iznajmljivanje vozila s vozačem.

Kandidatima koji uspješno polože ispit, izdaje se Svjedodžba o stručnoj osposobljenosti (SSO) o početnim kvalifikacijama za upravljanje autotaksi vozilima i vozilima kojima se obavlja iznajmljivanje vozila s vozačem kao posebni oblik prijevoza.

g) Neformalni programi se odvijaju neovisno od službenog obrazovnog sustava i obično ne vodi stjecanju službenih diploma već potvrda ustanove. Ono može biti organizirano na radnom mjestu i kroz aktivnost različitih društava ili udruženja, koje služe kao nadopuna formalnom obrazovanju, kao što su edukacije, tečajevi, radionice ili privatne poduke.

1. Tečajevi stranih jezika I.- IV. stupanj

Tečajevi za engleski, talijanski, francuski, njemački i španjolski jezik traju 60 školskih sati (ili kraće na zahtjev tvrtke) gdje se nakon svakog stupnja polaže ispit i dobije potvrda o položenom stupnju jezika.

2. Komunikacijske vještine je edukacija koja je nastala kao odgovor na povećanu i rastuću potražnju na tržištu rada. Kroz edukacije koje se uglavnom orijentiraju na „iskustvenom učenju“ kroz interaktivne radionice, poboljšavaju se socijalne vještine sudionika. Teme obuhvaćene ovom edukacijom obuhvaćaju široko područje upravljanja resursima unutar organizacije poput upravljanja konfliktima, stresom, vremenom i slično. Broj sati je prilagođen zahtjevima klijenata te se na kraju edukacije dobije potvrda o odslušanoj edukaciji.

3. Edukacija osnovnih i naprednih modula informatike kojima polaznici stječu vještine pomoću kojih će moći učinkovito raditi na osnovnoj i većoj razini, čiji je sadržaj prilagođen zahtjevima klijenata.

4. Stručna edukacija iz kulturno povijesne baština grada Dubrovnika i Dubrovačko-neretvanske županije u kojoj polaznici stječu znanje o glavnim i važnim kulturno-povijesnim znamenitostima i temama. Broj sati je prilagođen zahtjevima klijenata. Dobije se potvrda o odslušanoj edukaciji.

5. Kratki programi iz područja gastronomije, servisa i domaćinstva - edukacije u trajanju do 30 sati čiji je sadržaj prilagođen zahtjevima klijenata. Dobije se potvrda o odslušanoj edukaciji.

6) Kratki programi/mikrokvalifikacije koji su izrađeni tijekom projekta Uspostava Regionalnog centra kompetentnosti su:

Iz područja ekonomije:

- Komunikacijske vještine u organizaciji
- Menu inženjering
- Financijska pismenost
- Osnove kuhinjske administracije
- Knjigovodstvo za male poduzetnike
- Poduzetništvo u gastronomiji
- Prezentacijske vještine
- Radni odnosi i rukovođenje
- Komunikacijske vještine na prijamnom odjelu

Iz područja kuharstva i slastičarstva:

- Osnove rada u ugostiteljskoj kuhinji
- Malostonska kamenica
- Samoniklo začinsko i jestivo bilje
- Juhe
- Riba
- Umaci
- Tjestenine
- Povrće
- Restoranski deserti
- Sušenje, dimljenje namirnica
- Rogač kao namirnica u ugostiteljstvu

Iz područja posluživanja:

- Pomoćno osoblje u poslužnom odjelu
- Poznavanje vina dubrovačko-neretvanske županije
- Osnove sommelierstva
- Vina novog i starog vijeka
- Kava od zrna do šalice
- Barsko poslovanje

Mjere Hrvatskog zavoda za zapošljavanje – Područni ured Dubrovnik

Aktivna politika zapošljavanja

Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja iz nadležnosti Zavoda temelji se i na relevantnim europskim i hrvatskim strateškim dokumentima te preporukama Vijeća Europske unije. Mjere aktivne politike zapošljavanja slijede načela Europskog stupa socijalnih prava u kategoriji Jednake mogućnosti i pristup tržištu rada, a posebice načela „Obrazovanje, osposobljavanje i cjeloživotno učenje“ te „Aktivna potpora zapošljavanju“.

Potpore za zapošljavanje su horizontalne državne potpore koje se dodjeljuju s ciljem poticanja zapošljavanja nezaposlenih osoba prijavljenih u evidenciju koju vodi Zavod te su dostupne svim korisnicima pod jednakim uvjetima. Potpore za zapošljavanje mogu se dodijeliti u obliku subvencije za plaće za zapošljavanje radnika u nepovoljnom položaju na tržištu rada i zapošljavanje radnika s invaliditetom.

POTPORE ZA ZAPOŠLJAVANJE, POTPORE ZA ZAPOŠLJAVANJE ZELENO/DIGITALNO

Cilj mjere: Poticanje zapošljavanja osoba u nepovoljnom/izrazito nepovoljnom položaju te osoba s invaliditetom sufinanciranjem troška bruto I iznosa plaće poslodavcima

Ciljane skupine:

1. Osobe u nepovoljnom položaju prijavljene u evidenciji nezaposlenih osoba koju vodi Zavod:
  - a) osobe koje nisu bile zaposlene s redovnom plaćom u posljednjih 6 mjeseci¹ od dana podnošenja zahtjeva
  - b) osobe koje su u dobi od 15 do 24 godine

¹ Odnosi se na osobe koje su izvan sustava osnovnoškolskog, srednjoškolskog ili visokog obrazovanja više od 6 mjeseci od dana podnošenja zahtjeva.

- c) osobe starije od 50 godina
- d) osobe bez završenog srednjoškolskog obrazovanja
- e) osobe koje su pripadnici romske nacionalne manjine
- f) osobe koje nemaju radnog staža, a zapošljavaju se na poslovima u zanimanju za koje se nisu školovale

2. Osobe u izrazito nepovoljnom položaju prijavljene u evidenciji nezaposlenih osoba koju vodi Zavod:

- a) osobe koje nisu bile zaposlene s redovnom plaćom u posljednjih 24 mjeseca² od dana podnošenja zahtjeva
- b) osobe koje nisu bile zaposlene s redovnom plaćom u posljednjih 12 mjeseca³ od dana podnošenja zahtjeva i to:
  - osobe koje su u dobi od 15 do 24
  - osobe starije od 50 godina
  - osobe bez završenog srednjoškolskog obrazovanja
  - osobe koje su pripadnici romske nacionalne manjine
  - osobe koje nemaju radnog staža, a zapošljavaju se na poslovima u zanimanju za koje se nisu školovale

1. Osobe s invaliditetom prijavljene u evidenciji nezaposlenih osoba koju vodi Zavod

Trajanje:

- za ciljanu skupinu 1 – u trajanju od 12 mjeseci
- za ciljane skupine 2 i 3 – u trajanju od 24 mjeseca

POTPORE ZA ZAPOŠLJAVANJE OSOBA UKLJUČENIH U PROGRAM POSAO+

Potpora za zapošljavanje osoba uključenih u program Posao+ može se dodijeliti poslodavcima kao potpora male vrijednosti za zapošljavanje koja nema obilježja državne potpore za zapošljavanje i usklađena je s Uredbom o potporama male vrijednosti.

Cilj mjere: Poticanje zapošljavanja osoba u izrazito nepovoljnom položaju financiranjem troška bruto I iznosa plaće poslodavcima

² Odnosi se na osobe uključene u program Posao+ koje su izvan sustava osnovnoškolskog, srednjoškolskog ili visokog obrazovanja više od 24 mjeseca od dana podnošenja zahtjeva.

³ Odnosi se na osobe uključene u program Posao+ koje su izvan sustava osnovnoškolskog, srednjoškolskog ili visokog obrazovanja više od 12 mjeseca od dana podnošenja zahtjeva.

Ciljane skupine:

Osobe prijavljene u evidenciji nezaposlenih osoba koju vodi Zavod:

- a. koje nisu bile zaposlene duže od 12 mjeseci i prijavljene su u Evidenciju kontinuirano unazad 12 mjeseci od podnošenja zahtjeva
- b. koje nemaju srednjoškolsku kvalifikaciju
- c. koje su korisnici zajamčene minimalne naknade prema propisu o socijalnoj skrbi

Trajanje: do 12 mjeseci / do 24 mjeseca za osobe koje su uz rad prethodno uključene u program stjecanja srednjoškolske kvalifikacije

POTPORE ZA PRIPRAVNIŠTVO, POTPORE ZA PRIPRAVNIŠTVO ZELENO/DIGITALNO

Cilj mjere: Osposobiti osobe za samostalan rad putem poticanja zapošljavanja osoba sufinanciranjem troška njihovog bruto I iznosa plaće i drugih troškova poslodavcima propisanih ovom mjerom.

Ciljane skupine: Nezaposlene osobe prijavljene u evidenciji nezaposlenih osoba koju vodi Zavod bez obzira na staž osiguranja, a koje se prvi puta zapošljavaju radi obavljanja poslova u zanimanju za koje su se školovale.

Trajanje: Osposobljavanje pripravnika (pripravnički staž) traje, u pravilu, najduže jednu godinu, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno radi stjecanja uvjeta za polaganje (pripravničkog) ispita iz te profesije, odnosno struke, no u svakom slučaju ovom mjerom se pripravnik ne može sufinancirati u trajanju dužem od 24 mjeseca.

Zavod dodjeljuje mjesečni paušalni iznos potpore, neovisno o stvarnom trošku poslodavca, sukladno razini obrazovanja i mogućnosti korištenja porezne olakšice za sufinanciranu osobu.

POTPORE ZA PRIPRAVNIŠTVO U JAVNIM SLUŽBAMA

Cilj mjere: Poticanje zapošljavanja osoba koje nemaju više od 6 mjeseci prijavljenog staža osiguranja u određenim javnim službama sufinanciranjem troška njihove bruto plaće i drugih troškova poslodavcima, sve sukladno ovoj mjeri.

Ciljane skupine: Nezaposlene osobe prijavljene u evidenciju nezaposlenih osoba koju vodi Zavod, a koje nemaju više od 6 mjeseci prijavljenog staža osiguranja u stečenom zvanju u obrazovnoj razini iz područja obrazovanja, zdravstva, predškolskog odgoja, socijalne skrbi i kulture.

Trajanje: 12 mjeseci

POTPORE ZA SAMOZAPOŠLJAVANJE

Potpore za samozapošljavanje je potpora male vrijednosti koja nema obilježja državne potpore za zapošljavanje i usklađena je s Uredbom o potporama male vrijednosti. Može se dodijeliti nezaposlenoj osobi za pokrivanje troškova za osnivanje i započinjanje poslovanja

poslovnog subjekta u sljedećim organizacijskim oblicima - obrt, trgovačko društvo, samostalna djelatnost i ustanova.

Cilj mjere: Financijska podrška nezaposlenim osobama koje odluče pokrenuti vlastiti posao.

Ciljane skupine: Nezaposlene osobe prijavljene u evidenciju nezaposlenih osoba koju vodi Zavod.

Trajanje mjere: 24 mjeseca

Iznos potpore male vrijednosti za samozapošljavanje određuje se prema budućoj registriranoj djelatnosti poslovnog subjekta, a u skladu s Nacionalnom klasifikacijom djelatnosti (NKD 2007, dalje u tekstu: **NKD**).

A) POTPORA ZA SAMOZAPOŠLJAVANJE

Potpora za samozapošljavanje može se dodijeliti za tri skupine korisnika.

1. skupina – do 15.000,00 EUR

Dodjeljuje se za registraciju i buduće obavljanje djelatnosti koje pripadaju u sljedeća područja razvrstana po NKD-u:

- (C) prerađivačka industrija (odjeljci 25 – 33)
- (F) građevinarstvo (odjeljci: 41- 43)

2. skupina – do 10.000,00 EUR

Dodjeljuje se za registraciju i buduće obavljanje djelatnosti koje pripadaju u sljedeća područja razvrstana po NKD-u:

- (C) prerađivačka industrija (odjeljci 10 – 24)
- (J) Informacije i komunikacije

3. skupina – do 7.000,00 EUR

Dodjeljuje se za registraciju djelatnosti koje pripadaju u sljedeća područja razvrstana po NKD-u:

- (D) opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija (odjeljak 35)
- (E) opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda i gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša (odjeljci 36-39)
- (G) Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala (svi odjeljci osim 47.99)
- (H) Prijevoz i skladištenje
- (I) Djelatnosti pružanja smještaja i pripreme i usluživanja hrane (samo odjeljak 56)
- (M) Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (svi odjeljci osim: 69.1)
- (Q) Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi

- (N) Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (svi odjeljci osim: 77, 78 i 79)
- (P) Obrazovanje
- (R) Umjetnost, zabava i rekreacija (svi odjeljci osim 93.19)
- (S) Ostale uslužne djelatnosti (svi odjeljci osim 94)

Navedeni iznosi predstavljaju najveći mogući iznos potpore koji se može dodijeliti sukladno registriranim djelatnostima, dok će se konačna visina dodijeljene potpore za samozapošljavanje odrediti temeljem procjene opravdanosti početnog ulaganja sukladno iskazanim potrebama u dostavljenom poslovnom planu i troškovniku, koji je sastavni dio poslovnog plana.

B) POTPORA ZA SAMOZAPOŠLJAVANJE – ZELENO/DIGITALNO

Za podnositelja zahtjeva koji udovoljava kriterijima zelenog ili digitalnog radnog mjesta, a sukladno definiciji

zelenih i digitalnih radnih mjesta definiranih Pojmovnikom objavljenim na <https://mjere.hr/korisnicki-centar/pojmovnik/>, iznos potpore određuje se prema budućoj registriranoj djelatnosti poslovnog subjekta, a u skladu NKD-om i potpora za samozapošljavanje može se dodijeliti za tri skupine korisnika.

1. skupina – do 20.000,00 EUR

Dodjeljuje se za registraciju i buduće obavljanje djelatnosti koje pripadaju u sljedeća područja razvrstana po NKD-u:

- (C) prerađivačka industrija (odjeljci 25 – 33)
- (F) građevinarstvo (odjeljci: 41- 43)

2. skupina – do 15.000,00 EUR

Dodjeljuje se za registraciju i buduće obavljanje djelatnosti koje pripadaju u sljedeća područja razvrstana po NKD-u:

- (C) prerađivačka industrija (odjeljci 10 – 24)
- (J) Informacije i komunikacije

3. skupina – do 10.000,00 EUR

Dodjeljuje se za registraciju djelatnosti koje pripadaju u sljedeća područja razvrstana po NKD-u:

- (D) opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija (odjeljak 35)
- (E) opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda i gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša (odjeljci 36-39)
- (G) Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala (svi odjeljci osim 47.99)

- (H) Prijevoz i skladištenje
- (I) Djelatnosti pružanja smještaja i pripreme i usluživanja hrane (samo odjeljak 56)
- (M) Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (svi odjeljci osim: 69.1)
- (Q) Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi
- (N) Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (svi odjeljci osim: 77, 78 i 79)
- (P) Obrazovanje
- (R) Umjetnost, zabava i rekreacija (svi odjeljci osim 93.19)
- (S) Ostale uslužne djelatnosti (svi odjeljci osim 94)

Navedeni iznosi predstavljaju najveći mogući iznos potpore koji se može dodijeliti sukladno registriranim djelatnostima, dok će se konačna visina dodijeljene potpore za samozapošljavanje odrediti temeljem procjene opravdanosti početnog ulaganja sukladno iskazanim potrebama u dostavljenom poslovnom planu i troškovniku, koji je sastavni dio poslovnog plana.

Napomena:

Poslodavac je dužan utrošiti 3.000,00 EUR od varijabilnog iznosa potpore za troškove koji doprinose zelenoj/digitalnoj tranziciji uz detaljno obrazloženje u poslovnom planu, a sukladno definiciji zelenih i digitalnih radnih mjesta definiranih Pojmovnikom objavljenim na <https://mjere.hr/korisnicki-centar/pojmovnik/>.

Potpore za samozapošljavanje ne može se dodijeliti za djelatnosti koje pripadaju u sljedeća područja razvrstana po NKD-u, a koje su neprihvatljive za financiranje:

- (A) Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo (odjeljci: 01-03)
- (B) Rudarstvo i vađenje (odjeljci 05-09)
- (G) Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala (odjeljak 47.99
Ostala trgovina na malo izvan prodavaonica, štandova i tržnica – odnosi se na zastupanje u prodaji raznovrsnih proizvoda poput prodaje od vrata do vrata, provizijske prodaje, akviziterstva)
- (I) Djelatnosti pružanja smještaja i pripreme i usluživanja hrane (odjeljak 55)
- (K) Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja (odjeljci: 64-66)
- (L) Poslovanje nekretninama (odjeljak 68)
- (M) Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (odjeljak 69.1 pravne djelatnosti)
- (N) Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti:
  - 77 Djelatnosti iznajmljivanja i davanja u zakup
  - 78 Djelatnosti zapošljavanja
  - 79 Putničke agencije, organizatori putovanja (turoperatori) i ostale rezervacijske usluge te djelatnosti povezane s njima
- (R) Umjetnost, zabava i rekreacija: 93.19 Ostale sportske djelatnosti
- (S) Ostale uslužne djelatnosti (odjeljak 94)

JAVNI RAD

Javni rad je društveno koristan rad koji se odvija u ograničenom vremenskom razdoblju u sklopu kojeg se omogućuje sufinanciranje (50% iznosa subvencije) i financiranje (100% iznosa subvencije) zapošljavanja nezaposlenih osoba prijavljenih u evidenciju nezaposlenih osoba koju vodi Zavod iz ciljanih skupina. Program javnog rada (dalje u tekstu: **Program**) mora se temeljiti na društveno korisnom radu iniciranom po lokalnim zajednicama ili organizacijama civilnog društva. Javni rad mora biti neprofitan i povremen u mjeri da nije konkurentan postojećim poslovnim subjektima koji obavljaju gospodarsku djelatnost na tom području. Prednost pri dodjeli imaju programi iz područja socijalne skrbi, edukacije, zaštite i očuvanja okoliša te održavanja i komunalnih radova.

Cilj mjere: Uključivanje nezaposlenih osoba iz ciljanih skupina u programe aktivacije na poslovima društveno korisnog rada sufinanciranjem, odnosno financiranjem troška njihove bruto I, odnosno bruto II plaće i drugih troškova propisanih ovom mjerom.

Ciljane skupine:

1. osobe u nepovoljnom položaju na tržištu rada, bez obzira na duljinu prijave u Evidenciji:
roditelji sa 4 i više malodobne djece, roditelji djece s teškoćama u razvoju, roditelji djece oboljele od malignih bolesti, roditelji udovci i roditelji djeteta bez upisanog drugog roditelja, osobe s invaliditetom, žrtve trgovanja ljudima, žrtve nasilja u obitelji, azilant i stranac pod supsidijarnom, odnosno privremenom zaštitom kao i članovi njegove obitelji, liječeni ovisnici o drogama, povratnici s odsluženja zatvorske kazne unazad 6 mjeseci od dana podnošenja zahtjeva, osobe uključene u probaciju, pripadnici romske nacionalne manjine, beskućnici/e, hrvatski povratnici/useljenici iz hrvatskog iseljništva, hrvatski branitelji, djeca poginulih i nestalih hrvatskih branitelja.
2. korisnici zajamčene minimalne naknade sukladno važećem Zakonu o socijalnoj skrbi (dalje u tekstu: ZSS), prijavljeni u Evidenciju
3. osobe prijavljene u Evidenciju dulje od 24 mjeseca
4. osobe uključene u Program Posao+

Trajanje:

- Do 6 mjeseci u punom radnom vremenu (za osobe iz ciljanih skupina 1., 2. i 3.).
- Do 9 mjeseci u punom radnom vremenu, odnosno 12 mjeseci u nepunom radnom vremenu za osobe uključene u Program integracije ranjivih skupina na tržište rada – Posao+

Visina subvencije:

Za osobe iz ciljane skupine 1. i 4:

- a. **za osobe sa stažem osiguranja:** 100% troška minimalne bruto II plaće u iznosu od 978,60 EUR.
- b. **za osobe bez staža osiguranja:** 100% troška minimalne bruto I plaće u iznosu od 840 EUR.

Za osobe iz ciljanih skupina 2. i 3.:

- a. **za osobe sa stažem osiguranja:** 50% troška minimalne bruto II plaće u iznosu od 489,30 EUR.
- b. **za osobe bez staža osiguranja:** 50% troška minimalne bruto I plaće u iznosu od 420 EUR.

Trošak prijevoza sufinancirane osobe u paušalnom mjesečnom iznosu od 20 EUR za osobe kojima je mjesto rada jednako mjestu prebivališta/boravišta. Ukoliko osobi mjesto rada nije jednako mjestu prebivališta/boravište, dodjeljuje se trošak prijevoza u paušalnom mjesečnom iznosu od 40 EUR.

PROGRAM POSAO+

Program individualne podrške dugotrajno nezaposlenim osobama, korisnicima zajamčene minimalne naknade, osobama bez srednjoškolske kvalifikacije kroz uključivanje u različite mjere aktivne politike zapošljavanja ovisno o individualnim potrebama korisnika, a radi radne i socijalne integracije na tržište rada. Program uključuje individualnu podršku za vrijeme trajanje programa od strane savjetnika za zapošljavanje, a za korisnike zajamčene minimalne naknade i uključivanje u program socijalnog mentorstva.

Program je namijenjen ranjivim skupinama za koje je potrebno više od jedne mjere za njihovu radnu i socijalnu integraciju na tržište rada te on omogućava prohodnost kroz mjere aktivne politike zapošljavanja od kojih svaka ima utjecaj na jednu sferu integracije osobe iz ranjive skupine.

Cilj mjere: Podrška u radnoj i socijalnoj integraciji ranjivih skupina na tržište rada uz individualiziranu podršku savjetnika za zapošljavanje, a za korisnike zajamčene minimalne naknade i podrške kroz socijalno mentorstvo

Ciljane skupine:

1. Nezaposlene osobe korisnici zajamčene minimalne naknade
2. Nezaposlene osobe bez srednjoškolske kvalifikacije
3. Dugotrajno nezaposlene osobe koje su u evidenciji nezaposlenih duže od 12 mjeseci

Trajanje: do 36 mjeseci, ovisno o individualnim potrebama korisnika

Za korisnike programa definira se individualni plan koji uključuje set mjera koje će osoba dobiti radi njene radne i socijalne integracije. Broj mjera ovisi o zapošljivosti osobe i njenoj udaljenosti od tržišta rada, što znači da se za jednu osobu mogu kumulirati do 3 mjere od kojih svaka ima utjecaj na:

1. Motivaciju za prihvaćanje promjena i veću aktivaciju za traženje i prihvaćanje zaposlenja – provodi se kroz Aktivacijski program

2. Radnu aktivaciju koja ima za cilj u okviru stvarnog radnog okruženja raditi na promjenama ponašanja i stavova osobe iz ranjive skupine. Osim što će osoba steći određene stručne vještine na radnom mjestu očekuje se i razvijanje odgovornosti u radu, spremnost na suočavanje s radnim izazovima te kod sudionika, prihvaćanje radnih zadataka i njihovo pravovremeno izvršavanje, jačanje odgovornosti u odnosu na rad i radno mjesto, razvoj interpersonalnih vještina u odnosu na kolege na radnom mjestu, stjecanje radnih vještina, prihvaćanje stava da je prihvatljivije zaraditi sredstva za život nego ih dobiti kroz socijalna davanja – provodi se kod poslodavaca kroz mjere javnog rada, osposobljavanje na radnom mjestu ili potpore za zapošljavanje
3. Obrazovanje koje ima za cilj razviti stručne vještine kod sudionika programa kako bi u budućnosti mogli ostvariti bolje poslove i bolju plaću. Provodi se kroz mjere obrazovanja – obrazovanje kroz vaučere, stjecanje srednjoškolske kvalifikacije, osposobljavanje na radnom mjestu i u ustanovama za obrazovanje odraslih.

Detaljnije informacije o svim mjerama aktivne politike zapošljavanje mogu se pronaći na web stranici www.mjere.hzz.hr.

Vaučeri

Vaučeri za obrazovanje su financijski instrument za stjecanje vještina traženih na tržištu rada.

Mogu ih koristiti sve osobe starije od 15 godina te sa minimalno završenim osnovnim obrazovanjem, čime se osigurava stjecanje potrebnih vještina za razvoj karijere, zapošljavanje ili zadržavanje posla u području zelenih, digitalnih ili općih vještina.

Cilj obrazovanja je jačanje zapošljivosti i aktivacija nezaposlenih osoba. Programi obrazovanja za stjecanje kompetencija potrebnih za rad traju do 10 mjeseci uz individualizirani pristup.

Nakon završenog obrazovanja polaznik dobiva uvjerenje o osposobljavanju/usavršavanju.

Na području Dubrovačko –neretvanske županije dostupni su sljedeći programi:

1. Internetski marketing i brendiranje
2. Klijentski operacijski sustavi
3. Knjigovođa
4. Asistent za upravljanje projektima
5. Rukovanje viličarom u skladišnom prostoru
6. Ekološka proizvodnja ljekovitog bilja
7. Ekološka proizvodnja povrća
8. Ekološka proizvodnja voća
9. Klasične i korektivne tehnike šminkanja
10. Web programiranje
11. Priprema jednostavnih slatkih jela
12. Priprema i ukrašavanje složenih slastica
13. Priprema hrvatskih tradicionalnih jela

Katalog dostupnih vještina i programa može se pogledati na stranici <https://vauceri.hzz.hr>

Koraci do vaučera :

1. prijava putem NIAS računa – eGrađani
2. odabir vještine i programa
3. obrazloženje zahtjeva + ponuda
4. predaja zahtjeva

Do sada je 165 žena koristilo vaučer za obrazovanje, a njih 83 već je i završilo program.

Za sve dodatne informacije možete se obratiti savjetnici Kristini Haklička na mail; kristina.haklicka@hzz.hr ili na telefon: 020/433-709.

CARITAS Dubrovačke biskupije

Caritas Dubrovačke biskupije osnovan je 24. rujna 1990. godine i od tada djeluje organizirajući i pružajući pomoć potrebitima s područja Dubrovačke biskupije, ali i ostalih dijelova Hrvatske i svijeta.

Karitativna je ustanova Katoličke crkve s pravnom osobnošću koja na civilnom području ima status neprofitne i humanitarne organizacije. Posrednik je u doniranju hrane i organizator volontiranja. Član je Hrvatske mreže protiv siromaštva i Hrvatske mreže socijalnih samoposluga.

Korisnici usluga Caritasa Dubrovačke biskupije su pojedinci i obitelji u raznim potrebama proizašlim iz ugroženosti osobnim, obiteljskim i društveno-gospodarskim nepovoljnim situacijama.

Djelatnost Caritasa se može podijeliti na:

1. **karitativni rad – socijalna služba, podjela materijalne i financijske pomoći, organizacija projekata i akcija**
2. **pružanje socijalnih usluga - obiteljskog savjetovališta i smještaja za žrtve nasilja u obitelji**

Socijalna služba pomaže osobama kojima je potrebna financijska, materijalna ili savjetodavno-informativna pomoć. Podjela materijalne pomoći odnosi se na podjelu prehrambenih namirnica, higijenskih proizvoda, odjeće, obuće i namještaja. Prema predanom izvješću o stalnom prikupljanju i pružanju humanitarne pomoći, u 2020. godini je pružena pomoć u vrijednosti 3 milijuna kuna.

Financijska pomoć koju pruža Caritas Dubrovačke biskupije odnosi se na jednokratne novčane pomoći, plaćanje raznih životnih troškova poput režija, stanarina, vrtića i produženog boravka u školi, plaćanje stipendija, školarina te pomoći u liječenju. Financijska pomoć se pruža sukladno trenutnim financijskim mogućnostima te prikupljenim donacijama. U sklopu dubrovačkog Caritasa djeluje i Posudionica medicinskih pomagala, a od 2013. godine izdano je oko 1600 reversa bolesničkih kreveta, antidekubitusnih madraca, invalidskih kolica i ostalih pomagala obiteljima koji ih nisu u mogućnosti osigurati na drugačiji način.

Kontakt za usluge Caritasa:

+385 20 612 240, caritas@db.hr, Vatroslava Lisinskog 13a, 20000 Dubrovnik, Hrvatska

PSIHOSOCIJALNA PODRŠKA I SOCIJALNE USLUGE U ZAJEDNICI

DEŠA većinom radi s korisnicima koji trpe dugotrajno nasilje u obitelji i/ili s korisnicima koji su doživjeli različite prijetnje, tjelesne ozljede, prijevare i dr. Ono što je zajedničko svim našim korisnicima je da su doživjeli ili doživljavaju događaje koji su izrazito teški i utječu na cjelokupno njihovo funkcioniranje – od emocionalnih i misaonih procesa do ponašajnih i tjelesnih načina funkcioniranja.

Primjerice, osoba koja je doživjela dugotrajno nasilje u obitelji, često se nosi s time na način da ima izrazito nisko samopouzdanje koje se može manifestirati na način da osoba ima mnogobrojne misli o vlastitoj nevrjednosti, okrivljavanja, ponovnog proživljavanja događaja i dr. Osjeća se tužno, bezvoljno, frustrirano. Ponaša se na način da se povlači u razgovoru s drugom osobom, povlači se iz socijalnih kontakata, smanjuje ih i često preispituje svoje vlastite postupke. Može imati i tjelesne posljedice, primjerice, glavobolju, bolove u trbuhu, manjak koncentracije, nesanicu, noćne more i dr. Ovo je samo jedno pojašnjenje jednog načina funkcioniranja osobe kod nedostatka samopouzdanja.

Potrebno je napomenuti da se svaka osoba usklađuje s proživljenim nasiljem na svoj način. Neki ljudi se samom prijavom nasilja osnaže, budu zadovoljniji sa sobom i izgrade bolje odnose s drugima. Drugi ljudi trebaju pomoć, potporu i osnaživanje kako bi prijavili nasilje i kasnije kako bi izgradili pozitivnu sliku o sebi i kvalitetnije odnose koji se temelje na uvažavanju, ljubavi i pripadanjem, a ne na kontroli.

Jako je važno da i stručnjaci koji rade s obiteljima i pojedincima koji su doživjeli neki oblik nasilja od bliske osobe ili od nepoznate osobe budu upoznati da osoba koja je doživjela nasilje može otežano funkcionirati kao roditelj, partner, član obitelji, zaposlenik i dr.

Svakoj osobi koja otežano funkcionira u svojoj okolini treba podrška i razumijevanje od strane stručnjaka jer se onda povećava šansa da nas osoba s kojom radimo čuje i prihvati naše prijedloge.

Nebrojeni broj puta ljudi koji su doživjeli bilo koju vrstu nasilja dijele svoj život na prije i poslije. Prije toga događaja ili dugotrajnog nasilja, živjeli su puno zadovoljnije. Ostvarivali su se u različitim aspektima života: poslovnom, osobnom i obiteljskom. Družili su se, bili prijatelji, majke, očevi, partner/partnerica i dr. Doživljavanjem teških događaja kao da vrijeme zastane i iza svega toga ostaje samo velika bol, žalost i nepovjerenje prema sebi i drugima (a tako i stručnjacima).

Sasvim je očekivano da se ljudi, doživljajem nasilja pomalo izgube u tome svemu. Nasilje je nešto što ni jedna osoba ne želi doživjeti, a posljedice su dalekosežne. Ne obuhvaćaju samo jednu generaciju nego se sve te posljedice mogu prenositi s koljena, na koljeno. S majke / oca na djecu, unuke i dr.

Doživjeli ste nasilje i sada kako dalje?

Prvi korak je vjerovati u sebe da nije tvoja odgovornost za nasilje i prijaviti nasilje policiji, PU Hrvatskog zavoda za socijalni rad ili državnom odvjetništvu. Važno je obratiti se osobama od povjerenja iz reda prijatelja, članova obitelji. Oni su prvi ti koji vam mogu pružiti podršku nakon proživljenog nasilja.

Osobe od povjerenja koje nisu svjedoci proživljenog nasilja i koji imaju poslovnu sposobnost možete sa sobom povesti kao pratnju prilikom prijave nasilja.

Napominjemo da ovu mogućnost pratnje možete dobiti i od stručnjaka koji pružaju podršku žrtvama i svjedocima kaznenih djela.

Više o pratnji stručnjaka u ulozi osobe od povjerenja možete pročitati u poglavlju Pravna podrška i opće pravne informacije.

Imate pravo iskoristiti svu moguću podršku i pomoć (institucijsku i izvaninstitucijsku) za oporavak od proživljenog nasilja.

Važno! Na početku vodiča se nalaze informacije i usluge u institucijama, organizacijama civilnog društva i drugim organizacijama koje možete ostvariti kao žrtva kaznenog djela ili prekršajnog djela nasilja u obitelji.

Osim tih usluga, u nastavku donosimo socijalne usluge koje možete pronaći u Dubrovačko – neretvanskoj županiji.

Socijalne usluge u zajednici

U našoj zajednici, socijalne usluge se pružaju u institucijama i izvaninstitucionalno. Izvaninstitucionalne usluge se pružaju u organizacijama civilnog društva, vjerskim organizacijama i sl.

Hrvatski zavod za socijalni rad

Područni uredi prema mjestu prebivališta korisnika su nadležni za pružanje socijalnih usluga i njima se korisnik obraća sa zahtjevom za odobravanje socijalnih usluga.

Socijalne usluge se mogu pružati privremeno ili tijekom duljeg razdoblja, sve ovisi o potrebama korisnika.

Socijalne usluge su aktivnosti usmjerene prepoznavanju, sprječavanju i rješavanju problema i poteškoća pojedinaca i obitelji te poboljšanju kvalitete njihovog života u zajednici.

Socijalne usluge može ostvariti:

1. Hrvatski državljanin s prebivalištem u RH
2. Stranac na stalnom boravku i dugotrajnim boravištem u RH
3. Osoba bez državljanstva s privremenim i stalnim boravkom i dugotrajnim boravištem u RH
4. Stranac pod supsidijarnom zaštitom, azilant i stranac pod privremenom zaštitom te članovi njegove obitelji koji zakonito borave u RH
5. Stranac s utvrđenim statusom žrtve trgovanja ljudima

Pravo na uslugu smještaja može ostvariti i osoba koja nema ni jedan od navedenih statusa.

Kako se socijalne usluge priznaju /odobravaju?

Na temelju sveobuhvatne i / ili specifične procjene potreba korisnika, rizika i snaga obitelji i resursa lokalne zajednice, u skladu s individualnim planom promjene ili planom intervencija, radi osnaživanja i bolje socijalne uključenosti.

Vrste socijalnih usluga:

1. Osobna asistencija
2. Prva socijalna usluga
3. Usluga sveobuhvatne procjene i planiranja
4. Savjetovanje
5. Stručna procjena
6. Psihosocijalno savjetovanje
7. Socijalno mentorstvo
8. Obiteljska medijacija
9. Psihosocijalni tretman radi prevencije nasilničkog ponašanja
10. Psihosocijalna podrška
11. Rana razvojna podrška
12. Pomoć pri uključivanju u programe odgoja i redovitog obrazovanja
13. Pomoć u kući
14. Boravak
15. Organizirano stanovanje
16. Smještaj

Osobna asistencija:

Pravo na uslugu osobne asistencije može ostvariti osoba s tjelesnim, intelektualnim ili mentalnim oštećenjem kod koje je utvrđen treći ili četvrti stupanj težine invaliditeta – oštećenja funkcionalnih sposobnosti prema propisima o vještačenju i metodologijama vještačenja, koja je navršila 18 godina te koja ima status osobe s invaliditetom sukladno zakonu kojim se uređuje registar osoba s invaliditetom.

Ovu uslugu pruža osobni asistent.

Zavod rješenjem odlučuje o pravu na uslugu osobne asistencije.

Više o ovoj usluzi pročitajte na stranicama Zavoda – (<https://socskrb.hr/djelatnosti/socijalne-usluge/>)

Prva socijalna usluga:

Prva socijalna usluga – obuhvaća inicijalni razgovor, informiranje korisnika o pravima i pružateljima usluga, primjenu instrumenata za procjenu općih rizika za dobrobit djeteta te iniciranje žurnih intervencija u slučaju ugrožene sigurnosti i/ili osnovnih životnih potreba korisnika.

Prvu socijalnu uslugu pruža stručni radnik Područnog ureda Zavoda prilikom prvog kontakta s korisnikom kojem nije priznato pravo u sustavu socijalne skrbi odnosno nije poduzeta mjera ili radnja iz nadležnosti Zavoda ili ako je od njezina poduzimanja prošlo više od šest mjeseci, a korisnik se obraća zbog istih ili novih potreba.

Usluga sveobuhvatne procjene i planiranja:

Obuhvaća procjenu stanja, potreba, rizika i snaga korisnika i drugih članova obitelji u suradnji s korisnikom, određivanje mjera, zadataka, aktivnosti te koordinacije usluga, praćenje i procjenjivanje radi zaštite najboljeg interesa korisnika. Uslugu provode stručni radnici Područnog ureda Zavoda.

Savjetovanje:

Usluga kojom stručna osoba u neposrednom kontaktu potiče korisnika na razvoj novih mogućnosti sagledavanja životne situacije sa svrhom prevladavanja teškoća, stvaranja uvjeta za očuvanje i razvoj osobnih mogućnosti te odgovornog odnosa pojedinca prema samom sebi, obitelji i društvu.

Stručna procjena:

Stručna procjena - odobrava se djetetu s razvojnim rizikom, odstupanjem, teškoćama u razvoju ili osobi s invaliditetom radi priznavanja prava na uslugu psihosocijalne podrške, rane razvojne podrške, pomoći pri uključivanju u programe odgoja i redovitog obrazovanja, boravka, organiziranog stanovanja ili smještaja, a može trajati od četiri do šest sati.

Uslugu stručne procjene provodi tim stručnjaka doma socijalne skrbi koji pruža usluge djeci s teškoćama u razvoju ili osobama s invaliditetom ili drugih pružatelja usluga.

Psihosocijalno savjetovanje

Usluga kojom stručna osoba u neposrednom kontaktu pomaže korisniku otkloniti teškoće u funkcioniranju u različitim područjima života s naglaskom na ponašajne, emocionalne, interpersonalne, socijalne, obrazovne, razvojne i organizacijske aspekte života.

Psihosocijalno savjetovanje temelji se na terapijskom odnosu i procesu tijekom kojega se radi na smanjivanju aktualnih teškoća i pronalaženju najboljeg rješenja ili prevladavanju kriznih situacija u skladu s potrebama korisnika.

Usluga obuhvaća intenzivan individualni i/ili grupni rad s korisnikom i/ili članovima njegove obitelji te se odobrava u trajanju do šest mjeseci, a iznimno se može odobriti u trajanju od još dva mjeseca.

Socijalno mentorstvo

Usluga kojom se dugotrajno nezaposlenoj osobi koja je korisnik zajamčene minimalne naknade, djetetu korisniku zajamčene minimalne naknade, osobi s invaliditetom, korisniku kojem prestaje pravo na uslugu smještaja ili organiziranog stanovanja, korisniku koji je žrtva trgovanja ljudima te korisniku nakon izvršenja kazne zatvora pruža stručna pomoć usmjerena jačanju njegovih snaga i sposobnosti za uspješnije rješavanje nepovoljnih životnih prilika i bolju integraciju u zajednicu u kojoj živi.

Usluga se pruža u razdoblju od šest do osam mjeseci kroz minimalno deset strukturiranih susreta socijalnog mentora i korisnika.

Obiteljska medijacija

Usluga kojom se rješavaju sukobi i sporna pitanja između članova obitelji uz pomoć obiteljskog medijatora, u svrhu postizanja zajedničkog sporazuma.

Usluga se pruža u trajanju od tri do osam medijacijskih susreta u razdoblju do šest mjeseci.

Psihosocijalni tretman radi prevencije nasilničkog ponašanja

Savjetodavno-terapijska i psihoedukativna usluga usmjerena na zaustavljanje i sprječavanje nasilničkog ponašanja u obitelji uključivanjem korisnika u strukturirani tretman.

Više o ovoj usluzi pročitajte na stranicama Zavoda – <https://socskrb.hr/djelatnosti/socijalne-usluge/>

Psihosocijalna podrška

Usluga koja obuhvaća stručne postupke i druge oblike pomoći i podrške kojima se potiče razvoj i unaprjeđenje kognitivnih, funkcionalnih, komunikacijskih, govorno-jezičnih, socijalnih ili odgojnih vještina korisnika. Može se odobriti pojedincu, obitelji ili udomitelju, a pruža se individualno ili u grupi, u obitelji korisnika, udomiteljskoj obitelji, kod drugih pružatelja usluga ili na drugim mjestima prema potrebi korisnika. Usluga psihosocijalne podrške može se odobriti do godinu dana, a iznimno i nakon isteka navedenog roka, dok traje potreba. Uslugu pruža dom socijalne skrbi te drugi pružatelji usluga.

Više o ovoj usluzi pročitajte na stranicama Zavoda – <https://socskrb.hr/djelatnosti/socijalne-usluge/>

Rana razvojna podrška

Usluga stručne poticajne pomoći i podrške djetetu i stručne savjetodavne pomoći roditeljima i drugim članovima obitelji ili udomitelju, kad je kod djeteta u ranoj dobi utvrđeno odstupanje u razvoju, razvojni rizik ili razvojne teškoće. Usluga se pruža djetetu do navršene treće godine, a najdulje do navršene sedme godine, u trajanju do pet sati tjedno.

Pomoć pri uključivanju u programe odgoja i redovitog obrazovanja

Pružaju se odgojiteljima i stručnim suradnicima u predškolskim ustanovama te učiteljima, nastavnicima, stručnim suradnicima i asistentima u školskim ustanovama pri uključivanju djeteta s teškoćama u razvoju ili mlađe punoljetne osobe s invaliditetom u programe redovitih predškolskih ili školskih ustanova.

Pomoć u kući

Odobrava se starijoj osobi i osobi kojoj je zbog privremenog ili trajnog tjelesnog, mentalnog, intelektualnog ili osjetilnog oštećenja prijeko potrebna pomoć druge osobe,

a koja ne može sama niti uz pomoć roditelja, bračnog ili izvanbračnog druga, životnog partnera ili djeteta osigurati podmirenje svakodnevnih životnih potreba. Usluga pomoći u kući obuhvaća pripremu ili nabavu i dostavu gotovih obroka, obavljanje kućnih poslova, održavanje osobne higijene te zadovoljavanje drugih svakodnevnih potreba.

Boravak

Usluga kojom se osiguravaju organizirane aktivnosti tijekom dana uz stručnu i drugu pomoć i podršku, radi zadovoljavanja osnovnih i dodatnih životnih potreba korisnika koje ne mogu biti zadovoljene u obitelji. Usluga boravka se odobrava djetetu s teškoćama u razvoju, djetetu bez odgovarajuće roditeljske skrbi, djetetu s problemima u ponašanju, osobi kod koje je utvrđena privremena nezapošljivost, osobi s invaliditetom, osobi starije životne dobi, teško bolesnoj odrasloj osobi i beskućniku koji nije smješten u prihvatilištu. Usluga boravka pruža se kao usluga poludnevnog boravka, u trajanju od četiri do šest sati dnevno ili kao usluga cjelodnevnog boravka, u trajanju od šest do deset sati dnevno, a može se odobriti jedan dan u tjednu, više dana u tjednu ili tijekom svih radnih dana u tjednu.

Organizirano stanovanje

Usluga kojom se osigurava stanovanje u stambenoj jedinici uz stalnu ili povremenu stručnu i drugu pomoć i potporu u osiguravanju osnovnih životnih potreba te socijalnih, radnih, kulturnih, obrazovnih, rekreacijskih i drugih potreba radi uspostavljanja i održavanja njihovih socijalnih uloga, izjednačavanja njihovih mogućnosti, poboljšanja kvalitete života, poticanja aktivnog i samostalnog življenja te socijalnog uključivanja, ovisno o potrebama korisnika. Stambena jedinica može biti obiteljska kuća ili stan u obiteljskoj kući ili zgradi, a u jednoj stambenoj jedinici može se biti najviše osam korisnika.

Smještaj

Usluga kojom se korisniku osigurava intenzivna skrb i zadovoljavanje osnovnih životnih potreba kada to nije moguće osigurati u obitelji i pružanjem drugih socijalnih usluga. Smještajem se osigurava stanovanje i organizirane aktivnosti tijekom dana uz stalnu stručnu i drugu pomoć i potporu u osiguravanju osnovnih i dodatnih životnih potreba, a koje ne mogu biti zadovoljene u obitelji.

Smještaj u kriznim situacijama

Pružaju se u situacijama u kojima je ugrožen život, zdravlje ili dobrobit osobe, u trajanju do šest mjeseci, a iznimno do godinu dana. Usluga smještaja u kriznim situacijama se pruža djetetu bez odgovarajuće roditeljske skrbi, djetetu ili mlađoj punoljetnoj osobi s problemima u ponašanju, djetetu koje se zatekne u skitnji, djetetu bez pratnje stranom državljaninu ili bez državljanstva, djetetu o kojem se roditelji privremeno nisu u mogućnosti skrbiti zbog bolesti, neriješenog stambenog pitanja ili drugih životnih nedaća, trudnici ili roditelju s djetetom do godine dana koji nema stan odnosno nema osigurano stanovanje ili zbog narušenih odnosa u obitelji ne može ostati s djetetom u obitelji, žrtvi nasilja u obitelji,

žrtvi trgovanja ljudima, osobi koja se zatekne izvan mjesta prebivališta ili boravišta ili koja nema prebivalište ili boravište i nije u stanju brinuti se o sebi, osobi kojoj je ugrožen život zbog bolesti, nemoći, ovisnosti, socijalne isključenosti te beskućniku.

Više o ovoj usluzi pročitajte na stranicama Zavoda – poveznica u naslovu ovoga potpoglavlja.

Obiteljski centar, Područna služba Dubrovačko – neretvanska

Temeljem Zakona o socijalnoj skrbi Obiteljski centar provodi četiri socijalne usluge: savjetovanje, psihosocijalno savjetovanje, psihosocijalni tretman radi prevencije nasilničkog ponašanja i obiteljska medijacija.

Temeljem zakona o sudovima za mladež i potonjih akata provodi se odgojna mjera za maloljetne počinitelje kaznenih djela, posebna obveza da se maloljetni počinitelji uključe u pojedinačni ili grupni tretman u savjetovalištu za mlade.

Također, temeljem Zakona o socijalnoj skrbi provodi se i priprema potencijalnih posvojitelja.

Pored svega navedenog Područna služba Dubrovačko – neretvanska funkcionira kao i savjetovalište gdje se bilo tko samoinicijativno može javiti i uključiti u savjetovanje vezano za obiteljske, roditeljske, partnerske teškoće, a također može se direktno uključiti u dijete ukoliko ima poteškoće na području mentalnog zdravlja ili problema u ponašanja.

Područna služba provodi i Rastimo zajedno - grupne programe. To su specijalizirani programi pružanja podrške roditeljima djece predškolske dobi. Preciznije se provode programi: Rastimo zajedno i mi (za roditelje koji žive otežano roditeljstvo i njihovu djecu), Rastimo zajedno on line (on line verzija Rastimo zajedno i mi) te Rastimo zajedno i dalje (za očeve koji žive odvojeno roditeljstvo). U pripremi je i provedba programa Rastimo zajedno u novoj obitelji (za posvojitelje).

Područna služba Dubrovačko – neretvanska nalazi se na adresi Svetoga Križa 3., u upravnoj zgradi TUP-a. Kada se uđe na glavni ulaz ide se na 1. kat, pa u lijevi hodnik do kraja.

Korisnici Obiteljskog centra su raznoliki, sve što se tiče odnosa u obitelji i direktnog rada s djecom u kontekstu ponašanja.

Područna služba dubrovačko – neretvanska ne radi s djecom s teškoćama u razvoju. Naglasak je više na prevenciji nego na tretmanu.

Obiteljski centar radi i sa žrtvama nasilja u obitelji.

Kontakt za korisnike je:

mail: oc-dubrovnik@obiteljski.hr

Opća bolnica Dubrovnik - Psihijatrijska dnevna bolnica

Pacijent se zaprima u program Psihijatrijske dnevne bolnice **na prijedlog nadležnog psihijatra da se liječenje provede u okviru grupne terapije.**

Slijedeće psihosocijalne intervencije se primjenjuju tijekom liječenja u Dnevnoj bolnici: edukacija bolesnika o bolesti, suportivna psihodinamska psihoterapija, antistigma grupa, učenje socijalnih vještina, okupacijska terapija, rekreativna terapija, analitička terapija, kreativna terapija, realitetna terapija, relaksacijske tehnike, autogeni trening i progresivna mišićna relaksacija te problem solving i postupak s ljutnjom.

Liječenje se provodi individualno i u grupi.

Tim opće dnevne bolnice čine: 2 liječnika specijalista psihijatrije, medicinska sestra i radni terapeut.

Aktualno, danas u dnevnoj bolnici postoje tri grupe pacijenata oboljelih od psihotičnog poremećaja:

1. Grupa ponedjeljkom ujutro u 8 koja djeluje dugi niz godina i sastavljena je od pacijentica starije životne dobi oboljelih od psihotičnih poremećaja.
2. Grupa utorkom u 12 sati sastavljena je od mlađih pacijenata oboljelih od psihoze (miješanog spola)
3. Grupa srijedom u 9 i 15 grupa oboljelih od psihotičnih poremećaja, sastavljena od pacijenata mlađe i srednje životne dob miješanog spola. Nakon ove grupe u trajanju od 45min, ovi pacijenti imaju kreativnu grupu pod vodstvom radnog terapeuta.

Sve tri spomenute terapijske grupe vodi medicinska sestra. Broj članova grupa varira, najčešće je od 6 do 10 pacijenata. Ove grupe traju više od 10 godina, a članovi se izmjenjuju. Trajanje spomenutih grupa je 45minuta.

Pacijenti oboljeli od depresije i anksioznih poremećaja uključuju se u tromjesečni program koji se provodi dva puta tjedno (srijedom i petkom) u trajanju od tri sata. Program provodi liječnik, medicinska sestra i radni terapeut.

Postoji i grupa pacijenata oboljelih od PTSP-a koja se provodi ponedjeljkom u 11 sati, terapeut je liječnik specijalist psihijatrije i subspecijalist socijalne psihijatrije, „koterapeut“ je medicinska sestra.

Jedan put mjesečno pacijenti imaju izlet izvan ustanove ili posjet kulturnoj ustanovi (muzej, galerija) u pratnji zdravstvenog osoblja koji uključuje raspravu i analizu edukativnog sadržaja.

Članovi tima rade individualno i grupnu terapiju, te su dodatno educirani za ovaj djelokrug rada.

Kroz program prođe oko 100 pacijenata tjedno.

Psijhijatrijska dnevna bolnica je nastavna baza za edukaciju studentima Sestrinstva Sveučilišta u Dubrovniku, učenicima srednje medicinske škole, studentima medicine i psihologije, pripravnicima i svima ostalima koji prolaze psihoterapijske edukacije u ustanovi Opće bolnice Dubrovnik.

Posthospitalna dnevna bolnica – intermitentno liječenje

Što je intermitentno liječenje?

Riječi. *intermitentan*, (lat. *intermittere* obustaviti, prekinuti) koji ima prekide, koji je s prekidima, na mahove; u medicinskom kontekstu ima značenje bolničkog liječenja koje po svom obliku i sadržaju predstavlja prijelazni oblik liječenja ; iz hospitalnog tretmana u ambulantni tretman. Točnije, radi se o jednodnevnom ambulatnom liječenju, o opsegu i sadržaju značajno širem i bogatijem, no što je redovni ambulantni pregled.

Od čega se sastoji program intermitentnog liječenja?

Program intermitentnog liječenja sastoji se od čitavog niza aktivnosti koji se određuju prema medicinskim potrebama i osobnim sklonostima pacijenta. Ovakav oblik liječenja obuhvaća **pregled psihijatra**, uključenost u psihoterapijske aktivnosti sa **socijalnim pedagogom/psihologom, socijalnog radnika** u nadležnosti svoje struke, **radnog terapeuta** unutar funkcionalne organizacije svakodnevnog života, kao i niz socioterapijskih tehnika koje se također primjenjuju u radu s pacijentom. **Medicinske sestre** provode savjetovanje vezano uz tjelesnu težinu, te pravilnu ishranu, uz redovno mjerenje krvnog tlaka te GUK-a.

Važnost navedenog oblika liječenja, uz bolju posvećenost pacijentu, leži u trajnjem održavanju motivacije za liječenjem. Naime, većina psihičkih oboljenja jesu kronična što znači da zahtijevaju dugotrajno uzimanje terapije, a što iziskuje dobro razumijevanje i motiviranost za proces liječenja. Kako je motivacija proces na kojem stalno treba raditi, taj oblik liječenja smatra se izuzetno korisnim i potrebnim.

Svaki pacijent upućen u Dnevnu posthospitalnu bolnicu – intermitentno liječenje, ukoliko je kandidat, može biti uključen u rad već postojećih grupa u sklopu Dnevne bolnice

Odjel za mentalno zdravlje – Zavod za javno zdravstvo Dubrovačko – neretvanske županije

Odjel za mentalno zdravlje djeluje u sastavu Službe za promicanje zdravlja i bavi se zaštitom mentalnog zdravlja. Ima pet savjetovašta, raspoređenih tako da se omogući što bolja dostupnost korisnicima usluga (Dubrovnik, Metković, Korčula, Vela Luka i Orebić).

Primarno djelovanje Odjela usmjereno je na prevenciju mentalnih poremećaja kroz:

1. Savjetovalište za djecu (poteškoće učenja, smetnje ponašanja, poteškoće prilagodbe, poboljšanje socijalnih i komunikacijskih vještina, prevladavanje strahova),
2. Savjetovalište za adolescente (poteškoće učenja, smetnje ponašanja, adolescentna kriza),
3. Savjetovalište za roditelje (jačanje roditeljskih resursa i unaprjeđenje roditeljskih vještina, pružanje informacija i podrške za sve nedoumice i poteškoće vezano uz odgoj djeteta),
4. Savjetovalište za bolesti ovisnosti (o alkoholu, nikotinu, drogama, kockanju i/ili klađenju, internetu),
5. Savjetovalište za probleme prehrane (prekomjerna tjelesna težina, anoreksija, bulimija, psihogeno prejedanje),
6. Podrška kod prilagodbe na značajnije životne promjene (preseljenje, razvod, gubitak bliske osobe),
7. Podrška vezana za poteškoće u socijalnim odnosima (osnaživanje kroz Asertivni trening, trening socijalnih vještina),
8. Podrška u situacijama pojačanog stresa (osnaživanje kroz relaksacijske tehnike).

Značajan dio rada Odjela odnosi se na dijagnostiku i liječenje mentalnih poremećaja:

1. psihodijagnostika djece, mladih i odraslih osoba,
2. psihijatrijski pregled,
3. provođenje supstitucijskih programa kod ovisnika,
4. individualni i grupni rad s osobama koje imaju problem ovisnosti o alkoholu, nikotinu, drogama, kockanju i/ili klađenju, internetu,
5. terapija osoba s poremećajima raspoloženja: depresivni poremećaj, perzistirajući poremećaji raspoloženja, bipolarni spektar poremećaja,
6. terapija osoba s anksioznim poremećajima: generalizirani anksiozni poremećaj, panični poremećaj s ili bez agorafobije, socijalna fobija i druge specifične fobije, opsesivno-kompulzivni poremećaj,
7. terapija osoba s reakcijom na stres i poremećajima prilagodbe: akutna reakcija na stres, poremećaj prilagodbe, disocijativni i somatoformni poremećaji,
8. psihoterapijski rad s pojedincem, obitelji i malim grupama.

Rad odjela usmjeren je i na druge aktivnosti:

1. organizaciju i sudjelovanje u javnozdravstvenim aktivnostima s ciljem promicanja mentalnog zdravlja
2. organizaciju edukativnih radionica za djelatnike u školama, roditelje i učenike
3. sudjelovanje u zdravstvenom informiranju javnosti putem medija i dr.

U Odjel za mentalno zdravlje možete doći na pregled bez uputnice svog liječnika obiteljske medicine, uz prethodno naručivanje.

Kontakt za narudžbe:

Dubrovnik, tel. 020 341 - 082, fax. 020 341 - 088,

e-mail: mentalno.zdravlje@zzjzdnz.hr, prevencija.ovisnosti@zzjzdnz.hr

Korčula

tel 020 715 – 021

Vela Luka

tel: 020 813 – 659

e-mail: pamela.andrea@zzjzdnz

Metković

tel: 020 681 – 979

Poliklinika za zaštitu mentalnog zdravlja djece

Osnovana je 2019. godine.

Pružaju usluge u okviru:

1. Psihološka djelatnost
2. Logopedijska djelatnost
3. Edukacijska – rehabilitacija
4. Radna terapija
5. Fonetika

KONTAKT

Telefon za narudžbe: +385 (020) 431-582

Svakim radnim danom: 07:00 – 15:00

Postupci u okviru psihološke obrade ili tretmana djece/adolescenata i njihovih roditelja/ skrbnika:

1. Psihodijagnostička obrada djeteta – dojenačka i predškolska dob
2. Psihodijagnostička obrada djeteta – kasna predškolska i školska dob – WISC-IV-HR
3. Psihodijagnostika poremećaja iz spektra autizma – opservacijski protokol ADOS-2
4. Psihološko savjetovanje djeteta/adolescenta
5. Psihološko savjetovanje roditelja/skrbnika
6. Psihološka priprema djeteta za medicinski postupak ili drugi stresni događaj
7. Psihološki tretman kompleksne traume
8. Tretman rehabilitacije kognitivnih i izvršnih funkcija, uvježbavanje životnih vještina
9. Individualna psihoterapija po principu kognitivno-bihevioralne terapije
10. Grupna psihoterapija

Radno vrijeme: 08:00 – 20:00

Logopedске djelatnosti:

- Procjena komunikacijskog i jezično-govornog razvoja djece dojenačke dobi
- Procjena usvojenosti predvještina čitanja i pisanja
- Procjena vještina čitanja i pisanja
- Procjena jezično-govornog statusa odraslih osoba
- Terapija djece dojenačke dobi s komunikacijskim teškoćama
- Terapija djece s jezično-govornim odstupanjima dojenačkog i predškolskog uzrasta

Radno vrijeme s pacijentima

Ponedjeljak, srijeda, petak: 08:00 - 14:00

Utorak, četvrtak: 14:00 - 20:00

Postupci koji se obavljaju u okviru edukacijsko rehabilitacijske obrade ili tretmana:

- Inicijalna edukacijsko- rehabilitacijska obrada – dojenačka i predškolska dob djeteta
- Inicijalna edukacijsko rehabilitacijska obrada – školska dob djeteta
- Kontrolna edukacijsko rehabilitacijska obrada
- Rana terapijska stimulacija
- Terapijska stimulacija i rehabilitacija
- Kognitivna strategija učenja djece s teškoćama u učenju
- Edukacijsko rehabilitacijsko savjetovanje roditelja/staratelja

Individualni programi edukacijskog rehabilitatora, ovisno o potrebama djeteta:

- vježbe koncentracije i pažnje
- vježbe grafomotorike i fine motorike ruku
- vježbe okulomotorne koordinacije
- vježbe za razvoj vizualne, auditivne percepcije
- vježbe za razvoj pamćenja
- razvoj vještina čitanja i pisanja
- razvoj komunikacije -vještina stvaranja pojmova, gramatički ispravan govor, bogaćenje rječnika
- razvoj spoznaje - razlikovanje odnosa među predmetima, pojam količine, razumijevanje apstraktnih pojmova
- poticanje usvajanja matematičkih pojmova
- razvoj emocionalnog i socijalnog ponašanja

Radno vrijeme s pacijentima

Ponedjeljak, srijeda, petak: 08:00 - 14:00

Utorak, četvrtak: 14:00 - 20:00

Radna terapija

TERAPIJA SENZORNE INTEGRACIJE: provodi se u posebno opremljenoj sobi koja nudi djetetu određene podražaje u sigurnom i zanimljivom okruženju. Djetetu se u zaštićenom okviru daje mogućnost osjećaja osjetilnih iskustava i njihovo zajedničko povezivanje. Dijete je ono koje bira aktivnost, a terapeut ga u tome prati. Terapija se odvija kroz igru jer je igra djeci osnovna aktivnost i potiče interakciju.

RADNA TERAPIJA: cilj radne terapije je omogućiti djeci sudjelovanje u aktivnostima svakodnevnog života kao što su: samozbrinjavanja (hranjenje, osobna higijena oblačenje...), produktivnost, provođenje slobodnog vremena. Radni terapeut provodi i vježbe za finu i grubu motoriku te grafomotoriku, kao i vježbe za koncentraciju i pamćenje.

RADNOTERAPIJSKA PROCJENA I ANALIZA: izvođenje aktivnosti dnevnog života koje obuhvaćaju područje samozbrinjavanja, produktivnosti i aktivnosti slobodnog vremena, radno-terapijsku procjenu i analizu senzomotoričkih, kognitivnih i psihosocijalnih sposobnosti te njihov utjecaj na izvođenje aktivnosti dnevnog života.

NEUROFEEDBACK TRENING: neinvazivna metoda, vrsta biofeedback-a, kojom se postupno utječe na poboljšanje funkcije mozga.

Gradsko društvo Crvenog Križa Dubrovnik

DOBROVOLJNO DARIVANJE KRVI: Svaka akcija darivanja krvi se promovira na Facebook stranici, a po potrebi najavljuju se i putem lokalnih medija.

PRVA POMOĆ: Prva pomoć važan je prvi korak koji pomaže u spašavanju života i smanjenju posljedica ozljeđivanja. Pravodobno djelovanje i primjena odgovarajućih postupaka prve pomoći tijekom prvih kritičnih minuta može bitno utjecati na ishod događaja.

Tečajevi prve pomoći :Program osposobljavanja radnika za pružanje prve pomoći na radu provodi se na temelju Zakona o Hrvatskom Crvenom križu, Zakona o zaštiti na radu (NN 59/96) i Pravilnika (NN 56/83

ZAŠTITA ZDRAVLJA I PROMOCIJA ZDRAVIH NAČINA ŽIVOTA

Crveni križ brine o Vašem zdravlju : Crveni križ brine o Vašem zdravlju“ preventivna je akcija u kojoj naši volonteri sugrađanima mjere krvni tlak i cukar u krvi. Ova aktivnost se tijekom 2023. godine održala u suradnji s Medicinskom školom Dubrovnik i bila je organizirana 20 puta. Akcije su se organizirale u Dubrovniku i na otoku Mljetu. Kroz ove akcije obuhvaćeno je 1.073 osobe. 668 osoba provjerilo je krvni tlak, a 990 osoba provjerilo je visinu cukara.

SLUŽBA TRAŽENJA

CRVENI KRIŽ U GRADU: Dežurajući svakodnevno u pravilu od 10 do 19 sati, s osnovnom medicinskom opremom, na dvije lokacije na Dubrovačkim zidinama, Minčeti i Sv. Ivanu, na dvije lokacije na Stradunu, ispred palače Sponza i ispred sv. Klare, na dvije lokaciji na

otoku Lokrumu, i na plažama Solitudo-Mandrač, Bellevue, Danče i Štikovica članovi Kluba mladih i Spasilačkog kluba „Neptun“ Dubrovačkog Crvenog križa intervenirali su i pomagali sugrađanima i posjetiocima našeg Grada.

Spasioci koji su radili na našim plažama prošli su tečaj za spasioce na otvorenim vodama kojeg provodi Hrvatski Crveni križ i Gradsko društvo Crvenog križa Dubrovnik. Osobe koje su na postama pružale prvu pomoć prošle su osnovni i napredni tečaj iz pružanja prve pomoći, osnovnih znanja o Crvenom križu i osnovni tečaj o komunikacijama.

Na gradskim plažama na Mandraču, Bellevueu, Štikovici i Dančama dežurali su spasioci i timovi prve pomoći.

PSIHOSOCIJALNA PODRŠKA: Sukladno Statutu Gradsko društvo Crvenog križa Dubrovnik organizira i provodi program psihosocijalne podrške (PSP). Psihosocijalna podrška je proces fizičkog i psihičkog osnaživanja pojedinca, njegove obitelji i socijalnog okruženja kako bi u sebi i svojoj okolini pronašao ili stekao snage i načine za uspješno suočavanje sa stresom i brže se uključio u svakodnevni život. GDCK Dubrovnik pruža psihosocijalnu podršku korisnicima, njihovim obiteljima, ali i svojim djelatnicima i volonterima koji rade s korisnicima ili sudjeluju u pripremama i odgovoru na krizne situacije.

Psihosocijalna skrb za beskućnike u objektu Privremenog smještaja: U skladu s Planom djelovanja za 2023. godinu, Gradsko društvo Crvenog križa Dubrovnik nastavilo je s provođenjem programa psihosocijalne skrbi za korisnike Privremenog prihvatilišta za smještaj socijalno ugroženih osoba (dalje u tekstu: Prihvatilište), uz financijsku potporu Grada Dubrovnika i Upravnog odjela za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo. Provođenje programa je započelo 11. kolovoza 2014. godine.

Psihosocijalna podrška zaposlenicima i volonterima

MLADI

Klub mladih : Kroz rad Kluba pružaju se mogućnosti razvoja različitih volonterskih aktivnosti. Klub za mlade svoje aktivnosti provodi s mladima najmanje pet dana u tjednu, u prostorima Kluba na adresi Obala Ivana Pavla II 61 u Dubrovniku kao i na području djelovanja Gradskog društva Crvenog križa Dubrovnik (dalje u tekstu: GDCK Dubrovnik). Klub mladih sastaje se ponekad i vikendom, kako to trenutačna situacija dozvoljava, a sve kako bi sudjelovali na nekim aktivnostima koje se događaju u navedeno vrijeme. Vikendom, najčešće subotom, održava se redovni sastanak na kojem se dogovaraju aktivnosti i održavaju se unaprijed dogovorene radionice. Rade se različite edukacije koje omogućuju mladima da sudjeluju u programima educiranja drugih, djece manjih uzrasta, mladih u srednjim školama i odraslih. Aktivnosti projekta izradili su mladi uz pomoć voditelja. Cilj djelovanja Kluba mladih je okupljanje i osnaživanje mladih kako bi se podigla kvaliteta njihovog života.

Natjecanje mladih Hrvatskog Crvenog križa:

Terenska jedinica: Terenska jedinica nadopuna je Kluba mladih GDCK Dubrovnik i glavna je poveznica za regrutiranje budućih članova Gradskog Interventnog tima koji se

priprema za djelovanje u kriznim situacijama. Kroz terensku jedinicu osposobljavaju se ekipe prve pomoći i ekološke ekipe

ZVONKO - Znanjem i Vještinama do Otpornije zajednice s Neustrašivim i Kreativnim

Osnovnoškolcima: Glavne aktivnosti projekta su kreativne i edukativne radionice na teme: pravila, prava čovjeka i djece, primjena u svakodnevnom životu „Što mogu ja“, razumijevanje potreba drugih, ponašanje za vrijeme kriznih situacija, prevencija trgovanja ljudima, briga o okolišu, prevencija ovisnosti, pomoć starijima i osobama s invaliditetom, opasnosti i kodovi sigurnosti na vodi, te ekološka akcija „Posadi drvo, ostavi otisak“ - sadnja jednog stabla, autohtone vrste, u svim mjestima gdje se projekt odvija: Smokovljani, Ston, Janjina, Trpanj, Dubrovnik, Kuna i otok Mljet.

Ostale aktivnosti u projektu su: organiziranje slobodnog vremena, usluge usmjerene na podizanje kvalitete i kulture življenja; savjetovanja, izgradnja kapaciteta civilnog društva; aktivnosti vezane uz zaštitu prirode i okoliša; osposobljavanje volontera i njihovo uključivanje u dodatne aktivnosti te suradnja s lokalnim institucijama.

PRIPREMA I DJELOVANJE U KRIZNIM SITUACIJAMA: Ratovi, prirodne i tehničko-tehnološke katastrofe posebno pogađaju najosjetljivije dijelove stanovništva, a oporavak zna biti spor i dugotrajan. Hrvatski Crveni križ u svom djelovanju stavlja poseban naglasak na aktivnosti vezane za pripremu i djelovanje u kriznim situacijama te pomaganje pogođenim zajednicama u oporavku.

Operativne snage Hrvatskog Crvenog križa su temeljna operativna snaga sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama. Okvir djelovanja operativnih snaga temelji se na Zakonu o sustavu civilne zaštite, Pravilniku o ustroju, pripremi i djelovanju Hrvatskog Crvenog križa u kriznim situacijama te ostalim relevantnim propisima.

Operativne snage Hrvatskog Crvenog križa čine djelatnici i volonteri društava Crvenog križa organizirani u krizne stožere, interventne timove i timove podrške na svim razinama. Hrvatski Crveni križ sudjeluje u aktivnostima vezanim uz krizne situacije, tijekom svih faza krize - od pripreme preko odgovora na kriznu situaciju i pomoći u oporavku po završetku krize.

SPAŠAVANJE ŽIVOTA NA VODI: Da bi se smanjio broj nesreća na vodi, uspostavljen je nacionalni sustav prevencije utapanja i sprečavanja nezgoda povezanih s vodom. Hrvatski Crveni križ vodi Službu spašavanja života na vodi na temelju međunarodno priznatih standarda. Provodi tečajeve za osposobljavanje spasilaca, instruktora i voditelja spasilačkih postaja, vodi evidenciju o njihovoj osposobljenosti i obnovu znanja i praktičnih vještina spasilaca. Donosi pravila i standarde spasilačkih postaja i provodi procjenu rizika na kupalištima.

Programi osposobljavanja: obuka za osposobljavanje spasilaca i ispit za obnovu uvjerenja.

Projekt „Sigurnost na vodi“ : Spasilac junior, Plivajmo zajedno“: Cilj projekta je učenje i poboljšanje plivačkih sposobnosti kod djece. Projekt su provela dva licencirana trenera plivanja (licenciran od strane Hrvatskog plivačkog saveza) zajedno s dva licencirana spasioca.

Akcije čišćenja podmorja i priobalja

PROGRAMI ZA OSOBE TREĆE ŽIVOTNE DOBI

Klub 65+: Sve radionice se objavljuju u mjesečnom programu te su na raspolaganju članovima i široj javnosti u papirnatom i elektronskom obliku. Izuzimajući mjesec srpanj i kolovoz, period kada Klub radi pauzu. Starosna dob varira od 55 do 90 godinu. Sveukupan broj članova je 150, od kojih je 80 aktivnih. Klub ima 16 stalnih volontera i nekoliko povremenih volontera. Aktivnosti: literarno-recitatorsko druženje, sportsko – rekreativne aktivnosti, razgovori i psihosocijalne radionice, kreativne radionice, edukativne radionice

Homo u đir : Opći cilj prijavljenog programa „Homo u đir“ je ublažavanje socijalne isključenosti osoba treće dobi i unaprjeđenje kvalitete života starijih osoba u samostalnim domaćinstvima. Posebni cilj programa „Homo u đir“ je podrška starijim i nemoćnim osobama u samostalnom životu i ostanku u vlastitom domu te prevencija institucionalizacije starijih i nemoćnih osoba koje žive u samačkim domaćinstvima. Usluga prijevoza za starije osobe kojima ta usluga nije ili je teško dostupna i osigurava poboljšanje kvalitete njihova života i duži ostanak u vlastitom domu.

KLUB „MI MOŽEMO!“: GDCK Dubrovnik, potaknut pozitivnim iskustvima u svom radu s udrugama za osobe s invaliditetom, pokrenuo je u 2019. godini projekt – Klub „Mi možemo!“ kroz koji okuplja osobe s invaliditetom koje se žele uključiti u rad Crvenog križa, ali i nastojati prilagoditi programe Crvenog križa potrebama osoba s invaliditetom. Projekt je započeo s kampanjom osvješćivanja naših sugrađana kroz akciju „Vidite li nas?“ s plakatom kojim je oblijepljen jedan autobus Libertasa koji vozi ulicama našeg Grada. Ovom porukom nastoji se senzibilizirati javnost i poslati im poruka kako osobe s invaliditetom nisu nečije druge one su naše, i trebamo ih obadat.

Kontakt:

Gradsko društvo Crvenog križa DUBROVNIK

Obala pape Ivana Pavla II 61, Dubrovnik

tel. 020/418810 tel./fax.: 020/418811;

e-mail: info@crvenikrizdubrovnik.hr i gdck.dubrovnik@gmail.com

Internet: www.crvenikrizdubrovnik.hr

Facebook: [Crveni križ Dubrovnik](https://www.facebook.com/CrveniKrizDubrovnik)

Lukjernica – Udruga za zaštitu prava psihijatrijskih pacijenata i unaprjeđenje duševnog zdravlja i kvalitete života

Udruga za zaštitu prava psihijatrijskih pacijenata i unaprjeđenje duševnog zdravlja i kvalitete života „Lukjernica“ osnovana je 2003. godine od strane nekolicine roditelja oboljelih, a na inicijativu dr. Nade John, psihijatrice u Općoj bolnici Dubrovnik, i doc. dr. sci. Slađane Štrkalj Ivezić, ravnateljice dnevne bolnice Vrapče. Na početku svojeg djelovanja Udruga je okupljala roditelje oboljelih u cilju međusobne podrške i razmjene znanja i iskustava.

Kroz svoj daljnji rad Udruga je proširila svoju djelatnost i na rad sa oboljelima radi bržeg oporavka, bolje socijalizacije i integracije u društvo. Aktivnosti udruge su edukacija, kreativne radionice likovnog i verbalnog izražavanja, grupna terapija i podrška oboljelima. Uloga Udruge je i stalno informiranje javnosti o mentalnim oboljenjima radi većeg senzibiliteta prema oboljelima i smanjivanja stigme. Brojni mediji u Dubrovniku i Hrvatskoj izvještavali su o radu naše Udruge.

Udruga Lukjernica trenutno broji više od sedamdeset korisnika i članova njihovih obitelji, a vrlo često dobivamo upite za uvođenje u rad novih članova. Usluge i aktivnosti koje Udruga trenutno provodi su: **mobilni tim, dnevni boravak za oboljele, grupa međusobne podrške za roditelje, grupa psihološke podrške za korisnike, individualno savjetovanje, edukacije i kreativne radionice.** Od 2020. nekolicina naših članova educirala se za facilitatore grupa podrške i peer stručnjake za mobilne timove. Usprkos Covid pandemiji koja je tada bila u zamahu grupe podrške osoba s iskustvom psihosocijalnih poremećaja održavale su se online, a nakon toga svakog petka u prostorijama Udruge. Radimo na tome da se u Dubrovniku formira mobilni tim, a do tada sami povremeno posjećujemo članove kojima je to potrebno, a nisu u mogućnosti dolaziti u prostorije Udruge. Kreativne radionice intenziviraju se u predbožićno vrijeme, a do sada smo imali i nekoliko izložbi naših članova. Članovi su, također, aktivni i kroz pisano izražavanje te im je više pjesama objavljeno u knjigama. Izdali smo i četiri brošure, bilo kroz razne projekte ili samo s namjerom da bolje predstavimo rad Udruge onima kojima bi to moglo pomoći. Povremeno smo imali i radno okupacijske terapije, kao branje maslina i grožđa. Udruga posjeduje poprilično bogatu biblioteku i nemali broj društvenih igara.

Kroz naše projekte i aktivnosti ujedinjujemo sve segmente lokalne zajednice (obitelji, institucije, udruge, stručne suradnike) u svrhu pružanja pomoći osobama oboljelih od psihosocijalnih poremećaja kroz implementaciju neophodnih usluga za prevenciju institucionalizacije i poboljšanje kvalitete života osoba unutar obiteljskog okruženja. Udruga aktivno surađuje sa Zavodom za socijalnu skrb, psihijatrijskim odjelom Opće bolnice Dubrovnik, Hrvatskim zavodom za zapošljavanje, raznim udrugama sličnih karakteristika, udrugom Bonsai, udrugom Deša, Art radionicom Lazareti, Kinematografima Dubrovnik, Kazalištem Marina Držića, Gradskim muzejima... Brojni su i donatori koji uz Grad Dubrovnik i Dubrovačko-neretvansku županiju pomažu radu Udruge.

Cilj rada Udruge je pojačati aktivno sudjelovanje oboljelih u vlastitom liječenju, poboljšati njihovu komunikaciju s liječnicima i obiteljima, smanjiti broj relapsa pa time i rehospitalizacije, poboljšati socijalno i obiteljsko funkcioniranje te osnažiti i educirati članove obitelji, a sve u svrhu prevencije institucionalizacije.

Za sve upite možete se obratiti na broj mobitela:0912816237, na facebook stranicu - Udruga Lukjernica kao i na mail: lukjernica@hotmail.com

DEŠA – Dubrovnik, Regionalni centar za izgradnju zajednice i razvoj civilnog društva

DEŠA je registrirala socijalnu uslugu „Savjetovanje i pomaganje“ s korisničkom skupinom - žrtve nasilja u obitelji.

Osim pravne podrške i financijske pomoći DEŠA kroz socijalnu uslugu potiče osnaživanje korisnika u prevladavanju različitih posljedica proživljenog nasilja.

Potrebno je istaknuti da DEŠA pruža psihološko savjetovanje za sve zainteresirane korisnike koji su žrtve nasilja u obitelji ili žrtve različitih kaznenih djela.

Također, odlučili smo proširiti naše usluge na način da smo okupili žene žrtve nasilja u obitelji u grupu psiholoških radionica i u grupu radionica osnaživanja i jačanja samopouzdanja žena žrtava nasilja.

DEŠI – Dubrovnik se možete obratiti putem telefonskog broja: 020/311-625 ili putem e-mail adrese: info@desa-dubrovnik.hr

O Obiteljskom savjetovalištu Dubrovačke biskupije

Obiteljsko Savjetovalište je započelo sa radom 2012.g. i djelovalo je pod okriljem osnivača odnosno Dubrovačke biskupije. Od 2019. djeluje pod okriljem Caritasa Dubrovačke Biskupije.

U Obiteljskom savjetovalištu su zaposlene 2 stručne osobe: na puno radno vrijeme klinička psihologinja koja je Voditeljica OS i na pola radnog vremena psihoterapeutkinja realitetne psihoterapije.

Obiteljsko savjetovalište pruža usluge savjetovanja mladima bez odgovarajuće roditeljske skrbi, usluge savjetovanja i pomaganja biološkim, udomiteljskim i posvojiteljskim obiteljima u raznovrsnoj problematici međusobnih odnosa i teškoća u roditeljstvu, usluge savjetovanja i podrške mladima nakon izlaska iz institucionalne skrbi, usluge savjetovanja za osobe u raznim ovisnostima i njihove obitelji, individualno i bračno savjetovanje i psihoterapija, te **savjetovanje i podrška žrtvama nasilja u obitelji**.

Usluge su besplatne, ne treba uputnica, dostupni smo na e-mail i mobitel, pozivom i porukom.

Obiteljsko savjetovalište surađuje sa svim relevantnim institucijama (vrtići, škole, Zavod za soc.rad, OB Dubrovnik, policija, državno odvjetništvo, sud, civilne udruge, Grad Dbk, Županija...).

Provode se radionice, predavanja, programe i projekte.

E-mail: os@db.hr, Fb: Obiteljsko savjetovalište Dubrovačke biskupije

Mob. Silvia 091-323-3905, Mob. Marijana 091-323-3918

Psihološko savjetovalište Centra za mlade Dubrovnik

Psihološko savjetovalište Centra za mlade otvoreno je za savjetodavni i preventivni rad s **mladima od 15 do 30 godina**.

Namijenjeno je svima koji su posredno ili neposredno bili izloženi nekom traumatskom događaju, ili osjećaju da se nalaze u situaciji koja ima utjecaj na njihovo psihičko i tjelesno stanje.

Za dolazak psihologu nije potrebna liječnička uputnica i usluge savjetovališta su besplatne.

Savjetodavni i preventivni rad se odvija prema kodeksu i pravilima psihološke struke od strane za to educiranih osoba.

Ciljevi rada su:

1. podrška i pomoć klijentima kako bi lakše podnijeli i prebrodili svoje teškoće u emocionalnom ili kognitivnom funkcioniranju
2. jačanje i korištenje osobnih resursa u zaštiti mentalnog i fizičkog zdravlja
3. kroz edukativni rad s mladima (radionice i predavanja u CMD) cilj je prevenirati nepoželjne oblike ponašanja koji negativno utječu na mentalno zdravlje mladih
4. kroz niz kreativnih radionica omogućiti mladima kvalitetno i strukturirano provođenje slobodnog vremena

Psihološke podrška sastoje se od strukturiranih individualnih ili grupnih razgovora koje uvijek vodi posebno osposobljena stručna osoba. Povremeno, prema potrebi, voditelj tijekom rada u dogovoru s klijentom surađuje s drugim institucijama ili liječnikom.

Trajanje intervencije i psihosocijalne podrške nije moguće unaprijed odrediti. Broj susreta i duljina tretmana ovisi o potrebama klijenata pogođenih traumatskim događajem (bolest, smrtni slučajevi, nasilje, obiteljski problemi i sl.) ili ovisi o samoj dijagnozi psiholoških poteškoća s kojima se klijenti javljaju.

Dolazak u savjetovalište treba prethodno dogovoriti s voditeljicom savjetovališta putem maila.

Kontakt: savjetovaliste@cmd.hr

Voditeljica savjetovališta

Suada Salčić prof. pdg.i psih./savjetnik

Feniks – Udruga za zaštitu djece, mladih i obitelji

Trenutno provodi preventivne programe ovisno o potrebama zajednice i financijskim sredstvima.

Provodile su se radionice za grupe adolescenata, kao i individualni razgovori po potrebi. Nastavak ove usluge ovisi o financijskim sredstvima.

Već dugi niz godine se provodi i psihosocijalni tretman počinitelja nasilja u obitelji. Ova usluga će se nastaviti i dalje.

Za sve informacije o udruzi Feniks, obratite se putem e-maila: info.feniks.dubrovnik@gmail.com

Zaklada Blaga djela

Svrha zaklade je:

1. izravno ili putem postojećih ustanova socijalne skrbi ili organiziranjem novih pružati različite oblike potpore osobama i obiteljima, osobito obiteljima samohranih roditelja i obiteljima s više malodobne djece, kojima je potrebna pomoć za podmirenje osnovnih životnih potreba radi težeg materijalnog, zdravstvenog i uopće socijalnog položaja i drugih okolnosti, zbog čega ih sami, svojim radom, prihodom od imovine ili uz pomoć članova obitelji i iz drugih izvora nisu u mogućnosti zadovoljiti;
2. graditi i sudjelovati u financiranju izgradnje objekata socijalne namjene: stanova za socijalno ugrožene obitelji i domova za smještaj starih, nemoćnih i napuštenih osoba i umirovljenika slabijeg imovnog stanja i drugih objekata socijalne namjene;
3. pružati pomoć domovima za djecu i za starije i nemoćne osobe;
4. pomoći novčanim potporama školovanje učenika srednjih škola i sveučilištaraca, iz obitelji s težim materijalnim, zdravstvenim i uopće socijalnim prilikama, osobito djece bez jednog ili oba roditelja;
5. obrtnicima deficitarnih zanimanja potrebnih građanima pružati potporu u temeljnim elementima njihove obrtničke aktivnosti;
6. surađivati s vjerskim zajednicama, humanitarnim organizacijama, udrugama i drugim fizičkim i pravnim osobama koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi;
7. podržavati, sudjelovati i pomagati u izradi i provođenju mjera i programa za zaštitu ljudskog okoliša kao i za unapređenje stanja kulturne i povijesne baštine Dubrovnika.

Svrha zaklade se provodi kroz:

1. programe socijalne skrbi
2. novčane pomoći

Programi socijalne skrbi:

1. Pomoć i njega u kući
2. Pomoć u namirnicama
3. Rehabilitacija djece s poteškoćama u razvoju
4. Dječji vrtići – subvencioniranje cijene

Novčane pomoći:

1. Potpore za školovanje (jednokratne potpore i stipendije)
2. Transferi preko Grada (donacije Zaklade u proračun Grada Dubrovnika iz kojeg se isplaćuje jednokratne pomoći građanima slabijeg imovinskog stanja)
3. Džeparac (štićenima domova za starije i nemoćne, „halo pomoć“ – financiranje mjesečnog najma uređaja, džeparac osobama smještenim u ustanove izvan Grada Dubrovnika)
4. Suradnja s Domom maslina
5. Troškovi prehrane pasa vodiča

Kontakt:

Adresa: Kovačka 1, 20 000 Dubrovnik,

Telefon: 020/321-606, e-mail: zaklada.blaga.djela@du.t-com.hr

web stranica: <https://zaklada-blaga-djela.hr/>

Udruge za osobe s invaliditetom i djecu s teškoćama u razvoju

1. Dva Skalina, Udruga roditelja djece s poteškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom

Udruga Dva skalina po Riješenju ministarstva za demografiju obitelj, mlade i socijalnu politiku ima uvjete za pružanje slijedećih socijalnih usluga.

1. Usluga Cjelodnevnog boravka za djecu i mlade s crebralnom paralizom (pruža)
2. Uslugu individualne psihosocijalne podrške u obitelji i kod pružatelja usluga (pruža kod pružatelja usluga,)
3. Uslugu rane intervencije (pruža)
4. Uslugu pomoći pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja(integracija-pruža)

Osim ovih licenciranih usluga udruga pruža i uslugu psihosocijalne podrške za roditelje djece s TUR.

Radi ostvarivanja prava na korištenje bilo koje gore navedene usluge, potrebno je kontaktirati Udrugu i dogovoriti sastanak, nije potrebno imati uputnicu od Zavoda za socijalni rad.

Kontakti:

095/368-9227 (Anita Šetka – tajnica)

091/793-3403 (Antonija Kovačić-predsjednica), e.mail: dva.skalina@du.t-com.hr

int. stranica www.dvaskalina.hr, facebook stranica Udruga Dva skalina

2. Rina Mašera, Udruga za osobe s intelektualnim teškoćama

Nevladina i neprofitabilna udruga osoba s intelektualnim teškoćama, članova njihovih obitelji i ostalih građana dobre volje koji svojim radom žele pomoći Udruzi u svrhu organiziranog poticanja radnji i mjera za promicanje rehabilitacije, socijalizacije, inkluzije, skrbi i socijalnog statusa članova.

U sklopu poludnevnog boravka provode se različite radionice (od ponedjeljka do petka):

1. Kreativne
2. Glazbene
3. Cvjećarske
4. Rehabilitacijske

Kontakt:

Ulica od Čempresa 6, Dubrovnik, 020 414 168, info@rinamasera.hr

3. Udruga slijepih Dubrovačko - neretvanske županije

Udruga slijepih Dubrovačko neretvanske županije je socijalno humanitarni oblik udruživanja slijepih osoba radi zaštite i promicanja zajedničkih interesa i ciljeva, bez namjere stjecanja dobiti. Udruga broji 150-ak članova, a broj se iz godine u godinu povećava.

Udruga je osnovana 1952. godine i kontinuirano djeluje preko pedeset godina.

Osnovne djelatnosti Udruge su okupljanje i organiziranje slijepih osoba, ostvarivanje prava članova na području školovanja, rehabilitacije i zapošljavanja, ostvarivanje njihovih posebnih prava, te organiziranje društveno-kulturnog i sportskog života. Budući da su slijepi invalidi najveće kategorije, s mnogim posebnostima, Udruga svojim stručnim, materijalnim, savjetodavnim i drugim uslugama svojim članovima nastoji pomoći u rješavanju njihovih problema.

Kontakt:

020 / 323 - 753, udruga.slijepih.du@du.t-com.hr, www.usdnz.hr

4. Udruga gluhih i nagluhih Dubrovačko - neretvanske županije

Udruga gluhih i nagluhih Dubrovačko-neretvanske županije je dragovoljna socijalno-humanitarna, kulturno-prosvjetna, rekreativna, nestranačka i neprofitna organizacija, koja okuplja osobe oštećena sluha (gluhe, nagluhe i gluhoslijepe), kao i roditelje gluhe djece i mladeži, na području Dubrovačko-neretvanske županije u jedinstvenu udругu, a u svrhu promicanja svih aspekata kvalitetnijeg života osoba oštećena sluha, u ostvarivanju i zaštiti njihovih pojedinačnih i zajedničkih interesa.

Djelatnosti Udruge je zaštita interesa članstva – rad na promicanju društvenog položaja svih svojih članova i rad na rješavanju njihovih životnih problema i materijalnog stanja, organizacija odmora i rekreacije, pomaganje u ostvarivanju prava na slušna i surotehnička pomagala, pomoći iz socijalne skrbi i dr.

Udruga okuplja gluhe i nagluhe osobe, roditelje djece i mladeži oštećena sluha radi unapređenja društvenog položaja i rješavanja životnih teškoća nastalih kao posljedica oštećena sluha, organizirano djeluje na prevladavanju komunikacijskih barijera koje se pojavljuju u svakodnevnom životu gluhih i nagluhih osoba.

U sklopu svojih djelatnosti Udruga organizira i tečajeve znakovnog jezika, dva puta tjedno po dva sata (tu se okupljaju mladi i družje), jednom godišnje jednodnevni izlet koji je besplatan za članove Udruge, unapređuje kulturni život članova promocijom knjige pjesama kao i izložbom slika, itd.

Udruga gluhih i nagluhih članica je Hrvatskog Saveza gluhih i nagluhih Zagreb i Humanitarne mreže Hrvatske.

Osobom oštećena sluha smatra se osoba čiji gubitak sluha na boljem uhu iznosi od 35 do 80 db (za nagluhe) te od 81 db dalje (za gluhe osobe). Osobe oštećena sluha bez poslovne sposobnosti ili s ograničenom poslovnom sposobnošću mogu bit članovi Udruge, kao nimalni članovi, bez prava odlučivanja u radnim tijelima Udruge.

Kontakt

UDRUGA GLUHIH I NAGLUHIH DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE
20 000 DUBROVNIK, Josipa Kosora br. 30, tel./fax.: +385 20 332 690,
e-mail: udruga-gluhih@net.hr, facebook: [udruga gluhih Dubrovnik](#)

5. Društvo multiple skleroze Dubrovnik

Društvo multiple skleroze Dubrovačko-neretvanske županije osnovano je 6. svibnja 2004. godine kao dobrotvorna, neprofitna, nevladina udruga s ciljem unapređenja liječenja, istraživanja, rehabilitacije i zaštite osoba oboljelih od multiple skleroze. Okuplja svoje članove na području cijele Dubrovačko-neretvanske županije. Svrha i područje djelovanja Društva je socijalizacija i unapređenje kvalitete života oboljelih od MS-a.

Društvo je članica Saveza društava multiple skleroze Hrvatske. Okuplja 130 članova, 12 zaposlenih i 18 volontera. Brojimo 130 hrabrih članova, koji zajedno sa svojim obiteljima, liječnicima i sa svojom Udrugom vode bitku protiv ove teške bolesti. Udruga je posebno mjesto za članove, jer u našoj Udruzi nema bolesnih, samo onih koji su malo manje zdravi, jer su u Udruzi svi jednaki i kako je jedna naša članica lijepo rekla ;"svi mi hodamo u istim cipelama". Najviše smo ponosni na kvalitetne odnose unutar Udruge, koje pokušavamo izgraditi na način da se i članovi i zaposleni i volonteri osjećaju kao jedna velika obitelj. Zato i svi vi koji ćete nam tek doći DOBRODOŠLI!

Otvoreni kanali komunikacije sa stručnjacima iz područja liječenja/rehabilitacije MS-a.

Linija povjerenja - ovim putem možete porazgovarati sa socijalnim radnikom i/ili dogovoriti razgovor u prostorijama društva MS

Aktivnosti Udruge:

Uloga našeg Društva je provođenje raznih aktivnosti kojima psiho-fizički osnažujemo oboljele, te im život činimo kvalitetnijim.

1. Informiranje
2. Kreativne radionice
3. Osobni asistenti i Domačice
4. Debatni klubovi
5. Duhovne radionice
6. Grupa podrške
7. Terapija ultrazvukom po Seltzeru
8. Vježbanje
9. Transporter za svladavanje prepreka

Kontakt:

Društvo multiple skleroze, Dubrovačko - neretvanske županije
Branitelja Dubrovnika 3, 20000 Dubrovnik, Tel: 098 709536
E-mail: dms_dubrovnik@sdmsh.hr

6. Udruga za Down sindrom Dubrovačko - neretvanske županije

Udruga za Down sindrom Dubrovačko-neretvanske županije osnovana je u svibnju 2008. godine, na inicijativu roditelja djece predškolske i školske dobi. Udruga djeluje na području grada i županije. Osim naše Udruge na području Hrvatske djeluje još sedam Udruge za Down sindrom (Zagreb, Split, Čakovec, Rijeka, Karlovac, Zadar, Osijek) na čelu sa krovnom organizacijom Hrvatskom zajednicom za Down sindrom. Udruga svojim radom korisnicima osigurava one aktivnosti koje sustav zdravstva i obrazovanja nije omogućio ili su iste nedostatne s obzirom na broj i potrebu njihovih korisnika. Temeljni cilj Udruge je osigurati što kvalitetniji život osobama s Down sindromom, senzibilizacija društvene zajednice, unapređivanje zdravstvene psiho-socijalne skrbi, obrazovanja, zapošljavanja, te uključivanja osoba s DS u sve segmente društvene zajednice.

Važno je izdvojiti da korisnici udruge izrađuju različite likovne rukotvorine

Kontakti:

e-mail: downdnz@gmail.com, facebook: Udruga za Down sindrom Dubrovnik - DNŽ

7. Udruga osoba s invaliditetom „Prijatelj“ Metković

Udruga osoba s invaliditetom Prijatelj Metković osnovana je 2003. godine te preko 20 godina brine o osobama s invaliditetom i djeci s poteškoćama, provodi različite projekte te zapošljava osobe s invaliditetom. Udrugu čini stručni, rehabilitacijski i administrativni tim koji se sastoji od preko 70 djelatnika različitih struka, iskustava i profesija. Od 2018. godine udruga je ovlašteni pružatelj socijalnih usluga za više od 100 djece s teškoćama u razvoju u Metkoviću, te na poluotoku Pelješcu. Udruga je 2011. osnovala Socijalnu zadrugu Prijateljicu, a kako bi ostvarili dugogodišnji cilj osnivanja integrativne radionice, osnovali su i Socijalno poduzeće Prijateljica plus koje je 202. steklo status integrativne radionice. Cilj socijalnoga poduzeća Prijateljica plus je zapošljavanje marginaliziranih skupina, kako bi svojim radom osigurale egzistenciju, te tako bile ravnopravne u društvu.

Kontakt:

**Udruga osoba s invaliditetom Prijatelj Metković, Sportska 3 (kancelarija)
Don Radovana Jerkovića (terapijski odjeli), Andrije Hebranga 11 (radionica)**

telefon:

**+385 20 680 090 (kancelarija) uosi.prijatelj@gmail.com
+385 91 680 09 01 (radionica) uosi.prijatelj.radionica@gmail.com
+ 385 91 629 77 28 (terapijski odjel) terapije.uosiprijatelj@gmail.com**

Udruga radost Ploče

Udruga Radost osnovana je 20. ožujka, 2000. godine kao udruga roditelja djece s teškoćama u razvoju i osoba s intelektualnim teškoćama koje su zblížili istiproblemi. Istraživanjem potreba oblika zbrinjavanja djece s teškoćama u razvoju i osoba s intelektualnim teškoćama (u daljnjem tekstu OSIT) koje su dokazale potrebu ostanka u obitelji i uključivanje u život zajednice. Udruga Radost Ploče je nevladina, nepolitička i neprofitna humanitarna organizacija osnovana na principima dobrovoljnosti i humanosti radi unapređivanja, rehabilitacije, poboljšanja kvalitete življenja i zaštite prava djece s teškoćama u razvoju i osoba s intelektualnim teškoćama na području grada Ploča, Dubrovačko-neretvanske i Splitsko - dalmatinske županije.

Kontakt:

**Sjedište udruge: Gračka 5, 20340 Ploče, Tel: 020/670-856,
e-mail: udruga.radost.pl@gmail.com**

Važno! U pojedinim jedinicama lokalne samouprave (gradovi i općine) imaju određene mjere i pogodnosti za građane. Za više informacija obratite se njima.

PRAVNA PODRŠKA I OPĆE PRAVNE INFORMACIJE

Nitko nije spreman postati žrtvom kaznenog ili prekršajnog djela. Štoviše, profesionalno iskustvo nam često pokazuje da su ljudi rijetko informirani o pravima, ulogama, postupcima i podršci prije nego postanu žrtve i/ili svjedoci kaznenih ili prekršajnih djela.

Preplavljenost emocijama i osjećajima nemoći još pojačavaju tu nepripremljenost naših korisnika na sve to što nosi kazneni postupak ili prekršajni postupak nasilja u obitelji.

Uloge osobe u kaznenom ili prekršajnom postupku:

1. Žrtva kaznenog djela: Osoba koja je pretrpjela kazneno djelo opisano Kaznenim zakonom. Žrtva kaznenog djela može pretrpjeti fizičke i psihološke posljedice, imovinsku štetu i dr. Primjerice, žrtva kaznenog djela nasilja u obitelji može imati fizičke povrede, ali i trpjeti psihološke posljedice kaznenog djela. Te psihološke posljedice mogu biti: izraziti strah, noćne more, iznova proživljavanje događaja, depresivna stanja, izostanak emocionalne reakcije i dr. te Imovinsku štetu. Postoje neposredna i posredna žrtva kaznenog ili prekršajnog djela. Neposredna žrtva je primjerice žrtva ubojstva, dok je posredna žrtva npr. Bračni drug i djeca žrtve.

Žrtvom kaznenog djela smatraju se i bračni i izvanbračni drug, životni partner ili **neformalni životni partner te potomak, a ako njih nema, predak, brat i sestra one osobe čija je smrt izravno prouzročena kaznenim djelom te osoba koju je ona na temelju zakona bila dužna uzdržavati.**

Prema Zakonu o kaznenom postupku (NN 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17, 126/19, 126/19, 130/20, 80/22, 36/24) žrtva kaznenog djela može ostvarivati različita **prava. Popis prava pogledajte u poglavlju Tko su žrtve nasilja u obitelji?**

Nasilje možete prijaviti policiji, državnom odvjetništvu ili Hrvatskom zavodu za socijalni rad. Svatko tko ima saznanja o određenom nasilju ima dužnost prijaviti to nasilje nadležnim institucijama.

U nastavku donosimo postupak prijave kaznenog djela državnom odvjetništvu, preuzet sa stranice DORH -a: <https://dorh.hr/hr/kaznena-prijava>

Kaznena prijava je obavijest državnom odvjetniku o postojanju osnovane sumnje da je određena osoba počinila u zakonu propisano kazneno djelo.

O kaznenoj prijavi

Prijavu može podnijeti svaka osoba jer je u interesu države otkriti počinitelje kaznenih djela za koja se progon poduzima po službenoj dužnosti. Prema tome, svaka pravna i fizička osoba koja ima ozbiljna i određena saznanja o kaznenom djelu i počinitelju može o tome izvijestiti policiju, odnosno podnijeti na zapisnik prijavu u državnom odvjetništvu ili policiji.

Kaznena prijava se može podnijeti i anonimno. Podnositelj prijave ostaje nepoznat (tj. anonimn). Ovakav način prijave predstavlja prednost za onoga tko ne želi isticati svoj identitet, tj. želi da njegov identitet ostane tajan. U drugom smislu ovakav način prijave predstavlja i teret zato što je nadležni državni odvjetnik obavezan postupati po njoj tek ako iz podataka koji su u njoj navedeni proizlazi da postoji veliki stupanj vjerojatnosti (osnovana sumnja) da je počinjeno kazneno djelo protiv kojeg je prijava podnesena. (Pravna klinika Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu)

Iako Zakon o kaznenom postupku ne određuje pojam kaznene prijave niti njezin sadržaj, naglašavamo kako kaznena prijava nije obična obavijest o nekom događaju, ona ima formalan učinak jer je državni odvjetnik dužan po njoj postupati i utvrditi je li prijava osnovana, a u slučaju odbačaja prijave o tome izvijestiti osobu oštećenu kaznenim djelom.

Kaznena prijava se podnosi kada pravna ili fizička osoba ima određena saznanja o počinitelju kaznenog djela i/ili kaznenom djelu, odnosno kada je oštećena počinjenim kaznenim djelom.

Uobičajena forma i sadržaj kaznene prijave

1. Zakon o kaznenom postupku ne propisuje formu kaznene prijave, ali da bi državni odvjetnik mogao postupati, prijava protiv poznate osobe trebala bi sadržavati:
2. Ime i prezime počinitelja i adresu, i ako raspolažemo tim podacima, navesti godine starosti počinitelja, imena roditelja, zanimanje i druge podatke na temelju kojih je lakše odrediti o kojoj se osobi radi.
3. Što detaljnije opisati događaj (jasni opis) i obavezno navesti mjesto i vrijeme počinjenja kao i druge okolnosti koje mogu pomoći policiji i državnom odvjetništvu u daljnjem radu.
4. Naziv i zakonski članak određenog kaznenog djela iz Kaznenog zakona možemo navesti, ali to nije nužno. Naime, državnog odvjetnika ne veže kvalifikacija navedena u kaznenoj prijavi budući da on odlučuje o kojem se kaznenom djelu radi na temelju utvrđenih podataka i činjenica.
5. Nužno je navesti na osnovu kojih dokaza i činjenica proizlazi da je prijava osnovana:
  1. imena osoba koje imaju saznanja o počinjenom kaznenom djelu, naravno ako raspolažemo tim podacima,
  2. treba priložiti sve dokaze kojima raspolažemo, pismena koja mogu pomoći državnom odvjetniku i policiji u provođenju izvida.
6. Ime i prezime oštećene osobe i njegova adresa.

7. Podatke o podnositelju kaznene prijave (ime i prezime adresa). Ako je kaznenu prijavu podnijela određena osoba, državni odvjetnik mora tu prijavu riješiti uz obavijest oštećenoj osobi. Napominjemo kako državni odvjetnik i policija postupaju i na osnovu anonimne prijave.

DORH donosi i obavijest o prijemu stranke u svezi prijave kaznenog djela ili druge radnje koja u državništvo odvjetništvo dolazi nepozvana. Navodi da stranke, njihovi opunomoćenici i druge osobe koje dolaze nepozvane u državno odvjetništvo, radi podnošenja kaznene prijave, uvida u spise, traženja mišljenja o pravnoj valjanosti ugovora, obavijesti i sl., primaju se u vrijeme određeno godišnjim rasporedom poslova.

Vrijeme određeno za primanje stranaka objavit će se na vidljivom mjestu pri ulazu u službenu zgradu odnosno radni prostor, u rasporedu prostorija i na drugi pogodan način.

Stranke koje dolaze u državno odvjetništvo zbog podnošenja kaznene prijave ili drugog podneska na zapisnik, te radi uvida u spise ili iz drugih razloga prima državni odvjetnik, zamjenik državnog odvjetnika ili savjetnik.

Iznimno, državni odvjetnik, zamjenik ili savjetnik prima nenajavljene stranke u uredovno vrijeme kad ocijeni da je nužno potrebno stranku odmah primiti. Ukoliko se stranka ne može zbog spriječenosti drugim poslovima odmah primiti, na njezino traženje obavijestit će se kada može biti primljena. Obavijest daje državni odvjetnik, zamjenik ili savjetnik koji je zadužen spisom ili po njihovom ovlaštenju upisničar ili službenik u uredu državnog odvjetnika.

Na stranici DORH – a pogledajte i primjer kaznene prijave, kao i upute o anonimnom prijavljivanju kaznenog djela i informacije o lažnim prijavama.

Kada prijavljujete kazneno djelo u policiji ili državnom odvjetništvu, njihovi djelatnici će vas upoznati s pravima koje možete ostvarivati kao žrtva kaznenog djela. Također, **predat će Vam dokument s kontaktima svih institucija i organizacija civilnog društva na teritoriju RH, a koji pružaju podršku žrtvama i svjedocima kaznenih djela.** Time će vas odmah uputiti na vaše **pravo da se obratite na povjerljiv i besplatan, lako dostupan pristup službama za potporu žrtvama kaznenih djela i da ostvarite pravo na psihološku i drugu stručnu pomoć institucija ili organizacija civilnog društva slijedom toga što ste žrtva kaznenog djela.**

Važno pravo koje naglašavamo je i **pravo na pratnju osobe od povjerenja**, po izboru žrtve kaznenog djela. Osoba od povjerenja može pratiti žrtvu pri poduzimanju svih radnji u kojima sudjeluje, od prijave do pravomoćnog okončanja kaznenog postupka. Prema Zakonu o kaznenom postupku (NN 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17, 126/19, 126/19, 130/20, 80/22, 36/24) : „**osoba od povjerenja je zakonski zastupnik ili druga poslovno sposobna osoba po izboru ovlaštenika prava na pratnju, osim ako je predložena ili pozvana u svojstvu svjedoka.**“ Bitno je da je osoba od povjerenja punoljetna i ima poslovnu sposobnost. **Udruga DEŠA u svojim uslugama nudi pratnju osobe od povjerenja. U praksi, pratnju osobe od povjerenja uvijek nudimo našim korisnicima. To je većinom osoba s kojom je žrtva već i prije razgovarala.**

Postoje određene razlike između pratnje stručne osobe i pratnje bliske osobe žrtvi.

Stručna osoba je obučena pružiti emocionalnu podršku osobi i nije u privatnom životu bliska sa žrtvom što joj pomaže da objektivno pruži svu pomoć koja je potrebna žrtvi.

Stručna osoba često prati različite korisnike na sud, u komunikaciji je sa sucima, zamjenicima državnog odvjetnika i drugim osobama što joj pomaže pri lakšem snalaženju na sudu i zalaganja pri ostvarivanju različitih prava. Često stručna osoba šalje preporuku sudu i državnom odvjetništvu gdje naglašava koja prava bi žrtva trebala ostvarivati temeljem različitih okolnosti.

Primjer: dogodilo se da nije bila spremna prostorija za audio – video link, za žrtvu koja je morala taj dan svjedočiti. Stručna osoba u pratnji žrtvi je sa žrtvom došla puno ranije na sud, upravo iz razloga da provjeri da li je uvažena preporuka koja je poslana nadležnim tijelima (sudu i državnom odvjetništvu). Saznala je da prostorija za audio – video link nije bila spremna. Službenici suda su, zatim, imali dovoljno vremena do ročišta da pripreme prostoriju te da žrtva svjedoči putem audio – video linka.

Institut osobe od povjerenja se pokazao izrazito važnim. Naši korisnici uvijek govore kako im je bila potrebna osoba od povjerenja ne samo kao emocionalna podrška nego i u vidu tehničkog snalaženjem u zgradi suda, komunikacije s nadležnim tijelima i zalaganje da osoba ostvari sva prava koja joj pripadaju.

Važno! U praksi nam se pokazalo djelotvorno da najavimo svoj dolazak u ulozi pratnje osobe od povjerenja. Svoj dolazak najavljujemo ili sudu ili državnom odvjetništvu ako postupak još uvijek vodi državno odvjetništvo. Ta najava je obavezna i zbog toga što su prostorije na sudu ili državnom odvjetništvu često malene pa je dolazak osobe od povjerenja potrebno prijaviti nadležnim osobama kako bi u tom slučaju promijenili prostoriju u kojoj se održava ročište ako ona ne može obuhvatiti sve osobe.

Žrtva kaznenog djela ima pravo i na obavijest od državnog odvjetnika o poduzetim radnjama povodom njezine prijave. Nakon dva mjeseca od podnošenja kaznene prijave ili dojava o počinjenom djelu žrtva (i oštećenik) imaju pravo od državnog odvjetnika zatražiti obavijest o poduzetim radnjama. Državni odvjetnik mora uputiti obavijest u roku od trideset dana od zaprimljenog zahtjeva, osim kada bi time ugrozio učinkovitost postupka. O uskrati davanja obavijesti dužan je obavijestiti žrtvu i oštećenika koja je tu obavijest zahtijevala.

Osobe koje su smještene u sigurnoj kući ili imaju opravdani interes zaštiti sebe i svoje bliske osobe **imaju pravo na tajnost podataka**. To u praksi izgleda tako da se žrtva prilikom iskazivanja pozove na ovo pravo i odbije dati svoju adresu stanovanja.

Mnogi naši korisnici su zabrinuti jer ne znaju kada će počinitelj izaći iz pritvora/ istražnog zatvora te ne znaju kako da se informiraju o tome. Žrtva svakako ima pravo biti o ovome svemu obaviještena. **DEŠA uvijek obavještava svoje korisnike da imaju pravo da bez nepotrebne odgode budu obaviješteni** o puštanju uhićenika na slobodu, ukidanju pritvora ili istražnog zatvora, bijegu okrivljenika i otpuštanju osuđenika s izdržavanja kazne zatvora te mjerama koje su poduzete radi **njezove zaštite, osim u slučaju odricanja žrtve**

od navedenog prava. Institucije koje obavještavaju su: sud putem policije (za istražni zatvor) i Služba za podršku žrtvama i svjedocima, pri Ministarstvu pravosuđa i uprave (nakon odsluženja kazne zatvora)

Kada se počinitelj otpušta iz istražnog zatvora temeljem odluke suda žrtvu će o tome na njezin zahtjev obavijestiti policija.

Kada se počinitelj otpušta s izvršavanja kazne zatvora, žrtvu će o tome obavijestiti Služba za podršku žrtvama i svjedocima Ministarstva pravosuđa i uprave.

Žrtva ima pravo saznati informacije **o tijeku izvršavanja kazne zatvora.** **Postoji obrazac zahtjeva koji se šalje na adresu Službe za podršku žrtvama i svjedocima pri Ministarstvu pravosuđa i uprave. Obrazac i cijeli postupak se nalaze na stranici Ministarstva pravosuđa i uprave: <https://mpu.gov.hr/obavjestavanje-zrtve-o-samostalnom-izlasku-zatvorenika-ili-kaznjenika/24305>**

Važno pravo je svakako i **pravo žrtve da bude ispitana putem audio – video uređaja, osim ako se tog prava odrekne.**

U zgradi suda u Dubrovniku postoji posebna prostorija koja je informatički opremljena. Audio – video link funkcionira na način da državni odvjetnik, sudac i branitelj okrivljenika, kao i sami okrivljenik nakon iskaza žrtve postavljaju pitanja žrtvi koja je pozvana na svjedočenje. Žrtva preko slušalica iskazuje i zaprima pitanja i odgovara na njih. Na ovaj način sprječava se uopće susret žrtve i počinitelja te se omogućava kvalitetan i jasan iskaz što je veoma važno državnom odvjetništvu i sudstvu.

Ako je osoba žrtva kaznenog djela za koje je **propisana kazna zatvora teža od pet godina**, ako trpi teže posljedice kaznenog djela, ima pravo na **stručnu pomoć savjetnika na teret proračunskih sredstava pri podnošenju imovinskopravnog zahtjeva.** Ako žrtva kaznenog djela pristane biti oštećenik u postupku onda može aktivno sudjelovati u kaznenom postupku i između ostaloga podnijeti prijedlog za ostvarivanje imovinskopravnog zahtjeva.

Pojedinačna procjena potreba žrtve za posebnim mjerama zaštite

Ovu procjenu **provode tijela koja provode ispitivanja. To su: policija, državno odvjetništvo i sud.** Pri poduzimanju pojedinačne procjene žrtve osobito se uzimaju u obzir osobne značajke žrtve, vrsta ili narav kaznenog djela i okolnosti počinjenja kaznenog djela. Pri tome se posebna pažnja posvećuje žrtvama koje su pretrpjele značajnu štetu zbog težine kaznenog djela, žrtvama kaznenog djela počinjenog zbog nekog osobnog svojstva žrtve te žrtvama koje njihov odnos s počiniteljem čini osobito ranjivima.

Organizacije civilnog društva koje pružaju usluge žrtvama kaznenih djela su u mogućnosti poslati preporuku navedenim tijelima za ostvarivanje posebnih mjera zaštite i prava za žrtvu kaznenog djela. U praksi, udruga DEŠA većinom šalje preporuke za pojedinog korisnika/korisnicu putem obrasca slobodne forme, ali koji sadrži činjenice o kaznenom djelu i posljedice koje žrtva trpi zbog počinjenja kaznenog djela i budućih svjedočenja, susreta s počiniteljem. Najčešće preporučujemo da žrtva svjedoči putem audio – video uređaja, preporučujemo mjere za zaštitu sigurnosti žrtve – npr. Mjere

zabrane približavanja, postavljanje opunomoćenika na teret proračunskih sredstava (za kaznena djela za koja je propisana kazna zatvora od 5 godina) itd.

Pojedinačna procjena žrtve se provodi uz sudjelovanje žrtve i uzimajući u obzir njezine želje, uključujući i želju da se ne koriste posebne mjere zaštite propisane zakonom.

Žrtva za koju su utvrđene posebne potrebe zaštite.

To je osoba koja putem pojedinačne procjene može u kaznenom postupku ostvarivati i još neka dodatna prava. Najčešće imamo iskustva da policijske službenice, prilikom prijave kaznenog djela, ispituju žene žrtve nasilja. Time omogućuju žrtvama ***ostvarenje prava da žrtvu u policiji i državnom odvjetništvu ispituje osoba istog spola.*** Nažalost, to uvijek nije moguće zbog kapaciteta institucija. Djelatnice udruge DEŠE uvijek upućuje svoje korisnike da imaju ***pravo uskratiti odgovor na pitanja koja nisu u vezi s kaznenim djelom, a odnose se na strogo osobni život žrtve.*** Osim ovih prava, žrtve kaznenih djela za koje su utvrđene posebne potrebe zaštite mogu imati ***pravo na tajnost osobnih podataka, zahtijevati isključenje javnosti s rasprave, biti ispitana putem audio – video uređaja i prije ispitivanja razgovarati sa savjetnikom na teret proračunskih sredstava.***

Žrtva kaznenog djela protiv spolne slobode i žrtva kaznenog djela trgovanja ljudima

Važno pravo koje preporučimo žrtvama je pravo na opunomoćenika na teret proračunskih sredstava. Sudac istrage (kada je predmet na državnom odvjetništvu) ili sudac u sudskoj raspravi postavlja opunomoćenika, tj. odvjetnika koji će zastupati interese žrtve u kaznenom postupku. Često DEŠA preporuča postavljanje opunomoćenika za svoje korisnike putem preporuke za ostvarivanje posebne potrebe zaštite. Od ostalih prava važno je izdvojiti – ispitivanje putem audio – video uređaja, osim ako žrtva zahtijeva da bude nazočna u sudnici tijekom davanja iskaza, Razgovor sa savjetnikom na teret proračunskih sredstava prije ispitivanja, dr.

Dijete žrtva kaznenog djela:

Nerijetko su djeca žrtve kaznenih djela. ***Prema zakonu svatko je obavezan prijaviti sumnju ili saznanje da je kazneno djelo počinjeno na štetu djece.*** Važno je napomenuti da su djeca najčešće i svjedoci nasilja koje se događa između roditelja. Stoga, ***djeca koja gledaju nasilje su ujedno i žrtve nasilja jer zbog svoje ranjivosti, dobi i drugih okolnosti pate i često razvijaju različite probleme s mentalnim zdravljem svojim svjedočenjem nasilja.***

1. Prema Zakonu o kaznenom postupku (NN (NN 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17, 126/19, 126/19, 130/20, 80/22, 36/24) djeca, žrtve kaznenog djela ostvaruju sva prava koja i odrasle žrtve mogu ostvariti, ali su ***posebno zaštićena i drugim pravima.***

Djeca, žrtve kaznenih djela imaju pravo na ***opunomoćenika na teret proračunskih sredstava.*** Važno je napomenuti da opunomoćenika postavlja sudac istrage u postupku istrage (kada je predmet još uvijek na državnom odvjetništvu) ili sudac u sudskoj raspravi.

Djeca, žrtve kaznenih djela imaju pravo **pravo na tajnost osobnih podataka i isključenje javnosti**. Policijski službenici, državni odvjetnici, suci, svjedoci vještaci i drugi koji su eventualno sudjelovali u kaznenom postupku, ne smiju nikome davati osobne podatke djeteta koji bi mogli otkriti djetetov identitet niti druge osobne podatke.

Žrtva prekršajnog postupka iz Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji (NN 70/17, 126/19, 84/21, 114/22, 36/24):

Prekršajno djelo nasilja u obitelji je opisano ovim zakonom. Budući da žrtve nasilja u obitelji trpe mnogobrojne posljedice proživljenog nasilja. Žrtva prekršaja nasilja u obitelji ostvaruje mnogobrojna prava koja su slična pravima žrtve kaznenog djela. Od 2017. godine, kada je objavljen zakon, postojale su mnoge izmjene ovoga zakona. **Novost je da žrtva prekršaja nasilja u obitelji ima pravo predložiti da bude ispitana putem audio – video uređaja kako bi se izbjegao kontakt s počiniteljem nasilja.** Također, **važno je istaknuti da žrtva prekršajnog djela nasilja u obitelji ima pravo predlagati zaštitne mjere sudu.** Neke od zaštitnih mjera su: obvezni psihosocijalni tretman, zabrana približavanja, uznemiravanja, uhođenja žrtve nasilja u obitelji, udaljenje iz zajedničkog kućanstva, obvezno liječenje od ovisnosti. **Zaštitne mjere – zabrana približavanja, uznemiravanja, uhođenja žrtve i udaljenje iz zajedničkog kućanstva sud može izreći i prije pokretanja prekršajnog postupka. Sud mora donijeti odluku o ovim mjerama u roku od 24 sata.** Neke od zaštitnih mjera su: obvezni psihosocijalni tretman, zabrana približavanja, uznemiravanja, uhođenja žrtve nasilja u obitelji, udaljenje iz zajedničkog kućanstva, obvezno liječenje od ovisnosti.

Važno je napomenuti da sud izriče mjere, a žrtva, Hrvatski zavod za socijalni rad i ovlašteni tužitelj (policija kada djeluje kao ovlašteni tužitelj) mogu predložiti mjere.

- ✓ **Oštećenik:** fizička ili pravna osoba čije je kakvo osobno ili imovinsko pravo povrijeđeno ili ugroženo kaznenim djelom. Svaka osoba se kao žrtva kaznenog djela može proglasiti i oštećenikom. To je pitanje koje će joj sigurno biti postavljeno na policiji, državnom odvjetništvu i sudu. Ako osoba odbije biti oštećenik onda više ne može promijeniti svoju odluku tijekom cijelog postupka. Kao oštećenik, žrtva kaznenog djela može ostvarivati više prava. Može aktivno sudjelovati u kaznenom postupku, u vidu dolaska na ročišta na kojima ne svjedoči, postavljanja pitanja svjedocima, prilaganjem dokaza, uvida u spis predmeta (nakon svjedočenja). Pravo oštećenika koje posebno ističemo je podnošenje prijedloga za ostvarivanje imovinskopravnog zahtjeva i to najkasnije do završetka dokaznog postupka (rasprave). Imovinskopravnim zahtjevom oštećenik može zatražiti naknadu štete od počinitelja, povrat stvar ili poništenje pravnog posla. Prijedlog za imovinskopravni zahtjev može se podnijeti sudu koji vodi kazneni postupak te će on o njemu raspraviti ako previše ne odugovlači kazneni postupak. Ako je oštećenik podnio zahtjev tijekom kaznenog postupka, pretpostavka za njegovo prihvaćanje je da sud okrivljenika proglasi krivim.

Često se dogodi da sud uputi oštećenika da naknadu štete potražuje u parničkom postupku. Ako je počinitelj u kaznenom postupku pravomoćno osuđen za kazneno djelo, žrtva nasilja može podnijeti zahtjev za besplatnu pravnu pomoć u parničkom postupku za naknadu štete od počinitelja i to neovisno o imovinskom stanju.

Oštećenik može zatražiti obavijest o poduzetim radnjama državnog odvjetništva i to protekom 2 mjeseca od prijave kaznenog djela.

Oštećenik ima pravo služiti se svojim jezikom u postupku. Ako je riječ o gluhom ili gluhoslijepom oštećeniku ima se pravo služiti znakovnim jezikom gluhih ili gluhoslijepih, ima pravo i na pomoć tumača, odnosno prevoditelja ili tumača znakovnog jezika.

- ✓ **Svjedok:** Osoba koja može dati obavijest o kaznenom djelu ili prekršaju, o počinitelju i o drugim važnim okolnostima.

Opća građanska dužnost svjedočenja uključuje tri dužnosti za čije su neispunjavanje predviđene sankcije:

Odazvati se na poziv tijela kaznenog postupka – ako se osoba ne odazove pozivu, a svoj izostanak ne opravda, može se i prisilno dovesti na svjedočenje. Ako osoba nije u mogućnosti doći svjedočiti radi opravdanog razloga potrebno je da o tome obavijesti sud. **Dužnost svjedočenja i Dužnost iskazivati istinu** - svjedok je dužan govoriti istinu i ništa ne smije prešutjeti. Neistinito iskazivanje, odnosno davanje lažnog iskaza predstavlja kazneno djelo. (Pravna klinika Pravnog fakulteta u Zagrebu)

Iznimke od obaveze svjedočenja:

1. **Osobe koje su vezane potrebom očuvanja nekog drugog društvenog interesa jačeg od interesa vođenja kaznenog postupka, dokle god traje dužnost zaštite tog interesa.** Tu spadaju osobe koje su zakonom obvezane čuvati tajnost podataka, kao što su branitelj okrivljenika, vjerski ispovjednik o sadržaju ispovijedi, okrivljenik u jedinstvenom postupku protiv više počinitelja te maloljetnik ako, s obzirom na dob i duševno stanje, nije sposoban shvatiti značenje prava da ne mora svjedočiti.
2. **Osobe koje imaju povlasticu nesvjedočenja, odnosno, ako žele, mogu odbiti davanje iskaza u cijelosti.** Tu povlasticu imaju osobe koje su s okrivljenikom u bliskoj vezi (bračni ili izvanbračni drug, roditelji, potomci, tazbina do drugog stupnja te posvojenik i posvojitelj). Osim njih, i osobe određenih profesija povlaštene su od davanja iskaza o onom što su u obavljanju svog zanimanja saznali od okrivljenika. Cilj je zaštita slobodnog obavljanja određenih profesija, poput javnih bilježnika i poreznih savjetnika, odvjetnika, liječnika, zubara, psihologa i socijalnih radnika te novinara i urednika. Oni, međutim, ne mogu odbiti svjedočenje ako postoji zakonska osnova po kojoj su oslobođeni dužnosti čuvanja tajne.
3. **Osobe koje imaju povlasticu uskratiti odgovor na pojedina pitanja. Ovoj kategoriji pripadaju osobe koje bi svjedočenjem izložile sebe ili svog bliskog srodnika kaznenom progonu, teškoj sramoti ili znatnoj materijalnoj šteti.** O tome pravu

ih mora poučiti tijelo koje vodi postupak ako se pokaže vjerojatnost postojanja tih razloga. Nadalje, povlasticu da ne odgovore na pojedino pitanje ili da odbiju davanje iskaza u cijelosti imaju **ugroženi svjedoci**. Jedna vrsta ugroženih svjedoka su osobe koje bi iskazom ili odgovorom na pojedino pitanje izložile sebe ili sebi blisku osobu ozbiljnoj opasnosti po život, zdravlje, tjelesnu nepovredivost, slobodu ili imovinu većeg opsega. Njima ta povlastica pripada dok se ne osigura zaštita svjedoka u smislu mjera zaštite (svjedočenje pod pseudonimom, putem video veze uz izmjenu glasa i lika i sl.) te posebnog načina ispitivanja i sudjelovanja u postupku pa se u kaznenom postupku ispituju kao zaštićeni svjedoci. **Drugu vrstu ugroženih svjedoka čine posebno osjetljive osobe, kod kojih bi primjena običnih pravila ispitivanja dovela do trauma ili teških šteta po psihofizičko zdravlje. To su, na primjer, djeca oštećena kaznenim djelom, stare i bolesne osobe ili osobe s posebnim potrebama, te žrtve kaznenog djela protiv spolne slobode i čudoređa ili kaznenog djela počinjenog u obitelji . Te će se osobe ispitati po posebnim pravilima o ispitivanju ranjivih svjedoka. (Pravna klinika Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu)**

Nerijetko je žrtva kaznenog djela i svjedok koji se poziva na dokazno ročište ili na sudsku raspravu. Svjedočenje je u psihološkom smislu i prisjećanje veoma teških traumatskih događaja i slijedom toga osoba u svojstvu svjedoka može imati različite poteškoće prilikom iskazivanja. Najčešće poteškoće koje smo mogli zamijetiti su: nemogućnost prisjećanja datuma, dana, sati, kronološki događaji se ponekad izmiješaju, prisutan je počinitelj pa je osoba najčešće u izrazitom strahu i postoji mogućnost da ne iskaže sve pojedinosti koje su bitne u sudskom postupku. Stoga, najčešće šaljemo preporuku nadležnim tijelima, za provođenje posebnih mjera zaštite. Takvom preporukom predlažemo svjedočenje putem audio – video linka i druga prava koja žrtva kao svjedok i kao oštećenik može ostvarivati dok se vodi kazneni postupak. Što se tiče prekršajnog djela nasilja u obitelji, novina u zakonu je da žrtva u ulozi svjedoka može svjedočiti putem audio – video linka. Također, važno je napomenuti da žrtva u prekršajnom postupku može predlagati zaštitne mjere. Sve se to na isti način može uobličiti u preporuku koja se ispred DEŠE – Dubrovnik može slati sudu koji vodi ovaj sudski postupak.

- ✓ **Osoba od povjerenja (Publikacija: Osoba od povjerenja za žrtve kaznenih djela, ženska soba, 2022):** Zakonski zastupnik i druga poslovno sposobna osoba koju žrtva može izabrati da bude uz nju tijekom kaznenog postupka. Osoba od povjerenja ne može biti svjedok u kaznenom postupku. Žrtva sama može izabrati osobu od povjerenja. To može biti prijatelj/prijateljice, član obitelji, stručna osoba koja radi sa osobom kao podrška u kaznenom/prekršajnom postupku.

Osoba od povjerenja pruža:

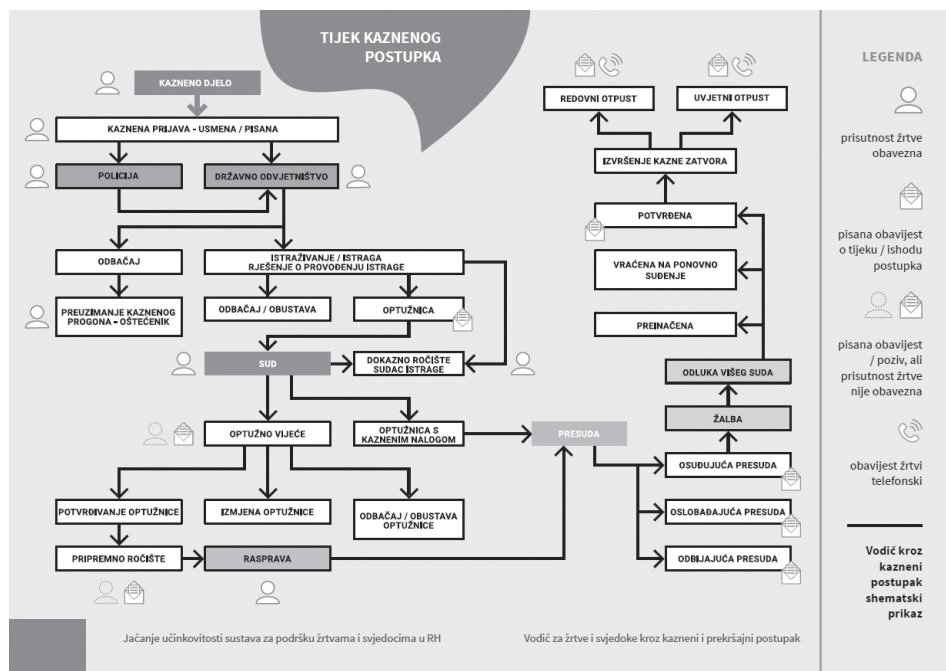
1. Emocionalnu podršku prije, za vrijeme i nakon radnje koja se poduzima
2. Praktična pomoć i podrška prije, za vrijeme i nakon radnje koja se poduzima
3. Praktične informacije prije, za vrijeme i nakon radnje koja se poduzima

U okviru DEŠE – Dubrovnik, stručni tim DEŠE nudi usluge pratnje na sud, pratnje na institucije kao što su: državno odvjetništvo, policija, PU Hrvatskog zavoda za socijalni rad i dr.

Naša iskustva su da najčešće korisnika/cu pratimo: u postupcima prijave kaznenog ili prekršaja djela, u kaznenim ili prekršajnim sudskim postupcima i dr.

Kazneni i prekršajni postupak

Shematski prikaz kaznenog postupka preuzet sa stranica Ministarstva pravosuđa i uprave: <https://mpu.gov.hr/UserDocsImages/24832>

Kazneni postupak prema Zakonu o kaznenom postupku (NN 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17, 126/19, 126/19, 130/20, 80/22, 36/24)

Donosimo vam kratak vodič kroz kazneni postupak.

Ako doživite neki događaj koji bi mogao pripadati sferi kaznenog djela ili prekršaja nasilja u obitelji upućujemo vas da ga prijavite policiji, državnom odvjetništvu i u slučaju nasilja u obitelji PU Hrvatskog zavoda za socijalni rad.

Primijetili smo da najčešće naši korisnici prijave neki događaj policiji ili PU Hrvatskog zavoda za socijalni rad. Zavod u tom slučaju odmah prijavljuje djelo policiji.

Policija zaprima prijavu i ako utvrdi da događaj nema obilježja kaznenog djela, o tome će obavijestiti podnositelja prijave.

Ako policija utvrdi da događaj ima obilježja kaznenog djela onda takav događaj i kvalificira kao kazneno djelo i u što prije mogućem roku dostavlja podatke državnom odvjetništvu. Prije toga policija prikuplja sve informacije i ispituje i žrtvu i počinitelja (ako je poznat) ili druge osobe koje imaju saznanja o događaju. Policija obavještava žrtvu o svim pravima koje može ostvariti kao žrtva kaznenog djela te joj odmah dostavlja dokument (Obavijest žrtvi kaznenog djela) u kojem su nabrojana sva prava kao žrtve i oštećenika te popis organizacija civilnog društva i institucija koji bi joj mogli pružiti podršku i pomoć. Također, policija obavještava žrtvu da se može izjasniti kao oštećenik u kaznenom postupku. Žrtva se može izjasniti kao oštećenik sve do završetka glavne rasprave. Na temelju rezultata policijskog rada, državni odvjetnik odlučuje hoće li protiv određene osobe pokrenuti daljnje radnje koje imaju pravni oblik istrage ili istraživanja. Po okončanju istrage ili istraživanja, državni odvjetnik odlučuje o podizanju optužnice pred nadležnim sudom. Često prilikom istrage ili istraživanja državno odvjetništvo organizira dokazno ročište koje provodi sudac istrage, na prijedlog državnog odvjetnika, oštećenika kao tužitelja ili okrivljenika. Na dokaznom ročištu mogu se provesti dokazne radnje, kao što su: ispitivanje djece, privilegiranih svjedoka, ispitivanje starih i nemoćnih, video veza i dr. Najčešće tada žrtva kaznenog djela prvi put dobije poziv za svjedočenje. Taj poziv za svjedočenje je naslovljen imenom i prezimenom na vas te sadrži informacije o tužitelju, okrivljeniku i kvalificirano kazneno djelo prema Kaznenom zakonu. U sadržaju poziva piše da se pozivate kao **SVJEDOK** na dokazno ročište. U nastavku Vas se obavještava o datumu, satu i mjestu na koje trebate doći, tj. sudnicu. Ispod toga piše upozorenje u kojem se svjedok informira o novčanoj kazni i postupcima eventualnog dovođenja svjedoka ukoliko svjedok neopravdano izostane. Ako dobijete poziv na dokazno ročište ili poziv na bilo koje drugo ročište u kojem se pozivate kao svjedok i znate da će te morati opravdano izostati s ročišta, vaša dužnost je o tome obavijestiti državno odvjetništvo ili suca istrage. Ako državni odvjetnik ili sudac istrage prihvati vaš razlog nedolaska kao opravdan vjerojatno će odgoditi ročište ako je jedina radnja na tom ročištu bila ispitati vas kao svjedoka.

Svi svjedoci se ispituju odvojeno.

Svjedočenje može biti veoma stresan događaj s obzirom da se tada morate prisjetiti i opisati kazneno djelo koje vam se dogodilo na onakav način kako ste ga opisali i prijavili policiji. Žrtva kaznenog djela ima pravo biti ispitana putem audio – video uređaja osim ako se toga prava ne odrekne.

Audio – video uređaj je tehnologija koja omogućuje svjedočenje žrtve kaznenog djela u izdvojenoj prostoriji od sudnice preko komunikacijskih tehnologija. Takvo svjedočenje funkcionira na način da žrtva drži slušalice i daje iskaz te odgovara na postavljena pitanja preko slušalica. Svoj iskaz može dati neometano i u miru dok sudac istrage prati tijek ročišta i pazi na tijek rasprave. Nakon što žrtva iskaže, žrtvi pitanja mogu postaviti: sudac istrage, državni odvjetnik, branitelj okrivljenika te sam okrivljenik. Sudac će istrage žrtvu uputiti i u njena prava te dati objašnjenje na nejasnoće ako ih žrtva tijekom ili prije iskazivanja ima.

Važno je da osoba pita suca istrage ako joj je nešto nejasno. Također, žrtva nasilja mora pratiti i poštovati red u sudnici, odgovarati na postavljena pitanja osim u slučaju kada želi uskratiti odgovore na pitanja. Dužna je u sudnicu doći pristojno odjevena, ugašenoga telefona i s osobnom iskaznicom ili drugom identifikacijskom ispravom. Također, može tražiti stanku ako joj treba ili želi. Važno je da opišete događaj na onaj način kako ste ga prijavili policiji, možete dopuniti opisano kazneno djelo s dodatnim informacijama, možete kao oštećenik priložiti dokaze uz svoje svjedočenje. Svaki svjedok je dužan govoriti istinu. U svjedočenju je važno da precizirate datum kada se kazneno djelo dogodilo dio dana, sat, i dr. Potrebno je što preciznije navesti kada se kazneno djelo dogodilo i koliko puta, kojim danima itd. u slučaju da se kazneno djelo ponavljalo kao što je slučaj kod dugotrajnog nasilja u obitelji, je li tko tu bio prisutan, osim osoba koje ne želite navesti kao svjedoke. Ukoliko se radi o verbalnom nasilju (psovke, vrijeđanje, omalovažavanje, ucjenjivanje, sve je potrebno navesti kako je izgovoreno, bez umanjivanja ili ustručavanja oko izgovora itd. **Važno je istaknuti da ne morate odgovoriti na pitanja putem kojih bi sebe ili druge izložili kaznenom progono, sramoti.** Na ovome svjedočenju će te najvjerojatnije biti upitani da li želite sada postaviti imovinskopravni zahtjev, ako ste se izjasnili kao oštećenik. Ukoliko se izjasnite da želite postaviti imovinskopravni zahtjev upitat će vas koji iznos želite postaviti. Imovinskopravni zahtjev može se podnijeti tijekom kaznenog postupka do završetka rasprave ili, odvojeno od kaznenog postupka, u građanskoj parnici. Pravo na pravni savjet i besplatnu pravnu pomoć su također prava oštećenika, ako udovoljavaju uvjetima propisanim Zakonom o besplatnoj pravnoj pomoći. Važno je napomenuti da će te, ako se izjasnite kao oštećenik u postupku, biti pozvani na većinu ročišta koja se organiziraju u ovom kaznenom postupku, bez obzira da li će te svjedočiti ili ne. To je zbog toga što kao oštećenik sudjelujete aktivno u postupku, možete postavljati pitanja drugim svjedocima, postaviti imovinskopravni zahtjev, prilagati dokaze, fotografije, poruke putem e-maila, mobitela ili na drugi način,... Nakon svjedočenja i drugih radnji koje obuhvaća istraga, državno odvjetništvo će donijeti odluku kojom se odbacuje/obustavlja kazneni postupak ili se podiže optužnica. U slučaju odbačaja ili obustave, ukoliko ste se izjasnili kao oštećenik u postupku, imate pravo na preuzimanje kaznenog progona. To znači da možete preuzeti ulogu državnog odvjetnika i u roku od 8 dana se izjasniti da preuzimate kazneni progon.

Za više informacija o preuzimanju kaznenog progona obratite se udruzi DEŠA putem telefonskog broja, osobnim dolaskom ili putem e-maila.

Ako državno odvjetništvo odluči podignuti optužnicu, ta optužnica se potvrđuje na sjednici optužnog vijeća koje može potvrditi optužnicu, izmijeniti ili odbaciti /obustaviti optužnicu.

Ako optužno vijeće odluči potvrditi optužnicu, postupak dalje ide u sudski postupak. Tada je uloga državnog odvjetništva zastupati optužnicu.

Sud može organizirati pripremno ročište, ali često organizira raspravu koja se može održati i više puta, ne samo jednom. Na raspravi se iznose svi dokazi, a žrtva dobiva

novi Poziv za svjedočenje, ali ovaj put na sudskoj raspravi, s jednakim uputama. **DEŠA, kao organizacija civilnog društva može poslati preporuku za provođenje pojedinačne procjene i tom preporukom tražiti primjerice, ispitivanje putem audio – video uređaja, predložiti izricanje mjera opreza, predložiti prisutnost osobe od povjerenja i sve drugo što je potrebno da se olakša žrtvi sudjelovanje u bilo kojoj fazi sudskog postupka.** Rasprava se organizira onoliko puta koliko je potrebno da se iznesu svi dokazi i sva svjedočenja, moguća vještačenja svjedoka i sve druge radnje koje sud odredi potrebitima.

Nakon što su se iznijeli svi dokazi, žrtva može iznijeti završni govor, ali opet u ulozi oštećenika ako se tako izjasnila.

Nakon rasprave sud donosi nepravomoćnu presudu koja može biti osuđujuća, oslobađajuća ili odbijajuća. Oštećenik u postupku može zahtijevati da mu se dostavi presuda.

Nakon presude oštećenik, a i druge stranke u postupku mogu uložiti žalbu. Viši sud odlučuje po žalbi i onda ta presuda može biti potvrđena, preinačena ili vraćena na ponovno suđenje. Nakon što viši sud potvrdi presudu ona postaje pravomoćna te se počinitelj kaznenog djela upućuje na odsluženje kazne zatvora. Svaka žrtva ima pravo da bude obaviještena o svakoj odluci kojom se pravomoćno okončava kazneni postupak, osim u slučaju odricanja žrtve od navedenog prava.

Više o kaznenom postupku pročitajte u Zakonu o kaznenom postupku (NN 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17, 126/19, 126/19, 130/20, 80/22, 36/24) ili se informirajte u udruzi DEŠA.

Prekršajni postupak prema Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji (NN 70/17, 126/19, 84/21, 114/22, 36/24)

Nakon prijave nasilja u obitelji policiji ili PU Hrvatskog zavoda za socijalni rad, ako policija kvalificira nasilje kao prekršaj tada započinje prekršajni postupak prema Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji.

Žrtva na policiji ponovno biva obaviještena o pravima koja ima kao žrtva nasilja u obitelji. **(vidi prilog 1.)** te dobiva obavijest o pravima u obliku dokumenta s nabrojanim svim institucijama i organizacijama civilnog društva kojima se može javiti za podršku. Zatim, policija podnosi optužni prijedlog nadležnom sudu i može donijeti naredbu o mjeri opreza na rok od 8 dana, a izrečenu mjeru opreza (ili više njih) sud može produljiti.

Mjere opreza mogu biti:

1. zabrana napuštanja boravišta bez dozvole suda
2. zabrana posjećivanja određenog mjesta ili područja
3. zabrana približavanja određenoj osobi i zabrana uspostavljanja ili održavanja veze s određenom osobom
5. privremeno oduzimanje putne i druge isprave za prijelaz državne granice
6. Privremeno oduzimanje vozačke dozvole za upravljanje vozilom ili dozvole za upravljanje plovilom, zrakoplovom ili drugim prijevoznim sredstvom

Ako policija utvrdi da nema elemenata prekršaja, o tome će obavijestiti žrtvu usmenim ili pisanim putem. Ako žrtva smatra da ima elemenata prekršaja, može se izravno obratiti prekršajnom sudu pisanim putem iznoseći opis događaja.

Postoji redovni i žurni prekršajni postupak

Ako je počinitelj uhićen, postupak postaje žurni i sud mora ispitati počinitelja u roku od 24 sata od uhićenja.

Ako okrivljenik prizna krivnju, žrtve i svjedoci se ne ispituju nego se donosi sudska odluka. Ako okrivljenik ne prizna krivnju žrtve i svjedoci se ispituju.

Kod redovnog postupka, kada policija podnese optužni prijedlog nadležnom sudu, sud će zakazati glavnu raspravu na koju će pozvati: okrivljenika i ovlaštenog tužitelja (policiju ili državnog odvjetnika).

Sud može pozvati na ispitivanje i žrtvu, oštećenika i svjedoke. Odluka suda se donosi nakon ispitivanja.

U slučaju nasilja u obitelji sud je dužan pravomoćnu presudu dostaviti žrtvi. U ostalim slučajevima presudu oštećenik može dobiti na zahtjev.

Prekršajnopravne sankcije su: novčana kazna, zaštitne mjere, kazna zatvora i druge prekršajnopravne sankcije koje uređuje Prekršajni zakon.

Zaštitne mjere se mogu izreći samostalno i bez izricanja kazne odnosno druge prekršajnopravne sankcije. Mogu se izreći po službenoj dužnosti, na prijedlog ovlaštenog tužitelja, žrtve ili Hrvatskog zavoda za socijalni rad.

Na prijedlog žrtve ili drugog ovlaštenog tužitelja sud može, i prije isteka vremena na koje je zaštitna mjera izrečena, preispitati opravdanost daljnjeg tijeka izrečene zaštitne mjere i po potrebi može izrečenu zaštitnu mjeru zamijeniti drugom ili je ukinuti

Vrste zaštitnih mjera prema Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji (NN 70/17, 126/19, 84/21, 114/22, 36/24)

7. Obvezni psihosocijalni tretman
8. Zabrana približavanja, uznemiravanja ili uhođenja žrtve nasilja u obitelji
9. Udaljenje iz zajedničkog kućanstva
10. Obvezno liječenje od ovisnosti

Zaštitne mjere prema Prekršajnom zakonu (NN39/13,157/13, 110/15):

1. Obvezno liječenje od ovisnosti
2. Zabrana obavljanja određenih dužnosti ili djelatnosti
3. Zabrana obavljanja određenih djelatnosti ili poslova prema pravnoj osobi
4. Zabrana stjecanja dozvola, ovlasti, koncesija ili subvencija
5. Zabrana poslovanja s korisnicima državnog ili lokalnih proračuna
6. Zabrana upravljanja motornim vozilom
7. Zabrana posjećivanja određenog mjesta ili područja

Zaštitne mjere – zabrana približavanja, uznemiravanja ili uhođenja žrtve nasilja u obitelji i udaljenje iz zajedničkog kućanstva, sud može izreći i prije pokretanja prekršajnog postupka na prijedlog žrtve ili drugog ovlaštenog tužitelja ako postoji izravna opasnost za sigurnost žrtve ili članova njezine obitelji, odnosno člana zajedničkog kućanstva.

U ovom slučaju, sud donosi odluku u roku od 24h od podnošenja prijedloga

Jedno od čestih pitanja naših korisnika je razlika između istražnog zatvora ili pritvora te na koliko mogu biti određeni. Pritvor se određuje na 48h, obično nakon uhićenja počinitelja.

Istražni zatvor se može odrediti ako postoji osnovana sumnja da je određena osoba počinila kazneno djelo i ako:

- 1) je u bijegu ili osobite okolnosti upućuju na opasnost da će pobjeći (krije se, ne može se utvrditi njezina istovjetnost i slično)
- 2) osobite okolnosti upućuju na opasnost da će uništiti, sakriti, izmijeniti ili krivotvoriti dokaze ili tragove važne za kazneni postupak ili da će ometati kazneni postupak utjecajem na svjedoke, vještake, sudionike ili prikrivače,
- 3) osobite okolnosti upućuju na opasnost da će ponoviti kazneno djelo ili da će dovršiti pokušano kazneno djelo, ili da će počinuti teže kazneno djelo za koje je prema zakonu moguće izreći kaznu zatvora od pet godina ili težu kaznu, kojim prijeti
- 4) je istražni zatvor nužan radi neometanog odvijanja postupka za kazneno djelo za koje je propisana kazna dugotrajnog zatvora i kod kojeg su okolnosti počinjenja kaznenog djela posebno teške,
- 5) okrivljenik koji je uredno pozvan izbjegava doći na raspravu.

Istražni zatvor se određuje i produljuje pisanim rješenjem nadležnog suda.

Sud će žrtvu, ako se tog prava nije odrekla, putem policije odmah obavijestiti o ukidanju istražnog zatvora protiv okrivljenika, osim ako bi se time ugrozila sigurnost okrivljenika.

U slučaju kršenja mjera opreza sud će biti dužan u roku od 24 sata odlučiti o kršenju i donijeti rješenje o zamjeni mjera opreza istražnim zatvorom, a ako se prekrši zaštitna mjera prema Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji, počinitelju se više neće moći izreći novčana kazna, već kazna zatvora kao jedina i isključiva kazna

DEŠA – Dubrovnik, Regionalni centar za izgradnju zajednice i razvoj civilnog društva

DEŠA je započela s podrškom žrtvama i svjedocima kaznenih djela i prekršaja nasilja u obitelji 2015. godine. Do današnjeg dana, oformili smo tim koji se sastoji od djelatnika pravne i socijalne struke te psihologe kao vanjske suradnike. U radu DEŠE – Dubrovnik sudjeluju i volonteri pa tako i u programu podrške žrtvama i svjedocima sudjeluju neki od dugogodišnjih volontera koji su obučeni pružati tu vrstu podrške.

U DEŠI – Dubrovnik, možete dobiti:

1. Emocionalnu podršku
2. Praktične i tehničke informacije
3. Informacije o pravima
4. Pravno savjetovanje
5. Psihološko savjetovanje
6. Savjetovanje socijalne radnice
7. Pratlju na sud
8. Pratlju na druge institucije (državno odvjetništvo, policiju, PU Hrvatskog zavoda za socijalni rad itd.)
9. Psihološke radionice
10. Radionice osnaživanja i jačanja samopouzdanja

Ukoliko ste žrtva kaznenog djela, svjedok ili žrtva prekršaja nasilja u obitelji obratite se udruzi DEŠA potpuno besplatno i anonimno na broj: 020/311-625 ili putem e-mail adrese: info@desa-dubrovnik.hr

Nacionalni pozivni centar (NPC)

Na nacionalnoj razini postoji Nacionalni pozivni centar za žrtve kaznenih djela i prekršaja. Osnovan je 2013. godine kao projekt Udruge za podršku žrtvama i svjedocima, u suradnji s Ministarstvom pravosuđa i uprave i Programom Ujedinjenih naroda za razvoj (UNDP).

Besplatan standardizirani broj na koji se žrtve kaznenih djela i prekršaja mogu javiti je: **116 006**

Od 25. studenog 2020. godine, kao dio sustava prevencije nasilja i zaštite žrtava rodno uvjetovanog nasilja, u sklopu projekta „Zaustavimo nasilje nad ženama i nasilje u obitelji – Za nasilje nema opravdanja“ čiji je nositelj Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, a koji je financiran sredstvima Europskog socijalnog fonda, **linija Nacionalnog pozivnog centra za žrtve kaznenih djela i prekršaja postala je 24-satna linija za pomoć i podršku žrtvama rodno uvjetovanog nasilja**

Nacionalni pozivni centar za žrtve kaznenih djela i prekršaja je u mogućnosti pružiti usluge:

1. informiranje o žrtava i svjedoka kaznenih djela i prekršaja o njihovim pravima
2. pružanje emocionalne podrške
3. upućivanje na relevantne organizacije civilnog društva i institucije
4. pružanje različitih praktičnih informacija
5. pomoć pri ispunjavanju obrasca zahtjeva novčane naknade

Linija Nacionalnog pozivnog centra je besplatna i anonimna, a pozivateljima i pozivateljicama na području cijele Republike Hrvatske dostupna je na hrvatskom i engleskom jeziku. Radno vrijeme linije je 24 sata na dan svakim danom, uključujući vikende, praznike i blagdane.

Kontakti:

Nacionalnom pozivnom centru se možete obratiti putem broja: 116 006 i e-mail adrese: npc@pzs.hr

Korisnici programa

Korisnici programa Nacionalnog pozivnog centra za žrtve kaznenih djela i prekršaja su žrtve i svjedoci kaznenih djela i prekršaja te članovi njihovih obitelji. Ciljana skupina programa je ranjiva skupina koja je pretrpjela štetu počinjenjem određenog kaznenog ili prekršajnog djela. Pozivatelji i pozivateljice 116 006 linije su osobe koje nejednako reagiraju na počinjeno štetno djelo te se sukladno tome javljaju razne reakcije: navala emocija, misli, informacija koja može pozivatelja/icu spriječiti u obavljanju i vraćanju uobičajenim aktivnostima.

Na liniji se zaprimaju pozivi žrtava i svjedoka svih kaznenih djela. Ipak, 116 006 liniju češće zovu osobe ženskog spola, a najčešći upiti odnose se na kaznena djela silovanja, nasilja u obitelji/nasilja u obitelji, nametljivog ponašanja, tjelesne/teške tjelesne ozljede i prijetnje.

Besplatna pravna pomoć

Svrha besplatne pravne pomoći je ostvarenje jednakosti svih pred zakonom, osiguranje djelotvornog ostvarenja pravne zaštite te pristupa sudu i drugim javnopravnim tijelima, a ostvaruje se kao primarna ili sekundarna pravna pomoć. Pri odobravanju pravne pomoći u zakonom propisanim građanskim sudskim postupcima i upravnim postupcima, uzimaju se u obzir vrsta postupka za koji se pravna pomoć traži te imovno stanje podnositelja zahtjeva i članova njegovog kućanstva.

Sekundarna pravna pomoć odobrit će se iznimno bez utvrđivanja imovnog stanja ako je podnositelj zahtjeva žrtva kaznenog djela nasilja u postupku ostvarivanja prava na naknadu štete koja je nastala počinjenjem kaznenog djela.

Kaznenim djelom nasilja prema Zakonu o novčanoj naknadi žrtvama kaznenih djela smatra se:

- kazneno djelo počinjeno s namjerom uz primjenu sile ili povredom spolnog integriteta,
- kazneno djelo dovođenja u opasnost života i imovine opće opasnom radnjom ili sredstvom kojim je prouzročena smrt, teška tjelesna ozljeda ili teško narušenje zdravlja jedne ili više osoba, a propisano je Kaznenim zakonom kao teži oblik temeljnoga kaznenog djela počinjenog s namjerom.

Pravo na naknadu prema Zakonu o novčanoj naknadi žrtvama kaznenih djela ima neposredna žrtva ako je pretrpjela teške tjelesne ozljede ili teško narušenje zdravlja kao posljedicu kaznenog djela nasilja, a ako se kaznenim djelom nasilja prouzročila smrt neposredne žrtve, pravo na naknadu ima i posredna žrtva.

Zahtjev za odobravanje besplatne pravne pomoći podnosi se Dubrovačko –neretvanskoj županiji. Informacije o zahtjevima, dokumentaciji i dr. možete dobiti na broj telefona: 020/351-206 ili na e-mail adresu: ivana.dedovic@dnz.hr.

Besplatna pravna pomoć u okviru Dubrovačko-neretvanske županije, Upravni odjel za poslove Župana i Županijske skupštine.

Adresa: Vukovarska 16, 20000 Dubrovnik, Telefon: 020/351-206,

E-mail: ivana.dedovic@dnz.hr, Web: www.dnz.hr

Izdvojeno mjesto rada:

Stjepana Radića 3, 20350 Metković, Telefon: 020/681-922, E-mail: lukica.provic@dnz.hr

Pravna klinika Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Prema Zakonu o besplatnoj pravnoj pomoći, Pravna klinika Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu ovlašteni je pružatelj besplatne (primarne) pravne pomoći, a način funkcioniranja je sljedeći:

Korisnici mogu kontaktirati Pravnu kliniku telefonskim putem, elektroničkom poštom i putem elektroničkog obrasca koji je dostupan na službenim web stranicama.

Pravna klinika također periodično posjećuje 17 gradova Republike Hrvatske gdje se stranke mogu neposredno obratiti i zatražiti pravnu pomoć u okviru vanjskih klinika.

Radno vrijeme Pravne klinike:

Svakim radnim danom od 10 do 12 sati te srijedom i četvrtkom (uz prijepodnevni termin) od 17 do 19 sati.

Djelokrug rada:

Pravna klinika pruža besplatnu pravnu pomoć socijalno ugroženim skupinama, ali i svim ostalim korisnicima koji nemaju dostatnih financijskih prihoda za angažman odvjetnika. Pravna klinika pruža pravnu pomoć na način da stranke dolaze na intervju uživo u prostorije Pravne klinike ili se predmeti zaprimaju putem elektroničkog obrasca za stranke koje nisu s područja Grada Zagreba. Predmeti se zaprimaju te prolaze više faza provjere kako bi stranka dobila točan i vjerodostojan pravni savjet, a posljednja faza provjere odvija se od strane diplomiranih pravnika koji pomažu radu Klinike svojim angažmanom kao vanjski suradnici/akademski mentori.

Korisnici iz drugih županija:

Pravnoj klinici se može obratiti svatko bez obzira na područje Republike Hrvatske u kojem živi/boravi. Za stranke koje nisu s područja Grada Zagreba i/ili stranke koje iz drugih razloga ne mogu doći na intervju uživo, postoji elektronički obrazac za zaprimanje predmeta dostupan na službenoj web stranici:

<https://klinika.pravo.hr/za-stranke/zahtjev-za-besplatnu-pravnu-pomo%C4%87>

Oblici pravne pomoći

Pravna klinika pruža dva oblika pravne pomoći: pravni savjet i opću pravnu informaciju. Pravni savjet se dostavlja stranci u fizičkom i pismenom obliku te sadrži cjelovite upute o načinu i mogućnostima rješavanja pojedinog pravnog pitanja, a opća pravna informacija predstavlja opće i načelne upute o pravnom uređenju pojedinog područja te se ista priopćava telefonskim putem.

Sastavljanje podnesaka

Pravna klinika nije ovlaštena sastavljati podneske za stranke stoga isto nije u djelokrugu rada Pravne klinike, no u okviru pružanja pravne pomoći, stranku se može uputiti na smjernice kako sastaviti podnesak.

Suradnja s tijelima javne vlasti

Pravna klinika usko surađuje s Gradom Zagrebom te ostalim gradovima u Republici Hrvatskoj na način da Pravna klinika periodično posjećuje 17 gradova Republike Hrvatske u kojima pruža pravnu pomoć u okviru vanjskih klinika. Dana 14. srpnja 2014. sklopljen je Sporazum o suradnji Grada Zagreba i Pravne klinike te je tim Sporazumom Pravna klinika započela preuzimanje predmete pravnog informiranja i savjetovanja građana što ih upute nadležne gradske službe te će pružati Gradu druge usluge iz područja njegova rada i djelovanja.

Suradnja s organizacijama civilnog društva

Pravna klinika ima sklopljenu suradnju s brojnim organizacijama civilnog društva, a najčešće s onima koje se bave socijalno ugroženim skupinama, zatvorenicima, samohranim roditeljima itd., na način da Pravna klinika pruža pravnu pomoć njihovim korisnicima, a iste udruge studentima volonterima Pravne klinike pružaju raznovrsna predavanja, edukacije i radionice.

Najčešći razlog obraćanja od strane korisnika

Pravna klinika razlikuje tri vrste predmeta koje zaprima: građanske, upravne i kaznene predmete. Korisnici se Pravnoj klinici najčešće obraćaju zbog problema koji proizlaze iz predmeta građanske naravi, najčešće zbog nastalih sporova iz raznih vrsta ugovora (o doživotnom uzdržavanju, najmu, radu), postupka ovrhe te također zbog ispunjavanja zahtjeva za (sekundarnu) besplatnu pravnu pomoć.

Kontakti:

Stranke se mogu obratiti u radno vrijeme telefonom na:

01/4811 311; 01/4811 320; 01/4811 324.

Palmoćićeva ulica 30, prizemlje, 10 000 Zagreb

E-mail: klinika@pravo.hr

Radno vrijeme:**Ponedjeljak: 10-12 sati****Utorak: 10-12 sati****Srijeda 10-12 i 17-19 sati**

Četvrtak 10-12 i 17-19 sati

Petak: 10-12 sati

Opće pravne informacije za roditelje koji kreću u proces razvoda braka

Najčešće od naših korisnika koji ulaze u proces razvoda braka čujemo kako moraju na „mirenje u CZSS“ i da to ne žele.

Stoga, donosimo kratak vodič kroz razvod braka i kroz obiteljsko – pravnu zaštitu Hrvatskog zavoda za socijalni rad, s naglaskom na obvezno savjetovanje prije razvoda braka i prije pokretanja drugih sudskih postupaka o ostvarivanju roditeljske skrbi i osobnih odnosa s djetetom.

Razvod braka

Prijedlog za sporazumni razvod braka se podnosi kada su oba bračna druga suglasna da se brak razvede.

Razvod braka može **tužbom zahtijevati jedan bračni drug**.

Dok je žena trudna i sve dok dijete ne navrší godinu dana života, muž nema pravo na tužbu radi razvoda braka.

Sud će razvesti brak:

1. ako oba bračna druga predlažu razvod braka na temelju sporazuma
2. ako utvrdi da su bračni odnosi teško i trajno poremećeni ili
3. ako je od prestanka bračne zajednice protekla godina dana.

U cijelom postupku oko razvoda braka bračni drugovi se mogu sporazumjeti o različitim pravnim posljedicama razvoda braka:

1. mjestu stanovanja djeteta, obiteljskoj kući ili stanu koji će predstavljati obiteljski dom, načinu ostvarivanja roditeljske skrbi i ostvarivanju osobnih odnosa s djetetom
2. uzdržavanju djeteta
3. uređenju imovinskih odnosa bračnih drugova i
4. uzdržavanju bračnog druga.

Kada su bračni drugovi ujedno i roditelji malodobne djece, sporazum oko: mjesta stanovanja djece, načina ostvarivanja roditeljske skrbi, ostvarivanja osobnih odnosa s djetetom i uzdržavanja djeteta, sastavni je dio **plana o zajedničkoj roditeljskoj skrbi**.

Plan o zajedničkoj roditeljskoj skrbi je pisani sporazum roditelja o načinu ostvarivanja zajedničke roditeljske skrbi u okolnostima u kojima roditelji djeteta trajno ne žive u obiteljskoj zajednici.

Planom o zajedničkoj roditeljskoj skrbi mora se detaljno urediti:

1. mjesto i adresa djetetova stanovanja
2. vrijeme koje će dijete provoditi sa svakim od roditelja
3. način razmjene informacija u vezi s davanjem suglasnosti pri donošenju odluka bitnih za dijete (promjenu djetetova osobnog imena, promjenu prebivališta, odnosno boravišta djeteta i izbor ili promjenu vjerske pripadnosti, zastupanje u vezi s vrjednijom imovinom i imovinskim pravima djeteta, i druge odluke koje mogu znatno utjecati na život djeteta kao što je ostvarivanje osobnih odnosa s djetetu bliskim osobama, izvanredni medicinski postupci ili liječenje te izbor škole), razmjene važnih informacija u vezi s djetetom (informacije o očuvanju djetetova zdravlja i dosljednosti u odgoju te informacije u vezi sa školskim i izvanškolskim obvezama djeteta)
4. visinu uzdržavanja kao obvezu roditelja kod kojega dijete ne stanuje i
5. način na koji će se rješavati buduća sporna pitanja.
6. Roditelji su dužni upoznati dijete sa sadržajem plana o zajedničkoj roditeljskoj skrbi i omogućiti mu da izrazi svoje mišljenje u skladu s njegovom dobi i zrelošću te ga poštovati u skladu s djetetovom dobrobiti.
7. Plan o zajedničkoj roditeljskoj skrbi roditelji mogu sastaviti samostalno, u postupku obveznog savjetovanja, kao i u postupku obiteljske medijacije.
8. Kako bi stekao svojstvo ovršne isprave, plan o zajedničkoj roditeljskoj skrbi može se podnijeti sudu u izvanparničnom postupku radi odobravanja u roku od 6 mjeseci od okončanja postupka obveznog savjetovanja

Ako bračni drugovi ne sastave plan o zajedničkoj roditeljskoj skrbi koji sadrži sporazum o tome s kojim će roditeljem dijete stanovati i način ostvarivanja roditeljske skrbi, ostvarivanju osobnih odnosa djeteta i roditelja s kojim dijete neće stanovati i visini uzdržavanja djeteta, odluku o tim pitanjima sud će po službenoj dužnosti donijeti u postupku radi razvoda braka pokrenutog tužbom.

U postupku tužbe za razvod braka kada bračni drugovi imaju zajedničko maloljetno dijete

Bračni drugovi se mogu dogovoriti:

1. s kojim će roditeljem dijete stanovati i način ostvarivanja roditeljske skrbi
2. ostvarivanje osobnih odnosa djeteta i roditelja s kojim dijete neće stanovati i
3. visinu uzdržavanja djeteta.

Sud nije vezan prijedlogom bračnih drugova o ovim okolnostima.

Ako bračni drugovi nisu predložili uređivanje stanovanja, ostvarivanja osobnih odnosa i visinu uzdržavanja, sud će po službenoj dužnosti odlučiti s kojim će roditeljem dijete stanovati kao i o načinu ostvarivanja roditeljske skrbi, ostvarivanju osobnih odnosa djeteta i roditelja s kojim dijete neće stanovati i o visini uzdržavanja djeteta

Uz tužbu radi razvoda braka tužitelj je dužan priložiti izvješće o obveznom savjetovanju.

Važno je napomenuti da će sud odbaciti tužbu radi razvoda braka ako je izvješće o obveznom savjetovanju starije od šest mjeseci.

Također, ako osoba koja podnosi tužbu za razvod braka (tužitelj) ne podnese izvješće o obveznom savjetovanju, sud će ga pozvati da podnese izvješće u roku od osam dana i upozorit će tužitelja na pravne posljedice nepostupanja po nalogu suda.

Obvezno savjetovanje:

Obvezno savjetovanje je oblik pomoći članovima obitelji da donesu sporazumne odluke o obiteljskim odnosima vodeći posebnu brigu o zaštiti obiteljskih odnosa u kojima sudjeluje dijete te o pravnim posljedicama nepostizanja sporazuma i pokretanju sudskih postupaka u kojima se odlučuje o osobnim pravima djeteta. Provodi ga stručni tim područnog ureda Hrvatskog zavoda za socijalni rad, nadležnog prema mjestu djetetova prebivališta odnosno boravišta ili prema mjestu zadnjeg zajedničkog prebivališta, odnosno boravišta bračnih ili izvanbračnih drugova.

Obvezno savjetovanje provodi se:

prije razvoda braka u kojem postoje zajednička maloljetna djeca

prije okretanja ostalih sudskih postupaka o ostvarivanju roditeljske skrbi i osobnih odnosa s djetetom

Obvezno savjetovanje prije razvoda braka

Bračni drugovi koji imaju zajedničko maloljetno dijete dužni su prije pokretanja sudskog postupka radi razvoda braka sudjelovati u obveznom savjetovanju. Ako se bračni drugovi koji imaju zajedničko maloljetno dijete namjeravaju razvesti na temelju sporazuma, dužni su sastaviti plan o zajedničkoj roditeljskoj skrbi. Ako ne sastave plan o zajedničkoj roditeljskoj skrbi do okončanja obveznog savjetovanja, **bračni drugovi su dužni pristupiti prvom sastanku obiteljske medijacije, osim u slučajevima:**

1. **kada prema procjeni stručnog tima centra za socijalnu skrb ili obiteljskog medijatora zbog nasilja u obitelji nije moguće ravnopravno sudjelovanje bračnih drugova u postupku medijacije**
2. ako su jedan ili oba bračna druga lišeni poslovne sposobnosti, a nisu u stanju shvatiti značenje i pravne posljedice postupka ni uz stručnu pomoć
3. ako su jedan ili oba bračna druga nesposobni za rasuđivanje i
4. ako bračni drug ima nepoznato prebivalište i boravište.
5. Bračni drug koji ne pristupi prvom sastanku obiteljske medijacije, ne može podnijeti tužbu radi razvoda braka.

Obvezno savjetovanje u drugim postupcima

Roditelji i drugi članovi obitelji dužni su pokrenuti i sudjelovati u obveznom savjetovanju prije pokretanja sudskih postupaka u kojima se odlučuje o:

1. medicinskim postupcima na djetetu
2. obrazovanju djeteta
3. odobravanju plana o zajedničkoj roditeljskoj skrbi ili sporazuma o ostvarivanju osobnih odnosa s djetetom
4. ostvarivanju samostalne roditeljske skrbi
5. zastupanju djeteta u vezi s njegovim bitnim osobnim pravima (promjena djetetova osobnog imena, promjena prebivališta, odnosno boravišta djeteta te izbor ili promjenu vjerske pripadnosti) i ostvarivanju osobnih odnosa s djetetu bliskim osobama, izvanrednim medicinskim postupcima, liječenju te izboru škole
6. ostvarivanju prava na informacije o bitnim okolnostima vezanim uz osobna prava djeteta
7. ostvarivanju, ograničavanju ili zabrani ostvarivanja osobnih odnosa s djetetom.

Važna napomena! Ako roditelj koji ne živi s djetetom ne ispunjava svoju obvezu uzdržavanja u cijelosti ili djelomično i ako se učini vjerojatnim da baka i djed po tom roditelju ne pridonose djetetovu uzdržavanju najmanje u visini koja je Zakonom određena kao iznos privremenog uzdržavanja, dijete ima pravo na privremeno uzdržavanje.

Ne ispunjavanje obveze uzdržavanja (u cijelosti ili djelomično) mora trajati dulje od tri mjeseca neprekidno od dana pokretanja ovršnoga postupka radi ostvarivanja uzdržavanja.

Pravo na privremeno uzdržavanje priznaje od dana podnošenja zahtjeva, odnosno od dana pokretanja postupka po službenoj dužnosti, a traje sve dok obveznik uzdržavanja ne počne izvršavati svoju obvezu uzdržavanja najmanje u iznosu koji je Zakonom određen kao iznos privremenog uzdržavanja, a u ukupnom trajanju od tri godine.

Za provođenje postupka radi ostvarivanja prava na privremeno uzdržavanje mjesno je nadležan područni ured Hrvatskog zavoda za socijalni rad prema prebivalištu roditelja s kojim dijete stanuje prema odluci suda, a ako roditelj s kojim dijete stanuje nema prebivalište u Republici Hrvatskoj, prema boravištu toga roditelja u Republici Hrvatskoj.

LITERATURA:

4. Zakon o kaznenom postupku (NN 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17, 126/19, 126/19, 130/20, 80/22, 36/24)
5. Kazneni zakon (NN 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21, 114/22, 114/23, 36/24)
6. Ministarstvo pravosuđa i uprave: <https://mpu.gov.hr/UserDocsImages/24832>
7. Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji (NN 70/17, 126/19, 84/21, 114/22, 36/24)
8. Zakon o stambenom zbrinjavanju na potpomognutom području (NN 106/18, 98/19, 82/23)
9. Obiteljski zakon (NN 103/15, 98/19, 47/20, 49/23, 156/23)
10. Zakon o ravnopravnosti spolova (NN 82/08, 69/17)
11. Zakon o radu (NN 93/14, 127/17, 98/19, 151/22, 46/23, 64/23)
12. Zakon o roditeljskim potporama (NN 152/22)
13. Prekršajni zakon (NN 107/07, 39/13, 157/13, 110/15, 70/17, 118/18, 114/22)
14. Zakon o socijalnoj skrbi (NN 18/22, 46/22, 119/22, 71/23, 156/23)
15. Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći (NN 143/13, 98/19)
16. Zakon o novčanoj naknadi žrtvama kaznenih djela (NN 80/08, 27/11)
17. Središnji državni ured za demografiju i mlade: <https://demografijaimladi.gov.hr/rodiljne-i-roditeljske-potpore-5913/5913>
18. Pravilnik o uvjetima i postupku ostvarivanja jednokratne novčane naknade socijalno ugroženim osobama na području Dubrovačko – neretvanske županije (Službeni glasnik Dubrovačko – neretvanske županije 3/2020)
19. Pravilnik o uvjetima i postupku ostvarivanja prava na jednokratnu novčanu pomoć socijalno ugroženim hrvatskim braniteljima iz domovinskog rata (Službeni glasnik Dubrovačko – neretvanske županije 3/2016)
20. Mjere socijalnog programa Grada Dubrovnika za 2024. godinu (Službeni glasnik broj 1, 29.siječnja 2024.)
21. Odluka o najmu stanova u vlasništvu Grada Dubrovnika (2023)
22. DORH, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske: <https://dorh.hr/hr/kaznena-prijava>
23. Pravilnik o radu DEŠINA Fonda za podršku ženama u potrebi i ženama žrtvama nasilja (DEŠIN Fond za podršku, 2023)
24. DEŠA – Dubrovnik, Regionalni centar za izgradnju zajednice i razvoj civilnog društva: <https://desa-dubrovnik.hr/>

25. Poliklinika za zaštitu mentalnog zdravlje djece: <https://www.bolnica-du.hr/index.php/component/k2/item/687-poliklinika-za-zastitu-mentalnog-zdravlja-djece-i-mladih>
26. Zaklada Blaga djela: <https://zaklada-bлага-djela.hr/>
27. Društvo multiple skleroze Dubrovačko – neretvanske županije: <https://www.multipla-dubrovnik.hr/>
28. Nacionalni pozivni centar (NPC): <https://pzs.hr/nacionalni-pozivni-centar-za-zrtve-kaznenih-djela-i-prekrsaja-2/>
29. Udruga Radost Ploče: <https://radost-ploce.hr/>
30. Caritas Dubrovačke biskupije: <https://caritas.db.hr/storage/media/documents/o-caritasu-dubrovacke-biskupije.pdf>
31. Rina Mašera, Udruga za osobe s intelektualnim teškoćama: <https://rinamasera.hr/>
32. Udruga slijepih Dubrovačko – neretvanske županije: <https://www.usdnz.hr/>
33. Udruga gluhih i nagluhih Dubrovačko – neretvanske županije: <http://udruga-gluhih-du.hr/>
34. Hrvatski zavod za socijalni rad: <https://socs krb.hr/>
35. Publikacija – Osoba od povjerenja za žrtve kaznenih djela, Ženska soba (2022)
36. Pravna klinika Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu: <https://klinika.pravo.hr/blog/kazneno-pravo>

Zahvaljujemo svim partnerima i suradnicima koji su nam dostavili svoje podatke.

PRILOZI

Prilog 1.

Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji

Članak 6. (NN 70/17, 36/24)

(1) Žrtva nasilja u obitelji ima sljedeća prava:

1. pravo na lako dostupan, povjerljiv i besplatan pristup službama za potporu žrtvama nasilja u obitelji odmah nakon počinjenja prekršaja i onoliko dugo koliko je potrebno
2. pravo na djelotvornu psihološku i drugu stručnu pomoć i potporu tijela, organizacije ili ustanove za pomoć žrtvama nasilja u obitelji
3. pravo na zaštitu od zastrašivanja i odmazde
4. pravo na zaštitu dostojanstva tijekom ispitivanja žrtve kao svjedoka
5. pravo na pratnju osobe od povjerenja po njezinu izboru pri poduzimanju svih radnji u kojima sudjeluje od prijave prekršaja do pravomoćnog okončanja prekršajnog postupka
6. pravo da bez nepotrebne odgode bude obaviještena o puštanju uhićenika na slobodu, ukidanju zadržavanja ili bijegu okrivljenika te stavljanju izvan snage odluke o izricanju zaštitnih mjera i ukidanju mjera opreza koje su određene radi njezine zaštite ili otpuštanju osuđenika s izdržavanja kazne zatvora, osim u slučaju odricanja od navedenog prava
7. pravo na tajnost podataka čijim bi se otkrivanjem mogla ugroziti njezina sigurnost ili sigurnost osoba iz članka 8. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona te pravo zahtijevati isključenje javnosti u postupku pred sudom
8. pravo na opunomoćenika u postupku
9. pravo biti obaviještena o poduzetim radnjama povodom prijave i o ishodu postupka, osim u slučaju odricanja od navedenog prava
10. pravo biti ispitana bez neopravdane odgode nakon podnošenja prijave, pravo zahtijevati da bude ispitana u postupku pred sudom te pravo da se daljnja ispitivanja provode samo u mjeri u kojoj je to nužno za potrebe prekršajnog postupka
11. pravo biti ispitana na policiji od strane osobe istog spola
12. pravo na izbjegavanje kontakta s počiniteljem prije i tijekom postupka, osim u onoj mjeri koliko je to nužno za potrebe prekršajnog postupka

13. pravo na smještaj u odgovarajuću ustanovu sukladno posebnom zakonu

14. pravo na policijsku zaštitu i osiguranje, po nalogu suda, u svrhu neometanog uzimanja osobnih stvari prilikom napuštanja zajedničkog kućanstva

15. pravo predložiti da bude ispitana putem audio-video uređaja

16. druga prava propisana zakonom kojim se uređuje kazneni postupak, osim onih prava koja po naravi stvari može imati samo žrtva kaznenog djela.

(2) Tijela koja postupaju povodom nasilja u obitelji dužna su već pri poduzimanju prve radnje u kojoj žrtva sudjeluje obavijestiti žrtvu na njoj razumljiv način o svim pravima koja ima sukladno odredbama ovog Zakona te zakona kojim se uređuje kazneni postupak.

(3) Tijela iz stavka 2. ovoga članka dužna su uvjeriti se da je žrtva danu obavijest o pravima razumjela. U odnosu na prava iz stavka 1. točaka 6. i 9. ovoga članka, tijela iz stavka 2. ovoga članka će izjavu žrtve o tome želi li koristiti navedena prava unijeti u obavijest o pravima ili zapisnik te će poučiti žrtvu da tu izjavu može uvijek tijekom postupka izmijeniti.

(4) U slučaju kada je potrebno ispitati dijete žrtvu nasilja u obitelji, tijela iz stavka 2. ovoga članka dužna su dijete žrtvu ispitati uz primjenu odredaba zakona kojim se uređuje kazneni postupak o posebnom načinu ispitivanja djece.

(5) Ako je dijete žrtva nasilja u obitelji, a interesi djeteta u suprotnosti su s interesima roditelja, nadležno tijelo će pozvati nadležno tijelo socijalne skrbi radi imenovanja posebnog skrbnika. Poseban skrbnik ovlašten je davati sve izjave i poduzimati sve radnje na koje je ovlaštena žrtva. Iznimno, dijete žrtva nasilja u obitelji koje je navršilo 16 godina može samostalno davati izjave i poduzimati radnje u postupku.

(6) Ako je žrtva nasilja u obitelji dijete, obavijesti iz stavka 1. točke 6. i 9. ovoga članka daju se po službenoj dužnosti.

Zaštitne mjere

Članak 12.

(1) Svrha zaštitnih mjera je spriječiti nasilje u obitelji, osigurati zaštitu zdravlja i sigurnosti žrtve nasilja u obitelji te otkloniti okolnosti koje pogoduju ili poticajno djeluju na počinjenje novog prekršaja, a izriču se radi otklanjanja ugroženosti žrtve nasilja u obitelji.

(2) Zaštitne mjere mogu se izreći samostalno i bez izricanja kazne odnosno druge prekršajnopravne sankcije.

(3) Zaštitne mjere mogu se izreći po službenoj dužnosti, na prijedlog ovlaštenog tužitelja, žrtve ili Hrvatskog zavoda za socijalni rad.

(4) Na prijedlog žrtve ili drugog ovlaštenog tužitelja sud može, i prije isteka vremena na koje je zaštitna mjera izrečena, preispitati opravdanost daljnjeg tijeka izrečene zaštitne mjere i po potrebi može izrečenu zaštitnu mjeru zamijeniti drugom ili je ukinuti.

Vrste zaštitnih mjera

Članak 13.

Sud može počinitelju nasilja u obitelji, osim zaštitnih mjera propisanih Prekršajnim zakonom, izreći sljedeće zaštitne mjere:

1. obveznog psihosocijalnog tretmana
2. zabrane približavanja, uznemiravanja ili uhođenja žrtve nasilja u obitelji
3. udaljenja iz zajedničkog kućanstva
4. obveznog liječenja od ovisnosti.

Članak 14.

(1) Zaštitne mjere iz članka 13. točke 2. i 3. ovoga Zakona sud može izreći prije pokretanja prekršajnog postupka na prijedlog žrtve ili drugog ovlaštenog tužitelja ako postoji izravna opasnost za sigurnost žrtve ili članova njezine obitelji odnosno člana zajedničkog kućanstva.

(2) Odluku iz stavka 1. ovoga članka sud će donijeti bez odgode, a najkasnije u roku od dvadeset četiri sata od podnošenja prijedloga. Sud će odluku donijeti nakon saslušanja žrtve i osobe protiv koje se traži izricanje zaštitne mjere. Žalba ne odgađa izvršenje odluke.

(3) Odluku iz stavka 1. ovoga članka sud će bez odgode dostaviti nadležnoj policijskoj postaji radi provedbe izrečene zaštitne mjere.

(4) Odluku iz stavka 1. ovoga članka sud će ukinuti ako žrtva ili drugi ovlašteni tužitelj u roku od osam dana od dana donošenja odluke ne podnese optužni prijedlog, o čemu je dužan upozoriti žrtvu. O ukidanju zaštitne mjere sud će bez odgode obavijestiti policiju.

Obvezni psihosocijalni tretman

Članak 15.

(1) Zaštitna mjera obveznoga psihosocijalnog tretmana može se izreći počinitelju nasilja u obitelji radi otklanjanja njegova nasilničkog ponašanja ili ako postoji opasnost da bi mogao ponoviti nasilje u obitelji.

(2) Mjera iz stavka 1. ovoga članka može se odrediti u trajanju od najmanje šest mjeseci.

(3) Ministar nadležan za poslove pravosuđa pravilnikom će propisati način i mjesto provođenja mjere iz stavka 1. ovoga članka.

Zabrana približavanja, uznemiravanja ili uhođenja žrtve

Članak 16. (NN 70/17, 36/24)

(1) Zaštitna mjera zabrane približavanja, uznemiravanja ili uhođenja žrtve može se izreći počinitelju nasilja u obitelji ako postoji opasnost da bi počinitelj prema toj osobi mogao ponoviti nasilje u obitelji.

(2) U odluci kojom sud izriče mjeru iz stavka 1. ovoga članka odredit će se mjesta ili područja te udaljenost ispod koje se počinitelj ne smije približiti žrtvi nasilja u obitelji, a koja ne može biti manja od 100 metara, odnosno zabraniti uznemiravanje ili uhođenje žrtve.

(3) Mjera iz stavka 1. ovoga članka ne može biti kraća od jednog mjeseca niti dulja od dvije godine.

(4) Odluku kojom sud izriče mjeru iz stavka 1. ovoga članka sud će bez odgode dostaviti nadležnoj policijskoj postaji radi nadzora provedbe izrečene zaštitne mjere.

(5) Ministar nadležan za unutarnje poslove pravilnikom će propisati način provođenja mjere iz stavka 1. ovoga članka.

Udaljenje iz zajedničkog kućanstva

Članak 17.

(1) Zaštitna mjera udaljenja iz zajedničkog kućanstva može se izreći počinitelju nasilja u obitelji koji je nasilje počinio prema članu obitelji s kojim živi u stanu, kući ili nekom drugom stambenom prostoru koji čini zajedničko kućanstvo ako postoji opasnost da bi mogao ponoviti nasilje u obitelji.

(2) Mjera iz stavka 1. ovoga članka ne može biti kraća od jednog mjeseca niti dulja od dvije godine.

(3) Odluku kojom sud izriče mjeru iz stavka 1. ovoga članka sud će bez odgode dostaviti nadležnoj policijskoj postaji radi nadzora provedbe izrečene zaštitne mjere.

(4) Ministar nadležan za unutarnje poslove pravilnikom će propisati način provođenja mjere iz stavka 1. ovoga članka.

Obvezno liječenje od ovisnosti

Članak 18.

(1) Zaštitna mjera obveznog liječenja od ovisnosti može se izreći počinitelju nasilja u obitelji koji je nasilje počinio pod djelovanjem ovisnosti o alkoholu, drogi ili drugoj vrsti ovisnosti ako postoji opasnost da će zbog te ovisnosti ponoviti nasilje u obitelji.

(2) Mjera iz stavka 1. ovoga članka određuje se u trajanju koje ne može biti dulje od jedne godine.

(3) Ministar nadležan za poslove zdravstva pravilnikom će propisati način provođenja mjere iz stavka 1. ovoga članka.

Postupanje po zaštitnim mjerama

Članak 19.

(1) Počinitelj nasilja u obitelji dužan je postupati u skladu s izrečenom zaštitnom mjerom.

(2) Osobe iz članka 7. stavka 1. ovoga Zakona koje u obavljanju svojih poslova saznaju da počinitelj nasilja u obitelji ne postupa u skladu s izrečenom zaštitnom mjerom dužne su o tome obavijestiti policiju.

Prilog 2.**Dijelovi Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći**

Korisnici pravne pomoći

Članak 5.

Korisnici pravne pomoći u smislu ovoga Zakona su:

- hrvatski državljani
- dijete koje nema hrvatsko državljanstvo i zatečeno je u Republici Hrvatskoj bez pratnje odrasle osobe odgovorne prema zakonu
- stranci na privremenom boravku pod uvjetom uzajamnosti i stranci na stalnom boravku
- stranci pod privremenom zaštitom
- stranci koji nezakonito borave i stranci na kratkotrajnom boravku u postupcima donošenja rješenja o protjerivanju ili rješenja o povratku
- tražitelji azila, azilanti i stranci pod supsidijarnom zaštitom te članovi njihovih obitelji koji zakonito borave u Republici Hrvatskoj, u postupcima u kojima im pravna pomoć nije osigurana posebnim zakonom.

Vrste pravne pomoći

Članak 8.

Vrste pravne pomoći su primarna pravna pomoć i sekundarna pravna pomoć.

II. PRIMARNA PRAVNA POMOĆ

Oblici primarne pravne pomoći

Članak 9.

Primarna pravna pomoć obuhvaća:

- a) opću pravnu informaciju
- b) pravni savjet
- c) sastavljanje podnesaka pred javnopravnim tijelima, Europskim sudom za ljudska prava i međunarodnim organizacijama u skladu s međunarodnim ugovorima i pravilima o radu tih tijela
- d) zastupanje u postupcima pred javnopravnim tijelima
- e) pravnu pomoć u izvansudskom mirnom rješenju spora.

Pretpostavke za ostvarivanje primarne pravne pomoći

Članak 10.

Primarna pravna pomoć može se pružiti u svakoj pravnoj stvari:

- a) ako podnositelj zahtjeva sam ne raspolaže dovoljnim znanjem i sposobnošću da svoje pravo ostvari
- b) ako podnositelju zahtjeva pravna pomoć nije osigurana na temelju posebnih propisa

c) ako podneseni zahtjev nije očito neosnovan i

d) ako su materijalne prilike podnositelja zahtjeva takve da bi plaćanje stručne pravne pomoći moglo ugroziti održavanje podnositelja zahtjeva i članova kućanstva.

Postupak za ostvarivanje primarne pravne pomoći

Članak 11.

(1) Postupak za ostvarivanje primarne pravne pomoći pokreće se izravnim obraćanjem pružatelju primarne pravne pomoći.

(2) Primarna pravna pomoć pruža se ako su ispunjene pretpostavke iz članka 10. ovoga Zakona.

III. SEKUNDARNA PRAVNA POMOĆ

Oblici sekundarne pravne pomoći

Članak 12.

(1) Sekundarna pravna pomoć obuhvaća:

- a) pravni savjet
- b) sastavljanje podnesaka u postupku zaštite prava radnika pred poslodavcem
- c) sastavljanje podnesaka u sudskim postupcima
- d) zastupanje u sudskim postupcima
- e) pravnu pomoć u mirnom rješenju spora.

(2) Sekundarna pravna pomoć obuhvaća i:

- a) oslobođenje od plaćanja troškova sudskog postupka
- b) oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi.

Pretpostavke za ostvarivanje sekundarne pravne pomoći

Članak 13.

(1) Sekundarna pravna pomoć iz članka 12. stavka 1. ovoga Zakona može se odobriti:

- a) ako se radi o složenijem postupku određenom u stavku 2. ovoga članka
- b) ako se podnositelj zahtjeva nema sposobnosti sam zastupati
- c) ako su materijalne prilike podnositelja zahtjeva takve da bi plaćanje potrebne stručne pravne pomoći moglo ugroziti održavanje podnositelja zahtjeva i članova kućanstva, u skladu s posebnim pretpostavkama određenim u članku 14. ovoga Zakona
- d) ako se ne radi o obijesnom parničanju
- e) ako u posljednjih šest mjeseci od dana podnošenja zahtjeva nije odbijen zahtjev podnositelja zbog namjernog davanja netočnih podataka i
- f) ako podnositelju zahtjeva pravna pomoć nije osigurana na temelju posebnih propisa.

(2) S obzirom na vrstu postupka, sekundarna pravna pomoć iz članka 12. stavka 1. ovog Zakona može se odobriti u sljedećim postupcima:

- a) u svezi sa stvarnim pravima, osim zemljišnoknjižnih postupaka
- b) iz radnih odnosa
- c) iz obiteljskih odnosa, osim u postupcima sporazumnog razvoda braka u kojima braćni drugovi nemaju maloljetnu zajedničku ili posvojenu djecu ili djecu nad kojom ostvaruju roditeljsku skrb nakon punoljetnosti
- d) ovršnim postupcima i postupcima osiguranja kada je riječ o prisilnom ostvarenju ili osiguranju tražbine koja proizlazi iz postupka za koji se prema odredbama ovoga Zakona može odobriti pravna pomoć
- e) mirnog rješenja spora
- f) iznimno, u svim ostalim upravnim i građanskim sudskim postupcima kada takva potreba proizlazi iz konkretnih životnih okolnosti podnositelja zahtjeva i članova kućanstva, a u skladu s temeljnom svrhom ovoga Zakona.

(3) Oslobođenje od plaćanja troškova sudskog postupka može se odobriti u postupcima iz stavka 2. ovog članka, ako su materijalne prilike podnositelja zahtjeva takve da bi plaćanje predujma troškova postupka moglo ugroziti održavanje podnositelja zahtjeva i članova kućanstva, u skladu s posebnim pretpostavkama određenim u članku 14. ovoga Zakona. Pri donošenju odluke osobito će se voditi računa o visini troškova sudskog postupka u kojem se traži oslobođenje.

(4) Oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi može se odobriti u svim sudskim postupcima ako su materijalne prilike podnositelja zahtjeva takve da bi plaćanje sudskih pristojbi moglo ugroziti održavanje podnositelja zahtjeva i članova kućanstva, u skladu s posebnim pretpostavkama određenim u članku 14. ovoga Zakona. Pri donošenju odluke osobito će se voditi računa o visini sudskih pristojbi u postupku u kojem se traži oslobođenje.

(5) Smatrat će se da se radi o obijesnom parničanju:

- ako su očekivanja podnositelja zahtjeva očito nerazmjerna sa stvarnom situacijom
- ako je razvidno da podnositelj zahtjeva zlorabi mogućnost podnošenja zahtjeva za pravnu pomoć
- ako su očekivanja podnositelja zahtjeva u očitoj suprotnosti s konačnim ishodima u sličnim predmetima ili
- ako su očekivanja podnositelja zahtjeva u suprotnosti s prisilnim propisima i moralom društva.

Imovno stanje podnositelja zahtjeva

Članak 14.

(1) Sekundarna pravna pomoć odobrit će se:

- a) ako ukupni prihodi podnositelja i članova kućanstva mjesečno ne prelaze po članu kućanstva iznos proračunske osnovice i

b) ako ukupna vrijednost imovine u vlasništvu podnositelja zahtjeva i članova kućanstva ne prelazi iznos od 60 proračunskih osnovica.

(2) Pravna pomoć odobrit će se ako nisu ispunjene pretpostavke iz stavka 1. ovoga članka:

– ako podnositelj zahtjeva iz objektivnih razloga ne može raspolagati ukupnim prihodima i imovinom i

– ako dio ukupnih prihoda i imovine kojim podnositelj zahtjeva može raspolagati ne prelazi iznose iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Objektivnim razlozima smatrat će se osobito postojanje izvanrednih troškova liječenja podnositelja zahtjeva ili članova kućanstva koji nisu obuhvaćeni zdravstvenim osiguranjem, troškovi ortopedskih pomagala, rehabilitacije i drugih usluga koje osobama s invaliditetom nisu osigurani zdravstvenim osiguranjem, troškovi obrazovanja za djecu s teškoćama u razvoju, ostali troškovi nastali kao posljedica više sile (požar, potres, poplava i slično) i vlasništvo imovine koja se ne može unovčiti ili je njezino unovčenje teško provedivo.

(4) Pri odobravanju pravne pomoći, imovno stanje podnositelja zahtjeva utvrđuje se za dvanaest mjeseci prije početka mjeseca u kojem se zahtjev podnosi.

(5) Ukupni prihodi podnositelja zahtjeva i članova njegovog kućanstva, koji su ostvareni u razdoblju od dvanaest mjeseci prije početka mjeseca u kojem se zahtjev podnosi, obračunat će se u razmjernim dijelovima (1/12).

Članak 15.

(1) Sekundarna pravna pomoć odobrit će se bez utvrđivanja imovnog stanja ako je podnositelj zahtjeva:

a) dijete u postupku radi ostvarivanja prava na uzdržavanje

b) žrtva kaznenog djela nasilja u postupku radi ostvarivanja prava na naknadu štete koja je počinjenjem kaznenog djela prouzročena

c) osoba koja je korisnik pomoći za uzdržavanje u skladu s posebnim propisima kojima je uređeno ostvarivanje prava iz sustava socijalne skrbi ili

d) osoba kojoj je korisnik prava na opskrbninu prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji i Zakonu o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata.

(2) Pri utvrđivanju imovnog stanja ne uzimaju se u obzir:

– ukupni prihodi i imovina počinitelja nasilja u obitelji ako je podnositelj zahtjeva žrtva toga nasilja

– ukupni prihodi i imovina članova kućanstva koji sudjeluju u postupku kao protivnici podnositelja zahtjeva ili je njihov interes u suprotnosti s interesom podnositelja zahtjeva

– dio nekretnine u kojoj živi podnositelj zahtjeva nužan za ostvarenje osnovnih životnih potreba podnositelja zahtjeva i članova kućanstva, ako je u njegovom vlasništvu ili u vlasništvu članova kućanstva

- vrijednost dijela nekretnine koja služi za obavljanje poslovne djelatnosti nužnog za osiguranje minimalnih uvjeta za uzdržavanje podnositelja zahtjeva i članova kućanstva
- predmeti izuzeti od ovrhe na temelju općeg propisa kojim se uređuje ovršni postupak
- potpore zbog zbrinjavanja ratnih invalida i članova obitelji smrtno stradalih zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskoga rata
- doplatak za djecu i novčani primici za opremu novorođenog djeteta
- potpore zbog uništenja i oštećenja imovine zbog elementarnih nepogoda
- potpore zbog uništenja i oštećenja imovine zbog ratnih događaja
- potpore za slučaj smrti radnika, potpore u slučaju smrti člana kućanstva radnika i potpore zbog neprekidnog bolovanja radnika, na koje se ne plaća porez na dohodak do iznosa propisanih poreznim propisom.

Postupak za ostvarivanje sekundarne pravne pomoći

Članak 16. (NN 98/19)

(1) Postupak za odobravanje sekundarne pravne pomoći pokreće se podnošenjem zahtjeva nadležnom upravnom tijelu.

(2) Zahtjev se podnosi na propisanom obrascu, čiji je sastavni dio suglasnost podnositelja zahtjeva i članova kućanstva o dopuštenju uvida u sve podatke o ukupnim prihodima i imovini, u kojem će podnositelj zahtjeva potvrditi da su podaci koje je dao točni i potpuni.

(3) Ministar nadležan za poslove pravosuđa (u daljnjem tekstu: ministar) će pravilnikom propisati sadržaj i oblik zahtjeva iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Nadležno upravno tijelo je upravno tijelo na području čije teritorijalne nadležnosti podnositelj zahtjeva ima prebivalište ili boravište. Kada se radi o hrvatskim državljanima koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj i strancima, nadležno upravno tijelo je upravno tijelo na području čije teritorijalne nadležnosti je sjedište suda pred kojim podnositelj zahtjeva pokreće postupak.

(5) Na zahtjev i rješenje ne plaćaju se upravne pristojbe.

Članak 17. (NN 98/19)

(1) O zahtjevu upravno tijelo odlučuje rješenjem.

(2) Upravno tijelo je dužno odlučiti o zahtjevu u roku od 15 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva.

(3) Ako bi podnositelj zahtjeva zbog isteka roka izgubio pravo na poduzimanje radnje za koju je podnio zahtjev, upravno tijelo je dužno odlučiti o zahtjevu i u roku kraćem od roka iz stavka 2. ovoga članka, a koji podnositelju zahtjeva omogućava pravodobno poduzimanje radnje za koju je podnio zahtjev.

(4) Podnositelj zahtjeva, odnosno korisnik pravne pomoći može protiv rješenja upravnog tijela izjaviti žalbu u roku od 15 dana od dana dostave rješenja, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

(5) Žalba protiv dijela rješenja kojim nije odobrena pravna pomoć u punom opsegu ne odgađa korištenje odobrenog opsega pravne pomoći.

(6) O žalbi odlučuje Ministarstvo najkasnije u roku od osam dana od dana primitka uredne žalbe.

(7) Protiv rješenja Ministarstva može se pokrenuti upravni spor.

Članak 18. (NN 98/19)

(1) Upravno tijelo je ovlašteno od nadležnih tijela i pravnih osoba zahtijevati podatke iz Jedinstvenog registra računa, podatke iz središnjeg depozitorija i središnjeg registra, podatke koji su posebnim zakonom određeni kao bankovna tajna i druge podatke o imovini podnositelja zahtjeva i članova kućanstva.

(2) Nadležna tijela i pravne osobe koje vode registre, upisnike o stvarima i pravima, odnosno raspolažu podacima iz stavka 1. ovoga članka dužni su upravnom tijelu dostaviti podatke bez odgode, a najkasnije u roku od tri dana od dana primitka zahtjeva.

Opseg pružanja sekundarne pravne pomoći

Članak 19. (NN 98/19)

(1) Odobravanje pravne pomoći odnosi se na potpuno ili djelomično osiguravanje plaćanja troškova pravne pomoći.

(2) Odobrena pravna pomoć može biti ograničena samo iz razloga koji su propisani ovim Zakonom.

(3) Pravna pomoć odobrava se u punom opsegu:

a) ako je podnositelj zahtjeva korisnik pomoći za uzdržavanje u skladu s posebnim propisima kojima je uređeno ostvarivanje prava iz sustava socijalne skrbi, odnosno pravo na opskrbninu prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji i Zakonu o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata

b) ako ukupni prihodi podnositelja zahtjeva i članova kućanstva iznose 50% ili manje po članu kućanstva mjesečnog iznosa proračunske osnove.

(4) Svako povećanje iznosa iz stavka 3. točke b) ovoga članka za svakih sljedećih 10% ima za posljedicu smanjenje opsega pravne pomoći za 10%, ali ne ispod 50% utvrđenog iznosa troškova utvrđenih za pravnu pomoć.

(5) Ako je pravna pomoć odobrena u smanjenom opsegu, razliku do punog iznosa nagrade i naknade troškova za rad odvjetnika nadoknađuje korisnik u preostalom razmjeru prema vrijednosti poduzete radnje utvrđene Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika.

(6) Odredba stavka 5. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuje se za nagrade i naknade troškova vještaka i tumača.

(7) Na međusobne odnose između korisnika pravne pomoći i odvjetnika te na prava i obveze korisnika pravne pomoći kao stranke u postupku i odvjetnika kao punomoćnika u

postupku primjenjuju se odredbe posebnih propisa kojima se uređuje odvjetnička služba te drugih propisa, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

(8) Oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi djeluje od dana kada je upravnom tijelu podnesen zahtjev za odobravanje pravne pomoći i važi za sve podneske i radnje za koje je nastala obveza plaćanja sudskih pristojbi toga dana ili kasnije.

Prilog 3.

Zakon o novčanoj naknadi

Ovlaštenici prava na naknadu

Članak 5.

(1) Pravo na naknadu prema ovom Zakonu ima neposredna žrtva i posredna žrtva, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

(2) Neposredna žrtva je osoba koja je pretrpjela teške tjelesne ozljede ili teško narušenje zdravlja kao posljedicu kaznenog djela nasilja.

(3) Kaznenim djelom nasilja smatra se:

- kazneno djelo počinjeno s namjerom uz primjenu sile ili povredom spolnog integriteta,
- kazneno djelo dovođenja u opasnost života i imovine općeopasnom radnjom ili sredstvom kojim je prouzročena smrt, teška tjelesna ozljeda ili teško narušenje zdravlja jedne ili više osoba, a propisano je Kaznenim zakonom kao teži oblik temeljnoga kaznenog djela počinjenog s namjerom.

(4) Neposrednom žrtvom smatra se i osoba koja je pretrpjela teške tjelesne ozljede ili teško narušenje zdravlja:

- za vrijeme počinjenja namjernoga kaznenog djela nasilja prema drugoj osobi, ako nije sudjelovala u počinjenju toga kaznenog djela,
- pokušavajući spriječiti počinjenje kaznenog djela,
- pomažući policiji pri uhićenju počinitelja,
- pružajući pomoć drugoj žrtvi kaznenog djela.

(5) Kad kazneno djelo iz stavka 3. i 4. ovoga članka prouzroči smrt neposredne žrtve, pravo na naknadu ima posredna žrtva.

(6) Posredna žrtva je bračni drug, izvanbračni drug, dijete, roditelj, posvojenik, posvojitelj, maćeha, očuh, pastorak neposredne žrtve i osoba s kojom je neposredna žrtva živjela u istospolnoj zajednici.

(7) Posredna žrtva je i djed, baka i unuk, ako je jedan od njih neposredna žrtva, u slučaju kad je između njih postojala trajnija zajednica života, a baka i djed su zamjenjivali roditelje.

(8) Postojanje izvanbračne i istospolne zajednice prosuđivat će se prema propisima Republike Hrvatske.

Kaznena djela zbog kojih se može ostvariti pravo na naknadu

Članak 6.

Pravo na naknadu može se ostvariti samo zbog posljedica kaznenog djela iz članka 5. stavka 3. i 4. ovoga Zakona počinjenog prema neposrednoj žrtvi na području Republike Hrvatske, na hrvatskom brodu ili u hrvatskom zrakoplovu bez obzira gdje se žrtva nalazi u trenutku nastupanja posljedice kaznenog djela.

Državljanstvo ili prebivalište žrtve

Članak 7.

Pravo na naknadu ima žrtva koja je:

- državljanin Republike Hrvatske ili ima prebivalište u Republici Hrvatskoj,
- državljanin države članice Europske unije ili ima prebivalište u državi članici Europske unije.

Obveza prijave kaznenog djela i utjecaj kaznenog postupka

Članak 8.

(1) Pravo na naknadu prema ovom Zakonu može se ostvariti samo ako je kazneno djelo evidentirano ili prijavljeno policiji ili državnom odvjetništvu kao kazneno djelo.

(2) Ovlaštenici iz članka 5. i 7. ovoga Zakona imaju pravo na naknadu neovisno o tome je li počinitelj kaznenog djela poznat i bez obzira na pokretanje kaznenog postupka.

Isključenje prava na naknadu

Članak 9.

Pravo na naknadu prema ovom Zakonu ne može se ostvariti kad je šteta posljedica kaznenih djela protiv sigurnosti prometa.

III. PRAVA ŽRTVE

Naknada troškova zdravstvene zaštite

Članak 10.

(1) Neposredna žrtva ima pravo na naknadu troškova zdravstvene zaštite u visini vrijednosti zdravstvenog standarda utvrđenog propisima obveznoga zdravstvenog osiguranja u Republici Hrvatskoj.

(2) Naknada iz stavka 1. ovoga članka priznaje se samo ako neposredna žrtva nema pravo na pokriće troškova na temelju zdravstvenog osiguranja.

Naknada za izgublenu zaradu

Članak 11.

Neposredna žrtva ima pravo na naknadu za izgublenu zaradu, koje se priznaje u jednokratnom iznosu od najviše 35.000,00 kuna.

Naknada zbog gubitka uzdržavanja

Članak 12.

(1) Posredna žrtva iz članka 5. stavka 6. i 7. ovoga Zakona koju je umrla neposredna žrtva uzdržavala ima pravo na naknadu zbog gubitka zakonskog uzdržavanja.

(2) Naknada zbog gubitka uzdržavanja priznaje se u jednokratnoj svoti na temelju aktuarske računice polazeći od najniže obiteljske mirovine prema Zakonu o mirovinskom osiguranju određene na temelju pet godina staža osiguranja i očekivanog trajanja razdoblja uzdržavanja posredne žrtve iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Naknada iz stavka 2. ovoga članka priznaje se samo ako posredna žrtva nema pravo na davanje iz obveznoga mirovinskog osiguranja.

(4) Naknada iz stavka 2. ovoga članka priznaje se u iznosu od najviše 70.000,00 kuna ukupno za sve posredne žrtve iz stavka 1. ovoga članka.

Naknada za pogrebne troškove

Članak 13.

Pravo na naknadu uobičajenih pogrebnih troškova, u iznosu od najviše 5.000,00 kuna, ima osoba koja ih je platila.

Okolnosti koje utječu na visinu naknade

Članak 14.

(1) Pri odlučivanju o pravu na naknadu uzima se u obzir:

- postupanje neposredne žrtve prije, u trenutku počinjenja kaznenog djela i nakon toga,
- doprinos neposredne žrtve nastanku i obujmu štete,
- je li neposredna žrtva i u kojem roku prijavila kazneno djelo nadležnim tijelima, osim ako to nije mogla učiniti iz opravdanih razloga,
- suradnja neposredne žrtve s policijom i nadležnim tijelima kako bi se počinitelj priveo pravdi.

(2) Neposredna žrtva koja je pridonijela da šteta nastane ili da bude veća nego što bi inače bila ima pravo samo na razmjerno sniženu naknadu.

(3) Zahtjev za naknadu će se odbiti ili će se naknada umanjiti ako se utvrdi da je žrtva uključena u organizirani kriminal, odnosno zbog njezinog udruživanja u zločinačku organizaciju.

(4) Naknada se može odbiti ili umanjiti i kad bi davanje potpune naknade bilo suprotno načelu pravednosti, morala ili javnom poretku.

(5) Ponašanje neposredne žrtve imat će se na umu i pri prosudbi prava posredne žrtve na naknadu.

Uračunavanje drugih naknada

Članak 15.

(1) Primanja na temelju zdravstvenog, mirovinskog ili drugog osiguranja i drugih osnova uračunavaju se u odgovarajuće osnove naknade, tako da se naknada koja se daje žrtvi

sastoji od razlike između ukupne naknade na koju na temelju ovoga Zakona žrtva ima pravo i onoga što žrtva prima po jednoj ili više navedenih osnova.

(2) Dobrovoljna osiguranja koja plaća neposredna ili posredna žrtva ne uračunavaju se u iznos naknade.

Primjena Zakona o obveznim odnosima

Članak 16.

Na prijenos i nasljeđivanje prava na naknadu po ovom Zakonu na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Zakona o obveznim odnosima.

V. INFORMIRANJE ŽRTAVA O PRAVU NA NAKNADU

Članak 23.

(1) Policija, državno odvjetništvo i sudovi dužni su osobama koje prema ovom Zakonu imaju pravo na naknadu od Republike Hrvatske dati informacije o pravu na naknadu i o tijelu kojem se mogu obratiti radi ostvarivanja tog prava.

(2) Informacije se daju usmenim putem, kad god je to moguće na jeziku koji žrtva razumije, a u pisanom obliku na hrvatskom ili engleskom jeziku.

(3) Policija, državno odvjetništvo i ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa dužni su osobama koje imaju pravo na naknadu prema ovom Zakonu dati potrebne obrasce za podnošenje zahtjeva i, na njihovo traženje, dati opće upute i informacije o tome kako ispuniti zahtjev i koja je popratna dokumentacija potrebna.

(4) Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa izradit će na hrvatskom i engleskom jeziku letak i/ili knjižicu koja sadrži informacije o pravu na naknadu, pretpostavkama i postupku za ostvarenje tog prava i dostaviti ih tijelima iz stavka 1. ovoga članka, a može ih, na njihov zahtjev, dostaviti i drugim pravnim osobama koje prilikom obavljanja svojih poslova dolaze u doticaj sa žrtvama kaznenih djela nasilja.

(5) Informacije sadržane u letku i/ili knjižici i obrasci zahtjeva za naknadu objavljuju se na internetskim stranicama ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa i ministarstva nadležnog za unutarnje poslove i tijela iz stavka 1. ovoga članka na hrvatskom i engleskom jeziku.

VI. POSTUPAK ZA OSTVARIVANJE NAKNADE

Podnošenje zahtjeva

Članak 24.

(1) Zahtjev za pokretanje postupka podnosi se ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa.

(2) Zahtjev se podnosi na obrascu koji pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.

(3) Ako zahtjev nije podnesen na propisanom obrascu, ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa dostavit će podnositelju zahtjeva primjerak obrasca i pozvati ga da zahtjev podnese na propisanom obrascu.

Rok za podnošenje zahtjeva

Članak 25.

(1) Zahtjev se mora podnijeti najkasnije u roku od šest mjeseci od dana kada je počinjeno kazneno djelo koje se navodi u zahtjevu za naknadu.

(2) Ako žrtva iz opravdanih razloga nije u mogućnosti podnijeti zahtjev u roku iz stavka 1. ovoga članka, zahtjev mora podnijeti najkasnije u roku od tri mjeseca od dana kada su prestali postojati razlozi zbog kojih nije bila u mogućnosti podnijeti zahtjev, a najkasnije u roku od tri godine od dana kada je počinjeno kazneno djelo.

(3) Ako je žrtva maloljetnik ili osoba lišena poslovne sposobnosti, a njezin zakonski zastupnik nije podnio zahtjev u roku iz stavka 1. ovoga članka, rok od šest mjeseci počinje teći od dana kada osoba navrší 18 godina ili od dana kad je po nastupanju punoljetnosti žrtve pokrenut kazneni postupak ili od dana kad je osobi vraćena poslovna sposobnost.

Sadržaj zahtjeva

Članak 26.

(1) Zahtjev mora sadržavati:

– osobne podatke o podnositelju zahtjeva, odnosno žrtvi ako nije ista osoba kao podnositelj zahtjeva: ime i prezime, datum i mjesto rođenja, državljanstvo, adresu prebivališta ili boravišta, radno mjesto i adresu poslodavca, identifikacijsku oznaku u skladu s propisima države čiji je državljanin,

– opis kaznenog djela (datum, mjesto i okolnosti počinjenja),

– opis posljedica kaznenog djela,

– datum kad je žrtva prijavila počinjeno kazneno djelo nadležnim tijelima,

– navod je li žrtvi poznato vodi li se protiv počinitelja kazneni postupak, pred kojim sudom i pod kojim poslovnim brojem predmeta,

– navod o vrsti i visini naknade koju je žrtva ostvarila iz drugih pravnih osnova,

– vrstu i visinu naknade koju žrtva zahtijeva.

(2) Zahtjev se podnosi na hrvatskom jeziku.

Isprave koje se prilažu

Članak 27.

(1) Uz zahtjev se prilažu sljedeće isprave:

– dokaz o državljanstvu ili prebivalištu,

– potvrda policije iz članka 21. stavka 2. ovoga Zakona o tome je li djelo evidentirano ili prijavljeno kao kazneno djelo,

– medicinska dokumentacija iz koje proizlazi da je neposredna žrtva pretrpjela teške tjelesne ozljede ili teško narušenje zdravlja,

– smrtni list ako je neposredna žrtva umrla zbog posljedica kaznenog djela,

– izjava žrtve o ostvarivanju naknada za pojedine vrste šteta priznatih ovim Zakonom iz drugih pravnih osnova,

– druge isprave kojima se dokazuje postojanje uvjeta iz ovoga Zakona, kojima žrtva raspolaže.

(2) Uz ispravu sastavljenu na stranom jeziku prilaže se i ovjereni prijevod.

(3) Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa pisano će pozvati podnositelja zahtjeva da u roku od najviše 30 dana dopuni zahtjev dokazima koji su potrebni za donošenje odluke.

Dostavljanje informacija i isprava

Članak 28.

Državna i druga tijela te pravne i fizičke osobe koje imaju informacije i isprave o okolnostima i činjenicama koje su od važnosti za donošenje odluke moraju takve informacije i isprave, bez naknade, predati ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa i Odboru, pisanim putem na njihov zahtjev.

Troškovi postupka

Članak 29.

(1) U postupku za ostvarivanje naknade po ovom Zakonu ne plaćaju se upravne pristojbe.

(2) Troškovi prevođenja i troškovi vještačenja terete državni proračun.

Pripreme sjednica i nacрта odluka

Članak 30.

Materijal za sjednice Odbora i nacрте odluka priprema ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa.

Izvođenje dokaza

Članak 31.

(1) Radi utvrđivanja činjeničnog stanja Odbor može i sam izvoditi dokaze. Dokazi se izvode u pravilu čitanjem isprava, a iznimno se može provesti saslušanje svjedoka i/ili podnositelja zahtjeva, odnosno vještačenje.

(2) O izvođenju dokaza sastavlja se zapisnik ili službena zabilješka.

Odlučivanje o zahtjevu

Članak 32.

(1) Odbor može donositi odluke ako su na sjednici nazočni predsjednik Odbora ili njegov zamjenik i svi članovi ili njihovi zamjenici. Odluku o zahtjevu Odbor donosi većinom glasova svih članova.

(2) O pravu na naknadu Odbor donosi rješenje u roku od 60 dana od dana primitka potpunog zahtjeva.

Vrste odluka

Članak 33.

Odbor će:

1. odbaciti zahtjev kao nepravodoban ili nedopušten,
2. odbaciti zahtjev kao neuredan ili nepotpun uz uvjet da je podnositelj zahtjeva pozvan da ga ispravi ili upotpuni, ali to nije učinio u ostavljenom roku,
3. prihvatiti zahtjev, u cijelosti ili djelomice, i odrediti iznos naknade,
4. odbiti zahtjev kao neosnovan.

Rješenje o zahtjevu

Članak 34.

(1) Rješenje o zahtjevu za naknadu sadrži:

- ime i prezime podnositelja zahtjeva, njegovu identifikacijsku oznaku u skladu s propisima države čiji je državljanin, državljanstvo, adresu prebivališta ili boravišta,
- zakonski naziv kaznenog djela, vrijeme i mjesto počinjenja kaznenog djela na temelju kojeg je podnesen zahtjev,
- vrste priznate naknade, njihov iznos i rok plaćanja.

(2) Kad Odbor djelomično prihvati zahtjev, u izreci rješenja će izreći u kojem dijelu zahtjev prihvaća, a u kojem ga odbija.

(3) Rješenje o pravu na naknadu dostavlja se podnositelju zahtjeva bez odgode. Nakon pravomoćnosti rješenja i isplate naknade rješenje i obavijest o isplati dostavit će se nadležnom državnom odvjetništvu prema prebivalištu počinitelja kaznenog djela, odnosno žrtve radi ostvarivanja zahtjeva iz članka 39., 40. i 41. ovoga Zakona.

(4) U domaćem prekograničnom slučaju (članak 36. stavak 2.) ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa bez odgode rješenje Odbora podnositelju zahtjeva i nadležnom tijelu druge države članice Europske unije, na obrascu koji je propisala Europska komisija.

(5) Protiv rješenja Odbora nije dopuštena žalba, ali podnositelj zahtjeva može pokrenuti upravni spor.

Isplata naknade

Članak 35.

Na temelju rješenja Odbora ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa isplatit će naknadu u roku od 30 dana od dana dostave rješenja kojim je određeno plaćanje naknade.

